

ASSOCIACIÓ DE BANCS ANDORRANS

Andorra 2004

**i el seu Sistema Financer
and its Financial System**

Andorra
i el seu
Sistema Financer

Publicat per l'Associació de Bancs Andorrans (ABA) amb la col·laboració de KPMG

Fotografies: Jaume Riba

Dipòsit legal: AND. 572-2005

ISBN: 99920-1-579-9

Introducció

L'any 2004, seguint la mateixa tònica de l'exercici anterior, s'ha caracteritzat per ser un any positiu pel que fa a l'economia mundial, però cal destacar que l'any ha acabat en un context de moderada desacceleració de l'economia internacional.

El creixement generat durant el 2004 s'ha produït principalment en una primera meitat d'any que ha estat molt més brillant del que s'esperava. Aquest increment s'ha generat principalment pel creixement econòmic dels Estats Units, el més elevat dels últims 20 anys, el de Japó que ha seguit un perfil semblant al dels Estats Units i per l'afiançament de la Xina com a potència econòmica mundial.

El perfil decreixent de l'economia mundial amb el que s'ha tancat el 2004 es deu en gran part a l'alt preu del petroli que ha assolit màxims històrics, amb un creixement mitjà de l'any del 34%, i al fort endeutament de les economies domèstiques que han provocat l'estancament del consum privat.

Pel que fa als Estats Units, han continuat amb el seu creixement econòmic produït en gran part per la política econòmica expansiva duta a terme, que s'ha traduït en un augment continuat del consum privat. Aquest augment sumat a la important recuperació que ha sofert la inversió en els últims exercicis ha permès que el creixement d'aquest país hagi estat sòlid i continuat, amb una inflació controlada de l'ordre del 2%, i sense notar pràcticament cap efecte de la pujada dels preus del petroli.

A la zona euro l'any 2004 també es va iniciar amb un bon ritme de creixement, encara que més moderat que el dels Estats Units i la Xina, però també va notar la desacceleració de l'economia produïda en la segona meitat de l'any. Aquesta desacceleració no només es va produir per l'increment del preu del petroli, que a la zona euro ha tingut un impacte reduït per la revalorització de la moneda única, sinó per l'empitjorament del sector exterior fruit de la creixent competència i del preu de la moneda única en front del dòlar nord-americà, i també per l'estancament del consum privat.

Pel que fa als tipus d'interès, el context de clar dinamisme econòmic dels Estats Units ha fet que la Reserva Federal decidís el 14 de desembre apujar de nou el tipus d'interès de referència un quart de punt, situant els tipus de referència dels fons federals a un dia en el 2,25%, percentatge que supera per primer cop des del 2001 el tipus equivalent del Banc Central Europeu que és del 2%. Aquesta variació dels tipus d'interès a curt termini no ha afectat als tipus a llarg que s'han mantingut bastant estables durant el 2004. La rendibilitat dels bons del Tresor nord-americà a 10 anys s'han situat en el 4,20% al finalitzar l'any, nivell lleugerament inferior al de l'inici de l'exercici, mentre que a la zona euro, el tipus a llarg termini ha experimentat una disminució del tipus d'interès més accentuada en front de les expectatives de baix creixement.

Les borses han capitalitzat de manera favorable la conjuntura recent així com l'evolució dels tipus d'interès, traduint-se en un final d'exercici molt positiu. El mercat de valors nord-americà ha registrat guanys durant l'any 2004 que han oscil·lat del 2% en l'Índex Dow Jones Industrials al 7% en l'Índex Nasdaq. Pel que fa a Tòquio l'increment de l'Índex general ha estat del 4%. A Europa els increments han estat més significatius, amb Londres, Frankfurt i París acumulant plusvàlues de l'ordre del 6%, i amb Madrid i Milà amb plusvàlues per damunt del 15%.

Pel que fa a l'economia andorrana, l'estabilitat i la seguretat de que gaudeix el país ha mantingut el seu creixement en els sectors econòmics claus com són el sector financer, el sector turístic, especialment l'esquí, i el sector de la construcció i immobiliari.

Cal destacar el fort creixement del sector immobiliari generat per la poca rendibilitat del diner i els tipus d'interès tan baixos dels crèdits hipotecaris, i per l'augment de les superfícies autoritzades per a l'edificació. Caldrà posar molta atenció en la possible morositat que es

pot produir, o bé per l'augment dels tipus d'interès o bé per un degradament de l'entorn socioeconòmic.

Més enllà de l'activitat econòmica i financera, durant els darrers anys estem assistint per part de la gran banca internacional a una major consciència dels anomenats "actius intangibles". La Banca andorrana cada cop té una major projecció exterior i no vol quedar-se enrere en les noves tendències del sistema financer internacional. En aquest sentit durant el mes de novembre de 2004 es van celebrar les jornades anomenades "Perspectives del Sector financer andorrà" organitzades pel Ministeri de Finances i l'Institut Nacional Andorrà de Finances, amb la participació de tota la banca.

Una part molt important dels "actius Intangibles" correspon a temes d'ètica social i mediambientals, és a dir, a la necessitat de preocupar-nos per un "desenvolupament sostenible", que ens permeti una harmonia indispensable entre el creixement i el respecte al medi ambient. La Banca andorrana manté un compromís que va més enllà del compliment estricte del que estableixen les normes, i no es vol quedar en una simple estratègia per reforçar la imatge de les entitats.

El desplegament legislatiu s'ha reforçat amb el nou Codi Penal, la nova llei de l'INAF, on s'ha reforçat la presència i la independència de l'òrgan supervisor i s'està estudiant millores al codi deontològic actualment vigent.

Conscients de la importància de disposar del control i la supervisió per a la lluita contra la delinqüència internacional, i amb la finalitat de mantenir el país i el sistema bancari fora dels circuits del crim organitzat, la Unitat de Prevenció de Blanqueig (UPB) ha desenvolupat tot un ventall de decrets i comunicats tècnics i ha promogut cursos de formació per a tots els empleats de banca, destinats a millorar la prevenció del blanqueig de diners d'origen criminal. En aquest sentit, a sol·licitud del propi Govern d'Andorra, el Fons Monetari Internacional va avaluar el sistema de supervisió del sector i les mesures establertes contra el blanqueig, resultant-ne un informe que destaca la sòlida estructura bancària del principat, i el seu nivell adequat de regulació i supervisió.

Ens mantenim alerta a l'entorn de les noves perspectives que es poden produir en les polítiques econòmiques i financeres derivades del nou ordre econòmic per tal de poder mantenir el nostre sector amb les mateixes garanties d'oportunitats que la resta de places de la UE i de països tercers.

El nostre compromís de col·laboració i cooperació amb els nostres associats i les nostres autoritats és total per poder adaptar la nostra activitat al context econòmic mundial.

ASSOCIACIÓ DE BANCS ANDORRANS

Índex

I. Entorn econòmic	1
I.1. Aspectes generals	3
I.2. Dades macroeconòmiques	7
I.3. Sectors econòmics	14
I.4. El sector públic	27
I.5. Sistema tributari	30
II. Entorn financer	35
II.1. Introducció	37
II.2. Regulació	40
II.3. Sistema bancari	44
II.4. Tendències de futur	64
III. Dades d'interès	69

I. Entorn econòmic

I. Entorn econòmic

L'objectiu d'aquesta primera part és analitzar els trets característics principals de l'economia andorrana, posant de manifest els canvis que s'hagin pogut produir en els darrers exercicis.

I.1. Aspectes generals

Dades demogràfiques

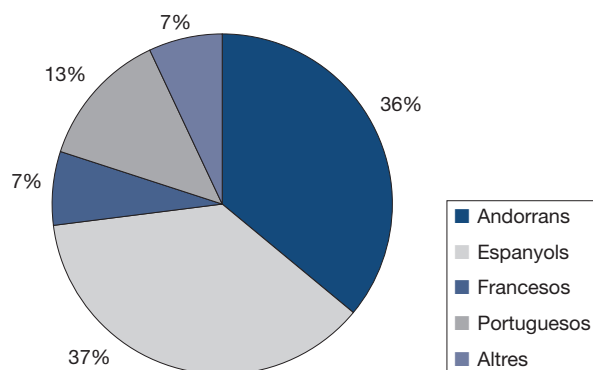
Un dels factors que han influït en l'economia andorrana al llarg del temps, ha estat l'accentuada dependència de mà d'obra de l'exterior, fet que ha incidit en la seva evolució, així com en la composició de la seva població. Des de l'any 1980, la població andorrana ha crescut en més d'un 117%.

Evolució de la població per nacionalitats					
	1980	1995	2002	2003	2004
Andorrans	9.792	19.653	25.467	26.506	27.465
Espanyols	20.378	28.778	26.073	27.680	28.728
Francesos	2.474	4.299	4.334	4.718	5.095
Portuguesos	1.092	6.885	6.729	8.311	9.980
Altres	1.724	4.244	4.556	5.105	5.607
TOTAL	35.460	63.859	67.159	72.320	76.875

Font: Ministeri de Justícia i Interior

Històricament, l'estructura de la població andorrana es compon de diverses nacionalitats. D'aquestes nacionalitats, els espanyols representen la part més important, amb un 37% del total de la població. La taula següent mostra la composició de la població a Andorra en l'exercici 2004.

Composició de la població per nacionalitats 2004

Font: Ministeri de Justícia i Interior

I. Entorn econòmic

Composició per sectors de la població assalariada

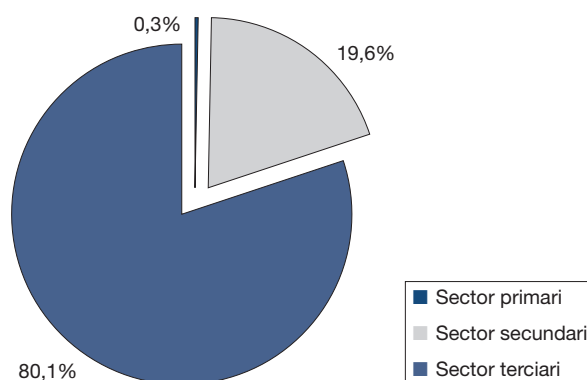
Un dels principals indicadors de l'evolució de l'activitat econòmica del Principat és el nivell d'ocupació.

Els quadres següents mostren l'evolució del nombre d'assalariats durant els darrers cinc exercicis i confirmen la importància del sector terciari dins de l'economia Andorrana, amb un 80,03% del total de treballadors. Dins d'aquest sector hem de destacar la importància del col·lectiu d'assalariats en els sectors del turisme i el comerç, amb un total de 17.748 treballadors, un 43% del total d'assalariats.

Nombre mitjà d'assalariats per sector						
	2000	2001	2002	2003	2004	Var. (%) 03-04
Sector primari	162	143	132	134	138	2,98%
Sector secundari	7.410	7.661	7.888	7.591	8.067	6,27%
Sector terciari	26.922	28.390	29.496	31.648	32.879	3,89%
TOTAL	34.494	36.194	37.516	39.373	41.084	4,35%

Font: Caixa Andorrana de Seguretat Social

Nombre mitjà d'assalariats per sector 2004

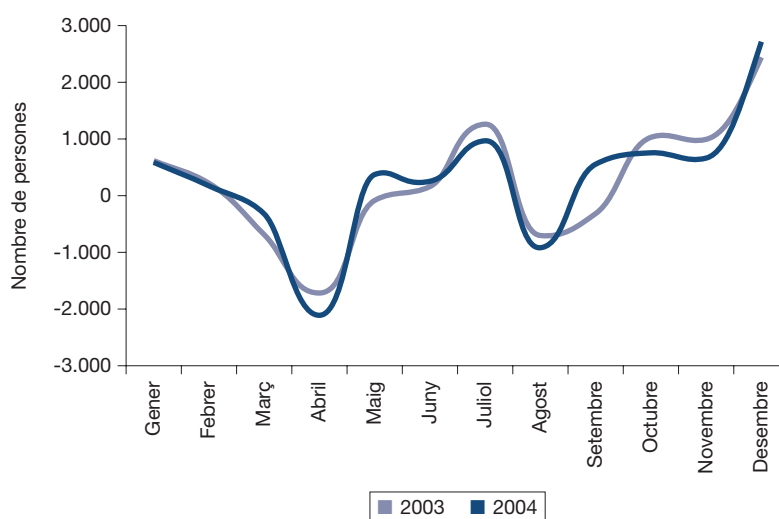
Font: Caixa Andorrana de Seguretat Social

Un altre indicador de l'activitat econòmica del Principat és el de les noves matriculacions a la Caixa Andorrana de Seguretat Social (CASS). Durant l'any 2004, aquestes han estat de 3.633.

I. Entorn econòmic

En el gràfic següent, podem observar l'evolució mensual de les noves matriculacions a la CASS per als exercicis 2004 i 2003 amb una marcada estacionalitat als mesos d'hivern i d'estiu.

Evolució mensual de les noves matriculacions a la CASS

Font: Caixa Andorrana de Seguretat Social

Evolució dels salaris

En el cas de l'economia andorrana, no existeix un procés de negociació col·lectiva que estableixi anualment els nivells salarials. Tot i això, és el Govern d'Andorra qui estableix el salari mínim per hora a escala nacional.

A continuació podem observar l'evolució del salari mínim, així com del salari mitjà de l'economia del Principat des de l'any 1995 fins a l'actualitat. Es pot apreciar que el salari mínim ha experimentat un augment continuat durant els darrers exercicis, fins assolir la xifra mitjana de 783 euros per a l'exercici 2004.

Evolució salaris mitjans i salaris mínims d'Andorra

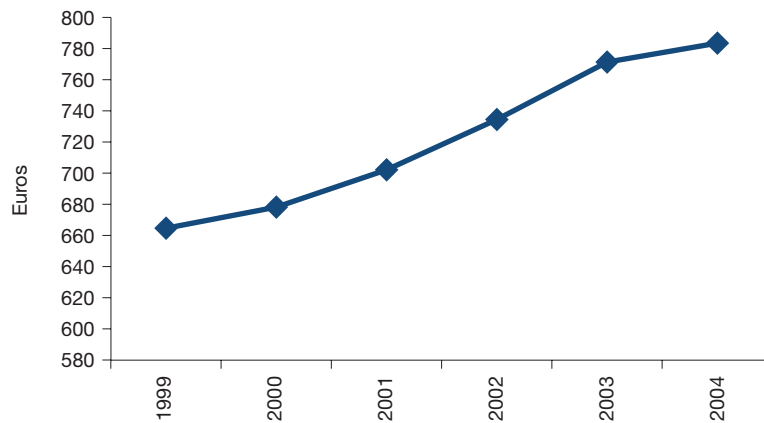
	1995	2001	2002	2003	2004	Var. (%) 03-04
Salari mitjans	1.021	1.317	1.388	1.454	1.531	5,33%
Salari mínim	616	725	734	771	783	1,61%

Font: Butlletí Mensual de Conjuntura del Govern d'Andorra

I. Entorn econòmic

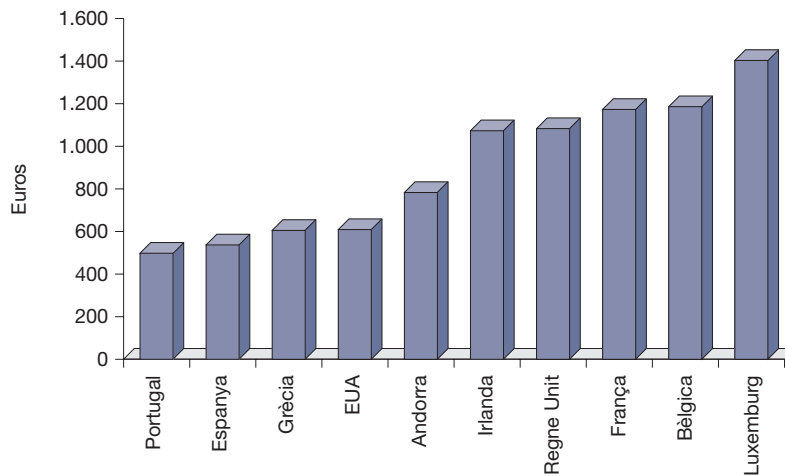
En els quadres següents trobem l'evolució d'aquest indicador des de l'any 1999, com també una comparativa del salari mínim d'Andorra amb el d'altres països europeus i dels Estats Units.

Evolució del salari mínim mensual

Font: Servei d'Estudis. Ministeri de Finances

Salaris mínims 2004

Font: Eurostat. Servei d'Estudis, Ministeri de Finances

I.2. Dades macroeconòmiques

Renda nacional i renda per càpita

L'evolució de la renda nacional és un termòmetre ideal i molt útil per mesurar el creixement econòmic d'un país, ja que permet fer comparatives amb altres països. Si bé Andorra no disposa d'una estimació oficial de la renda nacional, anualment algunes entitats privades fan estimacions d'aquesta dada macroeconòmica. A continuació, es mostra una estadística de l'evolució de la renda nacional per càpita dels darrers anys.

Renda nacional i renda per càpita					
	1990	2000	2001	2002	2003
Renda nacional (milions d'euros)	651	1.380	1.474	1.583	1.716
Renda per càpita (euros)	11.947	20.959	22.212	23.566	23.732
Variació de la renda nacional respecte de l'any anterior	2,30%	9,96%	6,81%	7,39%	8,42%
Variació de la renda nacional per càpita (base 100 l'any 1990)	100	175	186	197	199

Font: Crèdit Andorrà i OCDE

Una anàlisi comparativa del producte interior brut per càpita amb els principals països europeus i amb els Estats Units i Japó és com segueix:

PIB per càpita, 2003	
<i>(En euros)</i>	
País	Saldo Euros
Andorra	23.732
Alemanya	25.744
Espanya	18.220
França	25.328
Luxemburg	53.235
Suïssa	38.387
Estats Units	29.945
Japó	28.895
Mitjana UE	20.882

Font: Crèdit Andorrà i FMI

Com es pot comprovar, el PIB per càpita del Principat es situa per sobre de la mitjana de la zona euro i per sobre de l'espanyol i molt per sota de països com Luxemburg, Suïssa, Estats Units i Japó.

I. Entorn econòmic

Índex de preus de consum

A continuació es mostra un detall de l'evolució de l'índex de preus al consum per als darrers cinc exercicis, així com el seu desglossament per grups:

Índex de preus de consum					
	2000	2001	2002	2003	2004
Aliments, begudes i tabac	4,25%	3,51%	5,29%	3,53%	1,84%
Vestit i calçat	1,77%	6,12%	1,12%	1,38%	1,10%
Habitatge, aigua, gas, electricitat	6,06%	1,92%	3,09%	3,05%	7,17%
Mobles, estris domèstics	3,32%	4,21%	1,54%	3,01%	2,89%
Salut (despeses sense subvenció)	6,14%	3,04%	2,62%	3,56%	0,98%
Transports	6,07%	0,52%	3,29%	3,25%	5,89%
Esbarjo, espectacles	0,89%	2,47%	-0,36%	-0,40%	-1,00%
Ensenyament	3,55%	3,67%	6,17%	2,67%	3,19%
Hotels, cafès i restaurants	4,07%	4,34%	7,61%	4,08%	5,22%
Béns i serveis diversos	1,84%	0,27%	1,27%	1,67%	1,14%
ÍNDEX GENERAL	4,32%	2,77%	3,40%	2,88%	3,35%

Font: Butlletí Mensual de Conjuntura del Govern d'Andorra

Grups especials					
	2000	2001	2002	2003	2004
Aliments	4,50%	3,58%	5,57%	2,96%	1,58%
Energia	19,69%	-7,17%	5,52%	1,96%	15,88%
Serveis (excloent-hi el lloguer dels habitatges)	4,19%	3,70%	4,25%	2,99%	4,26%
Índex general sense tabac	4,31%	2,73%	3,28%	2,62%	3,45%
ÍNDEX GENERAL	4,32%	2,77%	3,40%	2,88%	3,35%

Font: Butlletí Mensual de Conjuntura del Govern d'Andorra

L'exercici 2004 ha experimentat un increment dels preus de consum del 3,35% motivat, principalment, per l'increment de preus de l'habitatge, aigua, gas, electricitat en un 7,17%, del transport, i del capítol hotels, cafès i restaurants, que han augmentat en un 5,22%.

D'una altra banda, si realitzem una comparativa sobre l'evolució de l'índex de preus al consum del Principat d'Andorra de l'exercici 2004, en relació amb les principals economies europees i internacionals, podrem observar que aquest és similar al de l'estat espanyol, però bastant superior al de la resta de països de la zona euro.

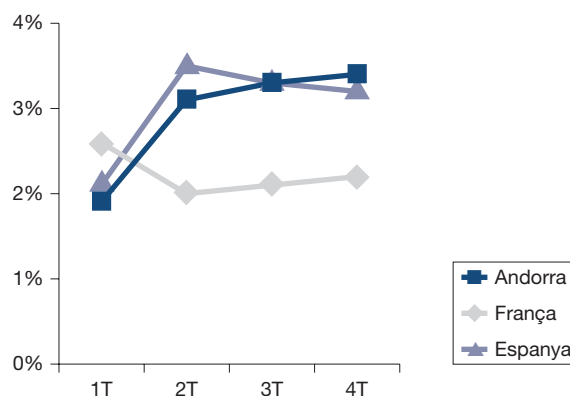
I. Entorn econòmic

IPC harmonitzat interanual 2004

Andorra	3,35%
Alemanya	1,80%
Espanya	3,40%
França	1,90%
Luxemburg	2,20%
Portugal	2,20%
Suïssa	1,40%
Estats Units	3,10%
Japó	-0,20%
Itàlia	1,90%
Irlanda	2,10%
Regne Unit	3,20%
Zona Euro	2,20%

Font: Servei d'Estudis. Ministeri de Finances.
OCDE

IPC interanual per trimestres

Font: Butlletí Mensual de Conjuntura del Govern d'Andorra,
Eurostat

Consum d'energia elèctrica

El consum d'energia elèctrica és un indicador que permet estimar l'evolució de l'activitat d'un país. A continuació, es mostra l'evolució del consum d'energia elèctrica dels darrers cinc exercicis.

Consum d'energia elèctrica

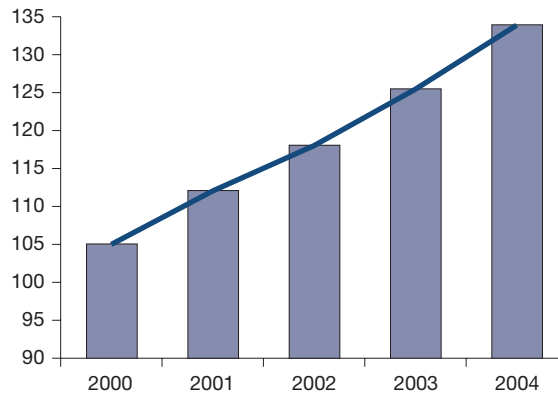
(MW/h)

	2000	2001	2002	2003	2004	Var. (%) 03-04
Usos domèstics	69.145	70.009	76.670	78.945	83.610	5,91%
Distribució	58.141	61.695	65.699	71.772	76.282	6,28%
Hoteleria i restauració	49.939	51.791	55.560	63.657	68.778	8,04%
Altres serveis	45.894	47.616	52.980	54.600	57.617	5,53%
Serveis financers	14.920	17.530	18.641	19.556	21.536	10,12%
Estacions d'esquí	14.995	18.608	16.409	14.944	16.983	13,64%
Administracions	13.369	14.528	13.736	15.438	17.102	10,77%
Construcció i activitats annexes	9.353	9.129	7.652	7.749	7.785	0,46%
Indústries	6.546	6.541	6.343	5.332	5.386	1,01%
Enllumenat públic	4.486	4.749	5.077	5.151	5.710	10,85%
Altres distribuïdores	125.355	137.570	144.441	155.236	164.720	6,11%
TOTAL	412.143	439.766	463.208	492.380	525.509	6,73%

Font: Butlletí Mensual de Conjuntura del Govern d'Andorra

I. Entorn econòmic

Variació consum energia (base 100=1999)

Font: Butlletí Mensual de Conjuntura del Govern d'Andorra

A partir del gràfic anterior podem observar que en el seu conjunt, el consum s'ha incrementat un 6,7% en relació amb el consum de l'exercici 2003, un 13,4% respecte de l'exercici 2002.

Així mateix, podem observar que els nuclis del total de consum més significatius es concentren, fonamentalment, en l'àmbit domèstic, amb un 15,91% i en el sector serveis, on destaquen la distribució amb un 14,52%, i l'hoteleria i restauració amb un 13%. Aquest fet confirma, una vegada més, que el sector terciari és el principal actiu de l'economia del país.

Telecomunicacions

Els darrers anys, els serveis de telecomunicacions han vist com el nombre d'abonats creixia, especialment el de telefonia mòbil, en línia amb el desenvolupament que aquest sector ha tingut als estats veïns. Per a l'exercici 2004, aquests han representat un 58% dels abonaments totals a serveis de telecomunicacions.

Abonaments a serveis de telecomunicacions

	2000	2001	2002	2003	2004	Var. (%) 03-04
Línies telefòniques	34.215	34.505	34.922	35.171	35.040	-0,37%
Telèfons mòbils	23.543	28.605	31.325	51.893	58.366	12,47%
Altres	6.098	8.568	11.909	14.176	6.961	-50,90%

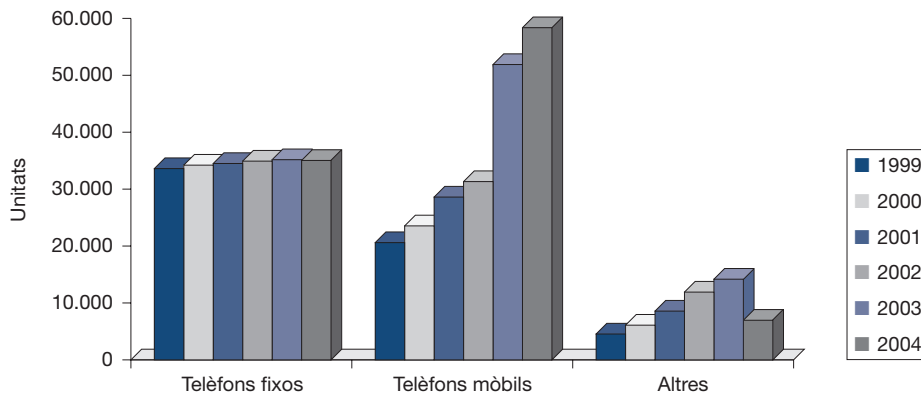
Font: Servei de Telecomunicacions d'Andorra

En el quadre anterior, cal tenir present que el capítol de "telèfons mòbils" inclou les targetes de prepagament, l'evolució de les quals ha estat molt significativa durant els darrers exercicis.

I. Entorn econòmic

El gràfic dels abonaments al servei de telecomunicacions durant els darrers cinc exercicis és com segueix:

Abonaments a serveis de telecomunicacions 1999-2004

Font: Servei de Telecomunicacions d'Andorra

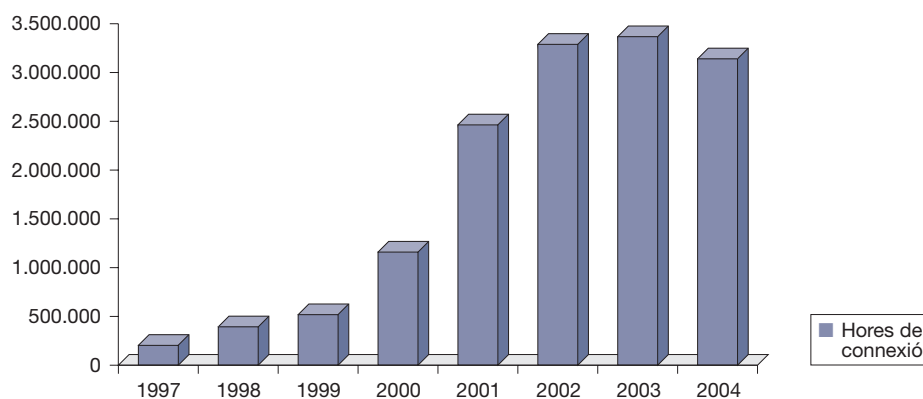
D'una altra banda, cal destacar la importància dels temps de connexió a internet, que al 2004 ascendeix a 3.136.660 hores de connexió. No obstant, durant l'exercici aquestes han disminuït un 6,76%. Aquest fet s'explica pel nombre d'altres en abonaments ADSL, els quals no estan inclosos en el càlcul d'hores de connexió anterior.

Comunicacions Internet

	2000	2001	2002	2003	2004	Var. (%) 03-04
Hores de connexió	1.156.194	2.459.754	3.285.298	3.363.927	3.136.660	-6,76%

Font: Butlletí mensual de conjuntura

Evolució hores de connexió Internet

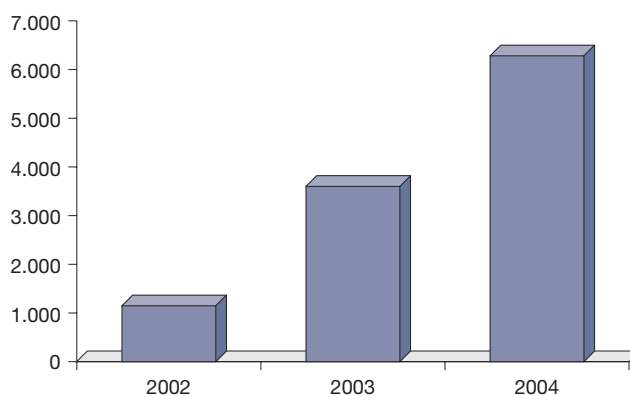
Font: Butlletí Mensual de Conjuntura del Govern d'Andorra

Comunicacions Internet ADSL

	2002	2003	2004	Var. (%) 03-04
Linies ADSL	1.148	3.601	6.282	74,45%

Font: Servei d'Estudis. Ministeri de Finances.

Evolució Comunicacions Internet ADSL

Font: Servei d'Estudis. Ministeri de Finances

I. Entorn econòmic

Vehicles matriculats

Una altra variable a considerar, és la matriculació de vehicles, indicador de consum representatiu de la dinàmica general de l'economia andorrana. El nombre de matriculacions de vehicles a Andorra (que inclou les matriculacions de ciclomotors, vehicles especials i motos de neu) ha experimentat un increment respecte de l'exercici 2003 del 10,34%, el que indica una evolució econòmica favorable al Principat.

Vehicles matriculats						
	2000	2001	2002	2003	2004	Var. (%) 03-04
VEHICLES TOTALS	5.212	5.236	5.975	6.441	7.107	10,34%

Font: Butlletí Mensual de Conjuntura del Govern d'Andorra

Relacionats amb els vehicles i l'energia, hi trobem els carburants. El fort increment sofert per l'epígraf "d'energia" (inclòs en l'índex general) és degut, principalment, a la pujada de preus de combustibles que s'ha experimentat durant l'any 2004. El quadre següent mostra l'evolució dels preus màxims d'aquests productes durant els darrers quatre anys.

Preus dels carburants					
<i>(Euros)</i>					
	2001	2002	2003	2004	Var. (%) 03-04
Gasolina Súper	0,74	0,81	0,81	0,92	13,58%
G.s.p de 95 octans	0,67	0,75	0,74	0,85	14,86%
G.s.p de 98 octans	0,71	0,79	0,79	0,89	12,66%
Gas-oil locomoció	0,54	0,60	0,60	0,73	21,67%
Fuel domèstic	0,36	0,41	0,40	0,54	35,00%

Font: Butlletí Mensual de Conjuntura del Govern d'Andorra

I.3 Sectors econòmics

Fins a començament del segle XX, l'economia del Principat era de subsistència, basada en l'agricultura, la ramaderia i el comerç. És a partir de la Segona Guerra Mundial que l'economia andorrana comença a créixer de manera significativa, induïda en part pel mateix ritme de creixement dels estats veïns.

Aquest desenvolupament s'ha reflectit en una economia basada principalment en els sectors turístic i comercial, que han crescut gràcies a unes característiques climàtiques i geogràfiques propícies per a aquests sectors, altament dependents del sector exterior, i que han induït també el desenvolupament del sector de la construcció.

La informació disponible al Principat no ens permet analitzar la contribució de cada sector al producte interior brut (PIB), per aquest motiu, l'anàlisi de l'estructura productiva s'ha de dur a terme mitjançant la informació que s'extreu de les dades d'ocupació assalariada, que han estat analitzades en l'apartat de composició per sectors de la població assalariada.

Sector primari

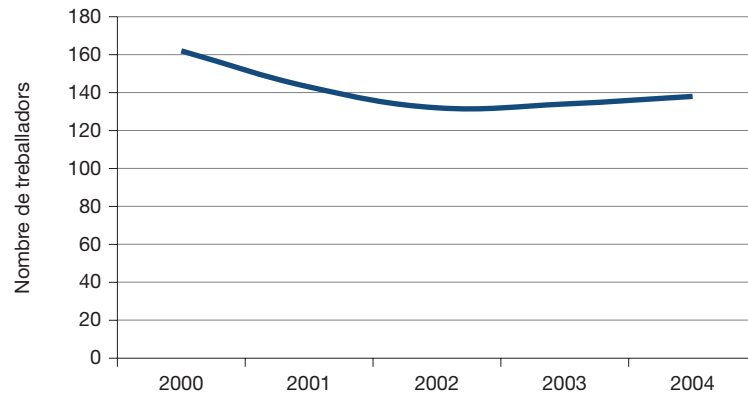
A Andorra les activitats primàries van tenir fins a la dècada del 1950 una participació rellevant a l'economia. Hi predominaven les petites explotacions, de caràcter familiar, molt fragmentades, que es dedicaven a l'explotació agrícola i/o ramadera. Aquesta situació s'ha anat transformant a mesura que avançava i es desenvolupava l'activitat del turisme. A partir dels anys cinquanta i seixanta, la major part de la superfície de les explotacions agràries va ser destinada a la construcció d'hotels i de segones residències. D'aleshores ençà, la regressió del sector primari dins l'economia ha estat constant, el que genera una ocupació de poc més del 0,32% del total de la població assalariada.

El quadre següent ens mostra l'evolució des de l'any 2000 de l'ocupació mitjana i del nombre mitjà d'empreses del sector primari.

Nombre d'empreses i treballadors del sector primari					
	2000	2001	2002	2003	2004
Nombre mitjà d'empreses	90	84	83	83	80
Nombre mitjà de treballadors	162	143	132	134	138

Font: Caixa Andorrana de Seguretat Social

Evolució del nombre mitjà de treballadors per empreses del sector primari

Font: Caixa Andorrana de Seguretat Social

Cal remarcar que malgrat que la importància d'aquest sector sigui cada cop menys rellevant, els països desenvolupats apliquen constantment més esforços al manteniment o a la recuperació del sector primari, ja que en aquests països s'ha passat de veure'l, solament com un sector productiu a considerar-ho a més un factor imprescindible per a la preservació del medi natural.

En aquest sentit, al Principat i des de l'Associació de Pagesos i Ramaders i el Ministeri d'Agricultura i Medi Ambient, s'impulsa la ramaderia mitjançant ajudes i un suport ferm a l'experiència pilot de producció de carn de vedella del país.

Sector secundari

La distribució de treballadors i d'empreses per indústries dins el sector secundari, és la que presentem a continuació:

Nombre d'empreses del sector secundari		
	2004	% sobre el sector
Indústries manufactures	185	23,15%
Producció i distribució d'energia elèctrica, gas i aigua	7	0,93%
Construcció	607	76,06%
TOTAL SECUNDARI	799	100,00%

Font: Caixa Andorrana de Seguretat Social

Nombre mitjà d'assalariats del sector secundari		
	2004	% sobre el sector
Indústries manufactures	1.635	19,56%
Producció i distribució d'energia elèctrica, gas i aigua	158	1,89%
Construcció	6.565	78,55%
TOTAL SECUNDARI	8.358	100,00%

Font: Caixa Andorrana de Seguretat Social

La construcció que, tradicionalment, ha constituït la major part d'aquest sector, està experimentant un intens creixement. Així ho demostren els indicadors donat que, el nombre d'empreses dedicades a la construcció ha passat de 575 a 607 en l'actualitat, i el nombre de treballadors ha passat de 5.862 a 6.565; la qual cosa suposa un creixement de 5,56% i 11,99% respectivament, en relació al 2003.

I. Entorn econòmic

La importància de la construcció ha estat directament vinculada a l'evolució de les superfícies autoritzades per a l'edificació, tal i com ho demostra el quadre següent:

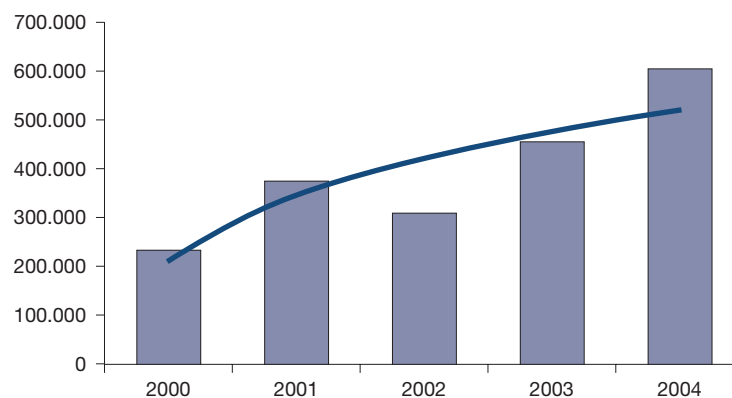
Metres quadrats de construcció autoritzats						
	2000	2001	2002	2003	2004	Var. (%) 03-04
Canillo	55.766	53.901	84.534	60.057	198.857	331,11%
Encamp	34.441	32.092	15.283	37.592	56.856	51,24%
Ordino	23.936	13.258	27.594	14.486	51.406	354,87%
La Massana	21.823	56.738	25.751	75.707	96.240	27,12%
Andorra la Vella	38.198	127.914	53.369	146.334	55.789	-61,88%
Sant Julià de Lòria	16.754	42.776	10.640	29.453	49.555	68,25%
Escaldes-Engordany	43.022	48.892	92.747	92.551	97.048	4,86%
TOTAL SECUNDARI	233.940	375.571	309.918	456.180	605.751	32,79%

Font: Butlletí Mensual de Conjuntura del Govern d'Andorra

Durant l'exercici 2003, es van publicar els plans d'ordenació urbanística referents a totes les parròquies del Principat d'Andorra en els què s'estipula la reordenació i la requalificació dels terrenys de les parròquies andorranes. D'acord amb els esmentats plans, la nova superfície autoritzada al 2004 és significativament superior a la dels exercicis precedents.

El gràfic següent ens mostra l'evolució, així com la tendència de la superfície autoritzada durant els últims exercicis.

Evolució metres quadrats de construcció autoritzats

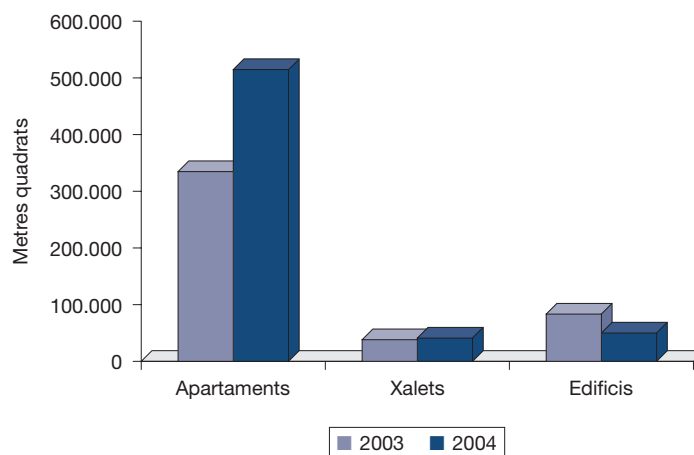
Font: Butlletí Mensual de Conjuntura del Govern d'Andorra

I. Entorn econòmic

Una anàlisi individual per tipus de construcció, indica que l'augment experimentat en els metres quadrats construïts es deu, principalment, al capítol "apartaments", que ha experimentat un augment del 54%. Així mateix, aquest capítol continua sent el més significatiu amb un 85% dels metres quadrats construïts.

El gràfic següent mostra l'evolució de la superfície autoritzada durant els exercicis 2003 i 2004.

Superfície autoritzada per a apartaments, xalets i altres edificis

Font: Butlletí Mensual de Conjuntura del Govern d'Andorra

I. Entorn econòmic

Sector terciari

L'absència de primeres matèries i fonts d'energia, ha fet orientar l'economia cap a l'exterior i a donar preferència a les activitats de serveis, bàsicament el turisme, el comerç, l'hoteleria i les finances, en detriment de les de transformació.

El sector terciari és el sector capdavanter de l'economia andorrana, amb una ocupació mitjana de 35.161 assalariats, el que representa un 85,54% del total d'assalariats. A continuació es presenta un detall per categories del nombre d'empreses i de treballadors que componen el sector terciari andorrà.

Nombre d'empreses sector terciari

	2004	% sobre el sector
Comerç i reparació de vehicles de motor (...) articles de personals i d'ús domèstic	1.477	20,99%
Hoteleria	734	10,43%
Transport, emmagatzematge i comunicacions	182	2,59%
Sistema financer	64	0,91%
Activitats immobiliàries i de lloguer, serveis empresarials	659	9,36%
Administració pública, defensa i seguretat social obligatòria	30	0,43%
Educació	31	0,44%
Activitats sanitàries i veterinàries, serveis social	143	2,03%
Altres activitats socials i de serveis prestats a la comunitat, serveis personals	307	4,36%
Altres	3.411	48,47%
TOTAL TERCIARI	7.038	100,00%

Font: Caixa Andorrana de Seguretat Social

Nombre mitjà d'assalariats del sector terciari

	2004	% sobre el sector
Comerç i reparació de vehicles de motor (...) articles de personals i d'ús domèstic	11.353	32,29%
Hoteleria	6.395	18,19%
Transport, emmagatzematge i comunicacions	1.294	3,68%
Sistema financer	1.453	4,13%
Activitats immobiliàries i de lloguer, serveis empresarials	3.748	10,66%
Administració pública, defensa i seguretat social obligatòria	3.933	11,19%
Educació	634	1,80%
Activitats sanitàries i veterinàries, serveis social	1.277	3,63%
Altres activitats socials i de serveis prestats a la comunitat, serveis personals	3.246	9,23%
Altres	1.828	5,20%
TOTAL TERCIARI	35.161	100,00%

Font: Caixa Andorrana de Seguretat Social

Tal com es pot comprovar en els quadres anteriors, el sector terciari agrupa principalment activitats i serveis relacionats amb el comerç i el turisme. Tot i això, s'inclouen dins el sector terciari, activitats significativament importants com l'administració pública, les professions lliberals, i el sector financer.

Ateses les particularitats del sector financer i l'objectiu d'aquesta publicació, el tractarem en l'apartat II, *Entorn financer*.

L'activitat turística

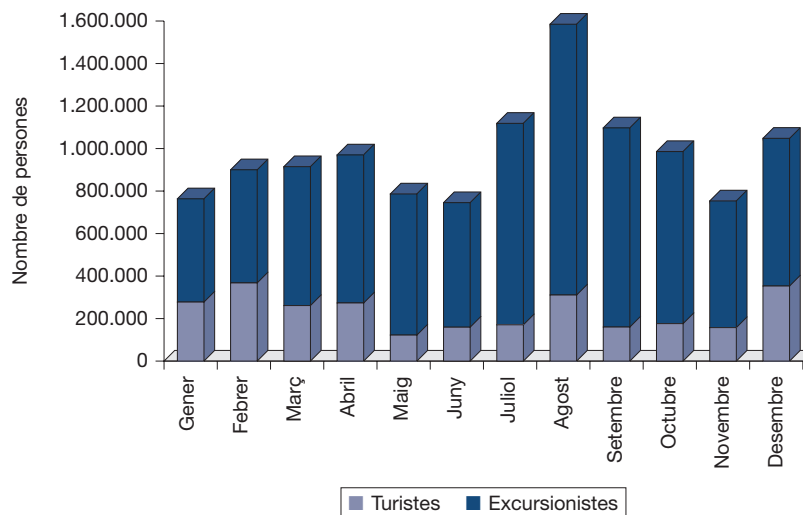
El comerç, tal i com ha estat comentat anteriorment, és una de les activitats clau de l'economia del Principat que es complementa i està directament interrelacionada amb el turisme. Les activitats comercials ocupen més del 30% dels assalariats del sector, i l'estructura comercial està composta majoritàriament de petits negocis.

El turisme és un dels motors principals de l'economia andorrana. Cada any, uns dotze milions de visitants venen al Principat.

Les mes de 30.000 places hoteleres, les 5 estacions d'esquí, i la gran varietat i nombre de comerços fan del Principat un dels centres d'oci més importants dels Pirineus.

A continuació es presenta un detall de l'evolució mensual del nombre de visitants dividits en turistes (aquells que pernocten al país) i excursionistes (aquells que no pernocten).

Visitants mensuals d'Andorra 2004

Font: Butlletí Mensual de Conjuntura del Govern d'Andorra

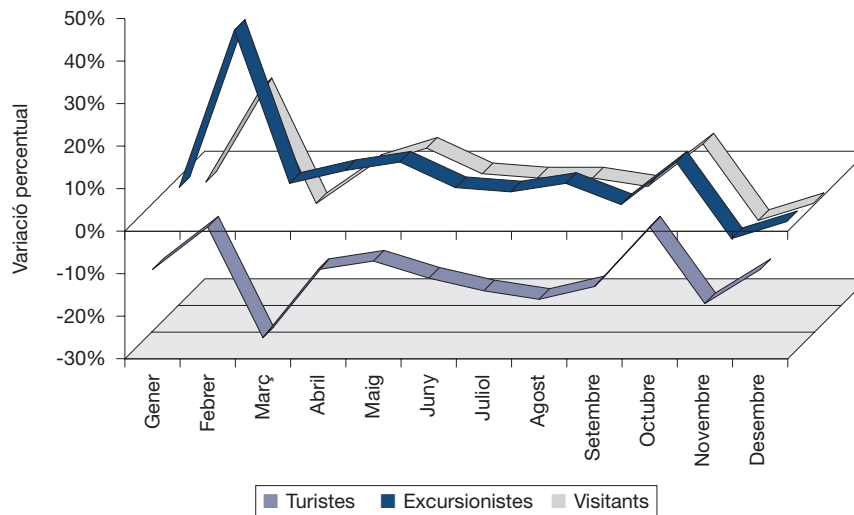
Tot i les últimes crisis sofertes per el sector del turisme a nivell europeu, l'evolució dels visitants a Andorra ha estat positiva, amb un creixement de l'1% respecte a l'exercici anterior. La relació entre el número de turistes i excursionistes que visiten el Principat s'ha mantingut estable de manera que únicament 3 de cada 10 visitants del Principat d'Andorra hi pernocten. El fet que només 3 de cada 10 visitants dormin al país es deu a la proximitat del seu lloc d'origen i a la millora de les vies de comunicació a la zona espanyola.

Aquesta evolució planteja problemes de funcionament a l'activitat comercial i turística-hotelera, ja que el nivell de consum i despesa en l'àmbit del sector hotelier se'n ressent sensiblement, malgrat una oferta en establiments de qualitat.

I. Entorn econòmic

En el gràfic següent, podem observar la variació del nombre de turistes i d'excursionistes dels últims dos exercicis.

Variació visitants mensuals d'Andorra 2003/2004

Font: Butlletí Mensual de Conjuntura del Govern d'Andorra

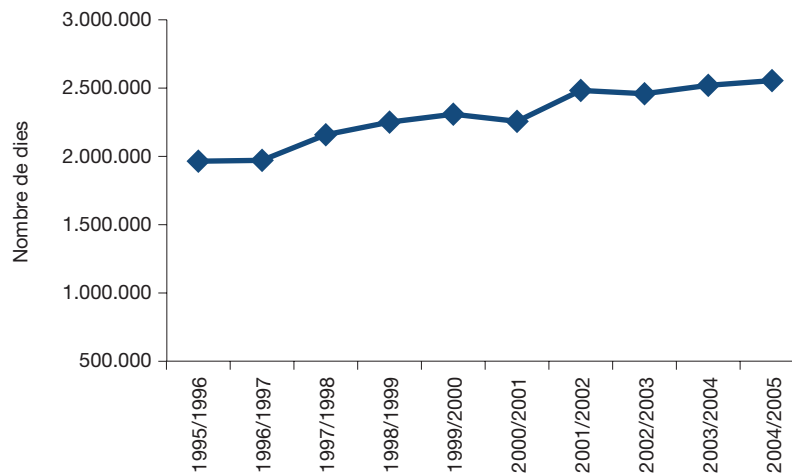
Arran del desenvolupament del fenomen turístic, també s'han anat desenvolupant les estacions d'esquí del Principat.

La temporada d'esquí 2004/2005, ha tancat amb 2.554.000 dies d'esquí, una xifra que ha incrementat en un 1,38% respecte a la temporada anterior. La tendència és clarament a l'alça en els últims 10 anys, amb un increment acumulat del 27%.

I. Entorn econòmic

A continuació, es mostra l'evolució de la magnitud esmentada durant els darrers 10 exercicis.

Total dies d'esquí

Font: Ski Andorra

El Principat d'Andorra disposa del domini esquiable més gran dels Pirineus i un dels més grans d'Europa, amb més de 2.500 hectàrees esquiables, recollides en cinc estacions dotades de modernes instal·lacions.

Durant la temporada 2003/2004, les estacions d'esquí de Pas de la Casa-Grau Roig i Soldeu el Tarter van signar un acord comercial que uneix les esmentades estacions, coneguda comercialment sota el nom de Grandvalira. Si bé, fins a la data Andorra disposava del domini esquiable més gran dels Pirineus, d'ençà d'aquest acord, també disposa d'una de les estacions més importants del sud d'Europa.

Així mateix, a partir d'aquesta temporada 2004/2005, les estacions d'esquí de Pal-Arinsal i d'Ordino-Arcalis s'han unit comercialment sota el nom de Vallnord, amb la qual cosa es permet als clients gaudir de dues estacions amb un forfet únic.

I. Entorn econòmic

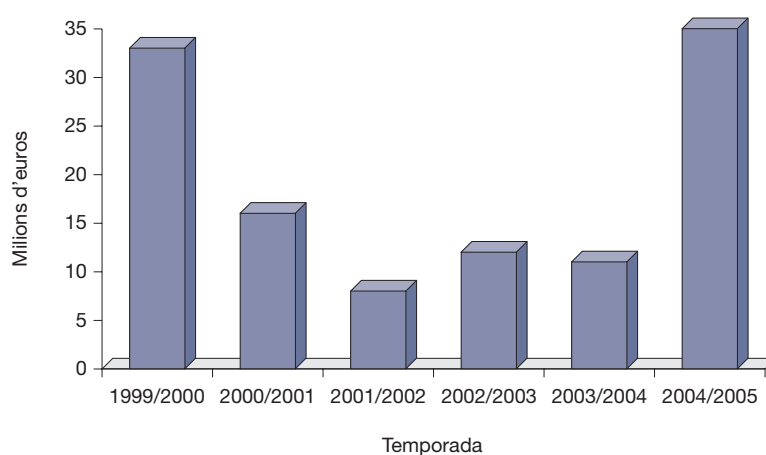
En la següent taula s'exposa un detall de les infraestructures disponibles per a la pràctica d'aquest esport en tot el Principat, com també un resum de les seves característiques principals.

Infraestructures de les pistes d'esquí					
Estació	Km de pistes	Pistes	Canons	Remuntadors	Capacitat d'esquiadors / hora
Pal-Arinsal	63	41	371	30	31.700
Ordino-Arcalís	26	25	71	13	16.510
La Rabassa *	15	3	-	-	-
Pas de la Casa-Grau Roig	100	53	482	29	47.435
Soldeu-El Tarter	92	52	425	32	45.000
TOTAL	296	174	1.349	104	140.645

* Pistes d'esquí de fons
Font: Ski Andorra

Les estacions d'esquí andorranes han realitzat importants inversions durant la temporada 2004/2005 després d'un període de cinc anys en que les inversions varen ser inferiors. El Principat després de les inversions realitzades aquesta temporada, que s'han elevat a 35 milions d'euros, quantitat que ha incrementat en un 218% respecte a la temporada anterior, disposa d'unes instal·lacions immillorables per a la pràctica de l'esquí. Un detall de les inversions realitzades durant els últims 6 anys, és com segueix:

Inversions a les pistes d'esquí

Font: Ski Andorra

I. Entorn econòmic

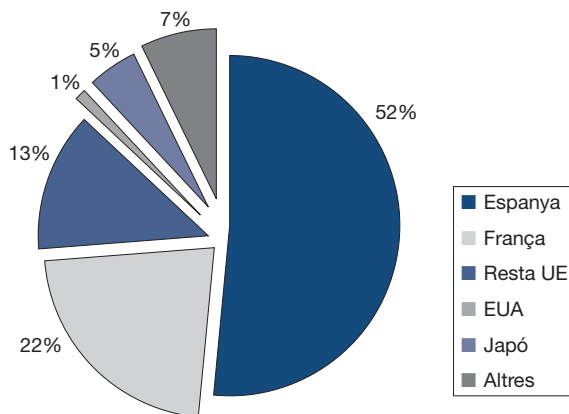
El comerç

La rellevància que té el turisme (com veurem més endavant) per a l'economia andorrana, fa que els sectors d'activitat que hi estan més directament relacionats siguin els que tenen una participació més gran en l'economia del principat, com és el cas de totes les activitats relacionades amb el comerç.

La forta dependència de l'exterior del sector comercial andorrà li atribueix algunes peculiaritats respecte a altres països. Dins del sector comercial es pot distingir entre el comerç a l'engròs i el comerç al detall. La dependència de les importacions de mercaderies que, posteriorment són distribuïdes, dóna lloc a que els mateixos importadors de productes actuïn, en moltes ocasions, com a majoristes. No obstant, l'estructura del comerç del Principat d'Andorra està formada, majoritàriament, per petits establiments amb un nombre reduït de treballadors.

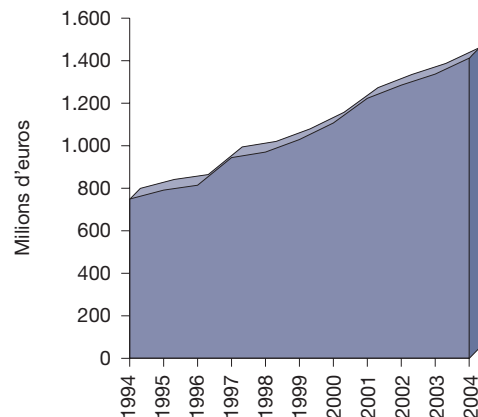
Un bon indicador de l'estat del comerç andorrà és l'evolució que han experimentat les seves exportacions i importacions durant els últims exercicis.

Distribució geogràfica de les importacions el 2004

Font: Butlletí Mensual de Conjuntura del Govern d'Andorra

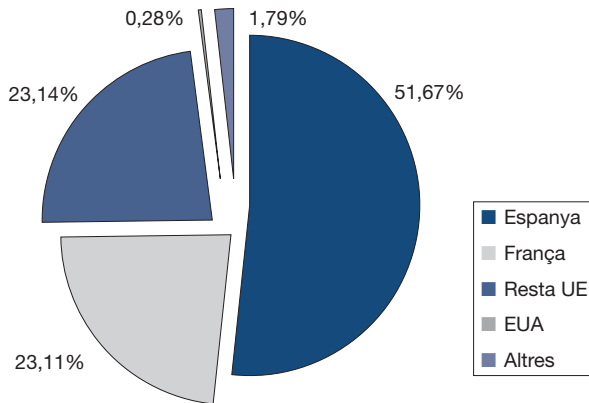
Evolució de les importacions 1994-2004

Font: Butlletí Mensual de Conjuntura del Govern d'Andorra

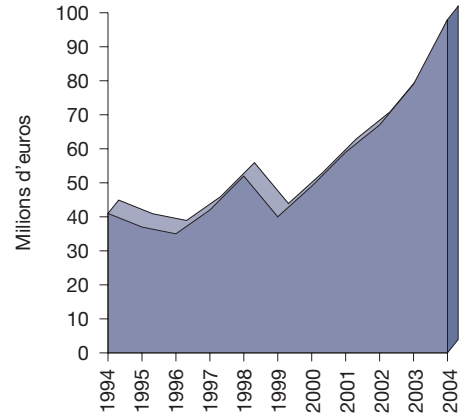
I. Entorn econòmic

Distribució geogràfica de les exportacions el 2004

Font: Butlletí Mensual de Conjuntura del Govern d'Andorra

Evolució de les exportacions 1994-2004

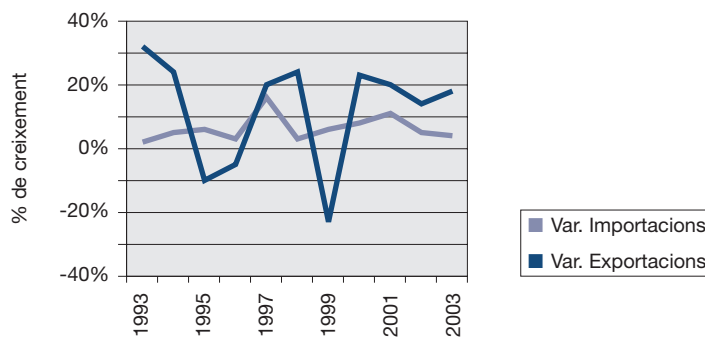

Font: Butlletí Mensual de Conjuntura del Govern d'Andorra

Durant l'exercici 2004, les importacions van ser de 1.412 milions d'euros, que representen un increment del 6% respecte a l'exercici anterior.

Així mateix, les variacions experimentades durant els últims 10 exercicis per les importacions i les exportacions, són com segueix:

Fluxos comercials amb l'exterior (Taxa de creixement)

Font: Butlletí Mensual de Conjuntura del Govern d'Andorra

I. Entorn econòmic

Si analitzem les importacions per tipus de productes, constatem que els grups d'aparells elèctrics, automòbils, vestits i accessoris, juntament amb el d'articles de perfumeria, són els grups amb un volum més gran d'importació, fet que coincideix amb l'important nombre d'aquest tipus d'establiments al país.

Importacions i exportacions per producte durant l'any 2004

(Milers d'euros)

	<u>Importacions</u>	<u>% sobre el total</u>	<u>Exportacions</u>	<u>% sobre el total</u>
Aparells elèctrics	208.883	14,79%	25.351	25,82%
Vehicles, automòbils, tractors, bicicletes	156.598	11,09%	22.281	22,69%
Vestits i accessoris del vestit	110.946	7,86%	1.665	1,70%
Productes de perfumeria i tocador	97.044	6,87%	4.619	4,70%
Calderes, màquines, aparells i ginys mecànics	86.568	6,13%	3.730	3,80%
Begudes, líquids alcohòlics i vinagres	64.758	4,59%	323	0,33%
Combustibles i olis minerals, matèries bituminoses	61.156	4,33%	2	0,00%
Òptica, fotografia, cinematografia, mesura	27.701	1,96%	5.938	6,05%
Tabacs	32.726	2,32%	54	0,05%
Mobles i aparells d'enllumenat	29.397	2,08%	1.999	2,04%
Joguines, articles per a l'esport	33.516	2,37%	870	0,89%
Sabates	29.397	2,08%	276	0,28%
Llet i productes lactis, ous, mel	28.164	1,99%	13	0,01%
Perles, pedres, metalls preciosos, bijuteria, monedes	15.481	1,10%	1.033	1,05%
Altres	429.939	30,44%	30.043	30,59%
TOTAL	1.412.273	100,00%	98.196	100,00%

Font: Butlletí Mensual de Conjuntura del Govern d'Andorra

I.4. El sector públic

Administració central

El pressupost del Govern per a l'any 2005 és de 308.500 milers d'euros, un 6,44% més que l'any 2004. Aquest increment es deu, principalment, a l'augment dels ingressos provinents dels impostos directes i també a les variacions positives dels passius financers. La importància relativa de les partides que hi estan incloses no han variat de manera significativa.

Pressupost de l'Administració Central				
<i>(Euros)</i>				
	Pressupost 2004	%	Pressupost 2005	%
Total ingressos	289.836.057	100,00%	308.500.216	100,00%
Impostos indirectes	211.683.625	73,04%	218.808.959	70,93%
Altres ingressos	43.622.956	15,05%	42.322.986	13,72%
Variació actius financers, nets	109.935	0,04%	113.233	0,04%
Variació passius financers, nets	34.419.541	11,88%	47.255.038	15,32%
Total despeses i inversions	289.836.026	100,00%	308.500.216	100,00%
Inversions	100.292.873	34,60%	103.045.893	33,40%
Transferències	87.532.809	30,20%	92.758.154	30,07%
Despeses de funcionament	97.038.230	33,48%	107.014.788	34,69%
Despeses financeres	4.797.713	1,66%	5.119.000	1,66%
Actius financers	162.020	0,06%	550.000	0,18%
Passius financers	12.381	-	12.381	-

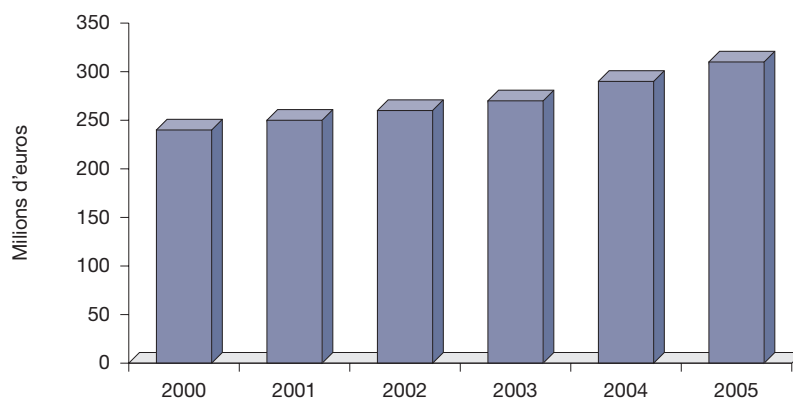
Font: Govern d'Andorra

El deute públic del Principat d'Andorra és generat pel Govern i els comuns. Al finalitzar el 2004, el deute financer del Govern era d'aproximadament 225 milions d'euros, xifra que representa un 13% de la renda nacional del Principat. Igual que en exercicis anteriors, Andorra compleix els criteris de Maastricht en quan a màxim del 60% del deute públic sobre el producte interior brut, si be el dèficit públic supera el 3% del PIB.

I. Entorn econòmic

En el gràfic següent es mostra l'evolució de la despesa pública des de l'any 2000.

Despeses i inversions públiques

Font: Govern d'Andorra

Entitats parapúbliques

Les entitats parapúbliques es van constituir entre els anys 1968 i 1989, per tal de cobrir les demandes que, per diferents conceptes i raons, en el seu moment no podien ser assumides per la iniciativa privada.

La comparativa dels pressupostos dels anys 2004 i 2005 d'aquestes entitats és la següent:

Pressupostos de despesa de les entitats parapúbliques andorranes per als anys 2004 i 2005

(Milers d'euros)

	2004	2005	Var. (%) 04-05
Forces Elèctriques d'Andorra (FEDA)	43.470	50.929	17,16%
Servei de Telecomunicacions d'Andorra (STA)	82.623	86.959	5,25%
Servei Andorrà d'Atenció Sanitària	29.135	32.142	10,32%
Caixa Andorrana de Seguretat Social	156.031	131.480	-15,73%
Institut Nacional Andorrà de Finances (INAF)	1.864	2.196	17,79%
Residència Solà d'Enclar	1.116	1.173	5,07%
Institut d'Estudis Andorrans	691	856	23,88%
Universitat d'Andorra (UDA)	2.190	2.261	3,22%
Escola de Formació de Professions Esportives i de Muntanya (EFPEM)	299	369,96	23,73%
TOTAL	317.419	308.365	-2,85%

Font: Govern d'Andorra

I. Entorn econòmic

Administracions comunals

Els comuns d'Andorra obtenen gran part dels seus ingressos anuals de les transferències que reben del Govern d'Andorra, mentre que la resta són recursos per recaptació pròpia i altres ingressos. A continuació es mostra un detall dels principals capítols que componen els pressupostos d'ingressos i despeses comunals per a l'any 2005.

Pressupostos de les administracions comunals per a l'any 2005							
<i>(Euros)</i>							
	<u>Canillo</u>	<u>Encamp</u>	<u>Ordino</u>	<u>La Massana</u>	<u>Andorra la Vella</u>	<u>Sant Julià de Lòria</u>	<u>Escaldes-Engordany</u>
Total ingressos	13.125.265	30.833.851	14.376.487	12.565.501	38.848.497	17.879.271	26.843.734
Transferències	4.911.000	9.083.384	6.237.467	5.021.116	7.682.967	8.065.168	7.354.646
Recaptació pròpia i altres	8.214.265	21.750.335	8.139.020	5.380.867	18.458.762	6.549.796	9.795.047
Passius financers	-	48	-	2.163.518	12.706.768	3.264.306	6.000
Actius financers	-	84	-	-	-	-	9.688.041
Total despeses i inversions	13.125.265	30.833.851	15.369.370	12.565.501	38.848.497	17.879.271	26.843.734
Inversions	5.998.000	7.750.026	6.837.590	4.442.000	13.991.108	8.200.259	9.654.414
Despeses de funcionament	4.454.228	14.818.913	5.330.103	5.727.606	22.984.280	8.714.616	12.871.246
Transferències	570.150	1.443.565	913.043	475.100	626.109	836.071	580.843
Despeses financeres	889.188	1.004.277	405.300	321.556	436.500	128.325	1.210.910
Actius financers	-	48	-	1.200.000	-	-	-
Passius financers	1.213.699	5.817.022	1.883.334	399.240	810.500	-	2.526.321
RESULTAT PRESSUPOSTARI	-	-	(992.883)	-	-	-	-

Font: Govern d'Andorra

Des de l'entrada en vigor de l'Impost de Transmissions Patrimonials (ITP) el juliol de 2001, les administracions comunals han experimentat un increment important dels seus ingressos fruit de l'increment del volum de transaccions immobiliàries. A la taula següent es mostra el repartiment de la recaptació de l'ITP per als exercicis 2003 i 2004.

Recaptació de l'ITP 2003-2004			
<i>(Euros)</i>			
	<u>2003</u>	<u>2004</u>	<u>Var. (%) 03-04</u>
Canillo	1.082.742	1.354.579	25,11%
Encamp	1.077.457	1.617.486	50,12%
Ordino	355.517	567.090	59,51%
La Massana	1.330.752	1.920.658	44,33%
Andorra la Vella	1.394.967	1.406.526	0,83%
Sant Julià de Lòria	591.128	599.976	1,50%
Escaldes-Engordany	808.708	1.113.839	37,73%
Govern	7.026.414	8.741.016	24,40%
TOTAL	13.667.685	17.321.170	26,73%

Font: Govern d'Andorra

I.5 Sistema tributari

Sistema fiscal

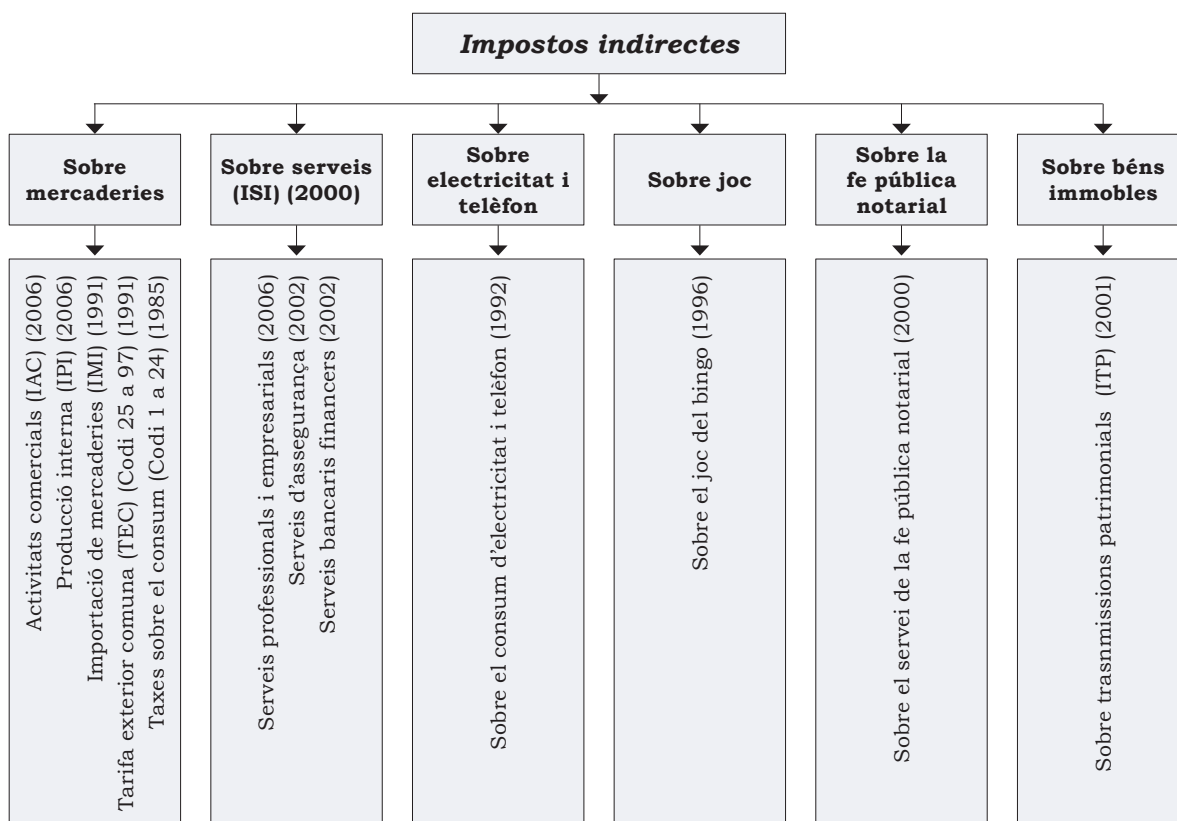
El sistema fiscal andorrà està basat en la imposició indirecta. Al Principat d'Andorra no hi ha cap impost directe sobre els beneficis de les empreses ni sobre el patrimoni o la renda de les persones físiques.

Tot i així, hi ha alguns impostos indirectes i taxes que constitueixen la principal font d'ingressos de les administracions públiques. D'aquests, aproximadament el 65% correspon a taxes sobre les importacions, que en la seva major part es traslladen a no residents, ja que la majoria dels productes importats són venuts posteriorment a turistes.

Tributs de l'Administració central

La Llei de bases de l'ordenament tributari, del 19 de desembre de 1998, configura el marc bàsic de referència amb aplicació preeminent dins l'àmbit tributari del Principat, i incorpora els principis de justícia, legalitat i reserva de llei, generalitat i distribució equitativa de la càrrega tributària establerts en la Constitució. La llei esmentada estableix les normes generals per les quals, a manca de llei específica en contra, es regeixen els tributs.

En l'actualitat, el sistema tributari andorrà es regeix per un sistema d'imposició indirecte resumit en el següent quadre:

A continuació, es mostra un resum de les característiques principals de l'impost sobre mercaderies i l'impost sobre serveis:

Impost indirecte sobre mercaderies:

Importació de mercaderies (IMI):

L'any 1992, arran de l'entrada en vigor de l'acord comercial entre Andorra i la Unió Europea, es va crear l'Impost de Mercaderies Indirecte (IMI), que grava la importació i la producció de mercaderies.

Es tracta d'un impost sobre les importacions dels productes que figuren als capítols 1-24 del Sistema harmonitzat de designació i codificació de mercaderies, i que inclouen exclusivament productes alimentaris destinats al consum final o a la seva elaboració. L'import es determina aplicant un percentatge sobre el valor de la mercaderia i, en alguns casos, un import fix per unitat de producte. El percentatge esmentat oscil·la entre l'1% i el 12%, segons la mercaderia.

La llei de l'IMI preveu quatre tipus impostos:

- Tipus reduït: 1%. S'aplica als preus dels productes que figuren als capítols 1-24 del Sistema harmonitzat i s'afegeix a la taxa esmentada sobre el consum de les importacions.
- Tipus normal: 4%. Correspon a la majoria dels productes.
- Tipus incrementat: 7%. És aplicable a productes electrònics, entre d'altres.
- Tipus especial: 12%. S'aplica a joieria i a aparells recreatius.

Per a certs productes específics com ara llibres o impresos, cadires de rodes i altres vehicles per a invàlids, així com certs accessoris de vehicles, no existeix tipus impositiu de l'impost de mercaderies indirecte.

La Llei també estableix tipus d'impostos per unitat de producte sobre carburants i mínims imposables sobre algunes mercaderies, com per exemple el tabac.

Des del 1996 la duana recapta la totalitat de la Tarifa Exterior Comuna (TEC) sobre les importacions de productes industrials procedents de països que no pertanyen a la Unió Europea.

Impost de Serveis Indirecte:

El dia 13 d'abril de 2000 es va aprovar la Llei de l'impost indirecte sobre la prestació de serveis, que estableix les bases d'una imposició indirecta sobre els serveis prestats en territori andorrà per empresaris i professionals, persones físiques i jurídiques, residents i no residents, excepte els serveis subjectes a la Llei de l'IMI. Els tres tipus d'impostos establerts són: el tipus reduït de l'1%, el tipus normal del 4% i el tipus incrementat del 7%.

Com a desenvolupament de la llei marc anterior, el dia 14 de maig de 2002, es va aprovar la Llei de l'impost indirecte sobre la prestació de serveis bancaris i serveis financers, i la Llei de l'impost indirecte sobre la prestació de serveis d'assegurança, que va ser d'aplicació a partir del 13 de juny de 2002. D'acord amb aquestes lleis, la prestació de serveis bancaris i serveis financers es grava amb un 7% i la prestació de serveis d'assegurança, amb un 4%. La quota de liquidació de l'impost es calcula segons un sistema que estima, a partir de

I. Entorn econòmic

les magnituds econòmiques i financeres, el valor de les prestacions de serveis realitzades. A partir de l'1 d'abril del 2005 l'ISI bancari ha passat del 7% al 12%.

Així mateix, el 3 de novembre de 2003 s'han aprovat les tres lleis d'impostos específics que generalitzen la imposició indirecta a tots els sectors de l'economia andorrana:

- Impost indirecte sobre la prestació de serveis empresarials i professionals.
- Impost indirecte sobre la producció interna.
- Impost indirecte sobre les activitats comercials.

Aquests tres nous impostos entraran en vigor a partir de gener del 2006.

Tributs de les administracions comunals

El dia 27 de juny del 2003 el Consell General va aprovar la *Llei de les finances comunals*, que desenvolupa entre d'altres, l'autogovern comunal en matèria tributària i de gestió financera, estableix un marc suficient que permet als comuns desenvolupar les seves competències tributàries i financeres, i homogeneïtzar el marc tributari comunal. A més, es regulen les modalitats d'endeutament dels comuns, i es fixen uns límits màxims i uns mecanismes de control que contribueixin a un sector públic andorrà més sòlid i financerament equilibrat.

Els principals fets imposables que han anat meritant-se durant els darrers anys en les administracions comunals han estat els següents:

- Prestacions de serveis de neteja pública, enllumenat públic i subministrament d'aigua potable, guals i contribució urbana.
- Concessió de permisos i autoritzacions d'obra, canvis de denominació i domicili social, instal·lació de rètols, etc.
- Activitat comercial i industrial, inquilinat, adquisició i propietat de pisos.

Així mateix, la Llei de Finances Comunals determina també la potestat tributària dels comuns en relació als següents tributs:

- Tributs tradicionals del foc i lloc.
- Taxes per a la prestació de serveis comunals.
- Taxes i drets per a la realització d'actes administratives d'intervenció i el lliurament d'autoritzacions.
- Radicació d'activitats comercials, industrials i professionals no comercials.
- Tributs immobiliaris sobre la propietat immobiliària edificada, la propietat immobiliària no edificada, els seus rendiments arrendataris i les transaccions immobiliàries que s'han d'inscriure en el cadastre comunal. Així mateix, els comuns recapten aproximadament el 50% de l'esmentat impost.

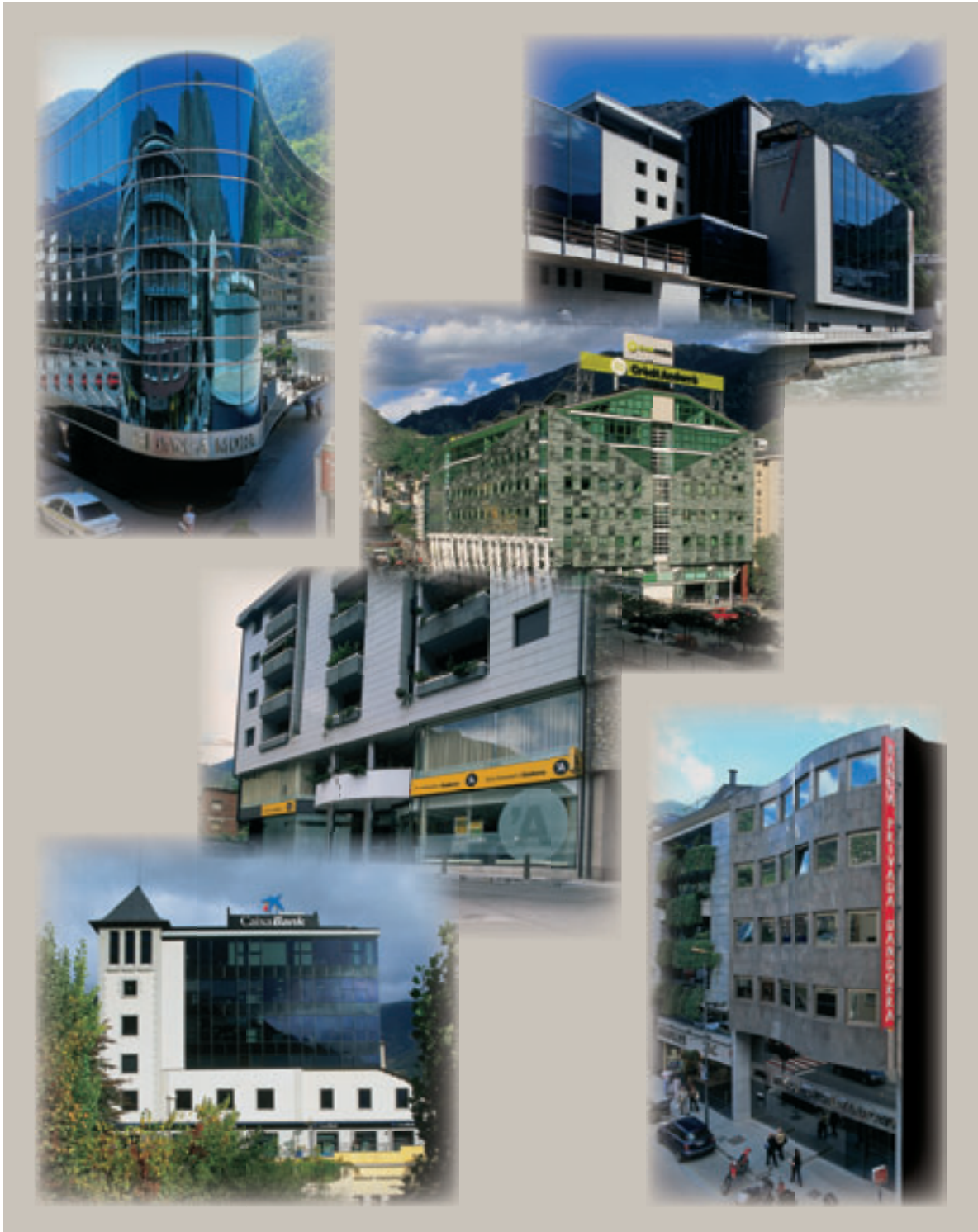
Detall dels ingressos tributaris de les finances públiques

A continuació us presentem un detall dels ingressos tributaris de les finances públiques liquidats per a l'exercici 2004 i pressupostats per a l'exercici 2005:

Ingressos tributaris de les finances públiques				
<i>(Milions d'euros)</i>				
Ingressos públics	Liquidació 2004	% s/ total	Pressupost 2005	% s/ total
Impostos directes	15,6	5,0%	21,7	6,5%
Impostos estatals	3,5	1,1%	3,6	1,1%
Impostos comunals	12,2	3,9%	18,2	5,8%
Impostos indirectes	203,3	64,9%	228,6	68,4%
Impostos estatals	197,2	63,0%	220,9	70,6%
Impostos estatals amb corresponsabilitat fiscal	6,1	2,0%	7,7	2,5%
Taxes	36,8	11,7%	19,3	5,8%
Taxes estatals	5,7	1,8%	5,7	1,7%
Taxes comunals	31,1	9,9%	13,6	4,1%
Total Ingressos tributaris	255,7	81,7%	269,7	80,7%
Total ingressos no tributaris	57,3	18,3%	64,4	19,3%
Ingressos no tributaris estatals	27,2	8,7%	23,0	6,9%
Ingressos no tributaris comunals	30,1	9,6%	41,5	12,4%
Total ingressos corrents	313,0	100,0%	334,1	100,0%

Font: Diari d'Andorra

II. Entorn financer

II. Entorn financer

II.1. Introducció

El sistema financer andorrà es caracteritza per la seva reputació financera assolida gràcies a la solidesa i rigorositat en l'aplicació dels estàndards internacionals en quan a regulació. El sistema financer és un dels principals pilars de l'economia andorrana i es caracteritza, en relació amb altres places financeres per la solvència del seu sistema bancari fruit d'una política de forta capitalització des del seu inici. Cal doncs destacar la importància del sector bancari dintre del sector financer andorrà, com ho demostra el fet que es compon d'un total de sis entitats bancàries, una entitat financera (no bancària) de crèdit especialitzat i quinze entitats financeres d'inversió, de les quals set depenen d'entitats bancàries. El sector bancari andorrà compta amb una experiència en aquesta activitat de prop de 75 anys, amb un personal altament qualificat, i un entorn d'estabilitat política i social, en un país amb més de 700 anys d'història, tradició i dinamisme.

L'exercici 2004 s'ha saldat amb uns beneficis agregats d'aproximadament 271 milions d'euros, superiors en un 5% als beneficis obtinguts a l'exercici 2003. Aquest increment ha anat acompanyat, entre d'altres factors, pel fort creixement, de la inversió creditícia motivada per l'augment de la inversió immobiliària que ha experimentat el país durant el 2004, i per el creixement dels comptes d'ordre agregats que han incrementat en un 18,32%, situant-se vora els 29 mil milions d'euros.

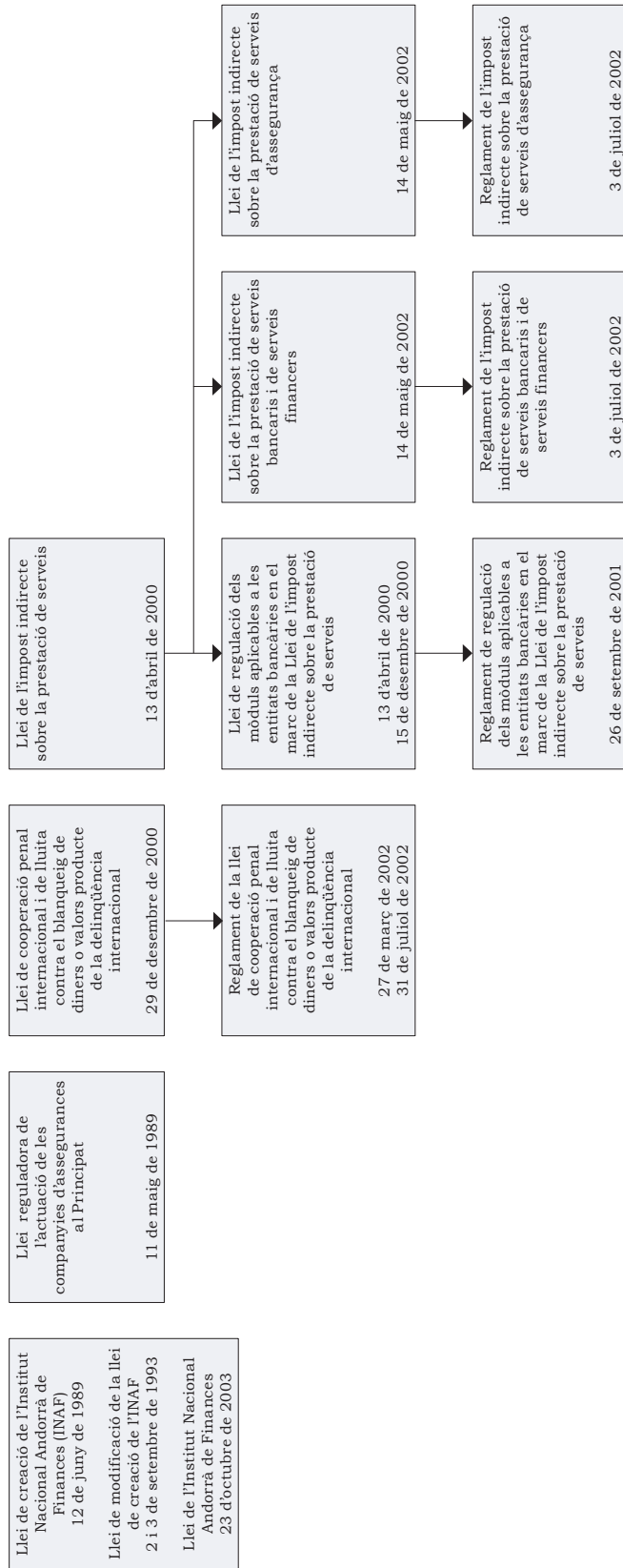
El Principat d'Andorra no disposa de moneda pròpia, per aquest motiu, l'1 de gener de 2002, es va adaptar igual que els altres països membres de la Unió Europea a l'euro.

Durant l'exercici 2004, i per segon any consecutiu, l'entorn econòmic internacional ha estat favorable, el creixement del producte mundial s'ha situat vora el 5% i el creixement del comerç internacional ha estat del 9,5%, xifres que superen àmpliament a les corresponents a l'exercici 2003. Aquest dinamisme en la economia està associat al fort creixement que estan experimentant els països avançats així com a la ràpida expansió dels països emergents. Estats Units i la Xina han estat els motors de la expansió de la activitat econòmica mundial. Pel que fa a la zona Euro, el creixement del PIB al 2004 ha estat aproximadament del 1,8%, amb una tendència a la baixa provocada per l'apreciació de l'euro en relació al dolar.

Malgrat el fort increment del preu del petroli, especialment en el quart trimestre de l'exercici 2004, la recuperació de l'economia mundial i el manteniment dels baixos tipus d'interès del dolar i l'euro han ajudat al creixement i estabilitat dels mercats financers.

Amb referència al marc legal que regula el sector financer andorrà, cal dir que el 23 d'octubre del 2003 va entrar en vigor la Llei de l'Institut Nacional Andorrà de Finances, que redefineix les seves funcions a l'efecte de dotar l'Institut de més independència i, en línies generals, equiparar les seves competències a les d'entitats supervidores d'altres països. Així mateix, durant el 2004, ha entrat en vigor un nou Decret relatiu a les condicions per aplicar als dipòsits en garantia constituïts per les entitats integrades al sistema financer i els dipòsits homologables com a fons públics a l'efecte del compliment del coeficient d'inversions obligatòries constituïts per les entitats financeres.

Desplegament legislatiu del sistema financer andorrà (2)

II. Entorn financer

II.2. Regulació

Marc legislatiu

En el quadre resum de l'apartat anterior es presenten les lleis i els decrets vigents al sistema financer andorrà l'any 2004. A continuació, es mostra un resum de tota la normativa present fins a l'any 2004:

- La Llei d'ordenació del sistema financer defineix els diversos grups que componen el sistema financer, que són:
 - Components operatius
 - La Llei de regulació de les facultats operatives dels diversos components del sistema financer n'estableix quatre:
 - Entitats bancàries
 - Entitats financeres, no bancàries, de crèdit especialitzat
 - Entitats financeres d'inversió
 - Entitats financeres de serveis diversos
 - Associacions professionals del sector financer
 - Òrgans d'autoritat tècnica executiva
- La Llei de regulació del coeficient d'inversions obligatòries estableix un coeficient obligatori que s'ha de cobrir amb fons públics i que, d'acord amb l'esmentada llei, només és aplicable, actualment, a les entitats bancàries.
- La Llei de regulació de reserves en garantia de dipòsits estableix les reserves mínimes de fons propis en garantia de les obligacions operacionals de les entitats integrades en el sistema financer.
- La Llei de protecció del secret bancari i prevenció del blanqueig de diner o valors productes del crim pretén assolir dos objectius: donar forma legal al compromís de lluita contra el blanqueig de diner i ratificar el principi bancari de no ingerència en els afers del client.
- La Llei de regulació dels criteris de solvència i liquiditat de les entitats financeres estableix un mínim del 10% per a la ràtio de solvència i un mínim del 40% per a la ràtio de liquiditat.
- La Llei de regulació del règim disciplinari del sistema financer té com a objectius estimular la correcció i el rigor en l'exercici professional de l'activitat financera i protegir el mateix sistema financer.
- La Llei de regulació del règim administratiu bàsic de les entitats bancàries de dret andorrà permet la participació d'entitats de crèdit fins a un 51% del capital i n'estableix igualment els requisits administratius amb l'objectiu de reunir totes aquelles condicions que han de propiciar la qualitat i la seguretat de la gestió.
- El Decret d'aprovació del pla comptable de les entitats financeres estableix els principis, els criteris i les normes comptables bàsiques per a les entitats financeres de dret andorrà, fet que ha de permetre a l'INAF realitzar una supervisió efectiva del sistema financer. Aquest pla comptable és vigent des de l'1 de gener de 2000 i és d'aplicació a tots els components operatius del sistema financer andorrà.

II. Entorn financer

Els Comunicats Tècnics emesos per l'INAF complementaran i actualitzaran la normativa del nou pla comptable del sistema financer, a fi que aquest no esdevingui caduc a curt termini.

Alguns d'aquests Comunicats obliguen a reportar a l'INAF, amb periodicitat trimestral, informació addicional de control que complementa els estats financers a fi de detectar així com poder prendre mesures correctores sobre l'exposició de les esmentades entitats als riscos de mercat, liquiditat, concentració de riscos i insolvències.

- La Llei de regulació per a la creació de noves entitats bancàries de dret andorrà regula l'autorització de creació d'entitats bancàries i, en concret, estableix la possible concessió de dues llicències el 1999 i d'una l'any 2000.
- La Llei de regulació del capital social mínim de les entitats bancàries de dret andorrà estableix que aquestes han de ser constituïdes amb un capital social mínim de 30 milions d'euros.
- La Llei sobre la remuneració de les reserves en garantia de dipòsits i altres obligacions operacionals que han de mantenir i dipositar les entitats enquadrades en el sistema financer, en el marc de la Llei de regulació de les facultats operatives dels diversos components del sistema financer, estableix la forma de retribució i altres condicions aplicables als dipòsits de les reserves en garantia constituïts per les entitats bancàries. Aquesta llei es desenvolupa en tres decrets:
 - Decret relatiu a la regulació i a les condicions a aplicar als dipòsits de les reserves en garantia constituïts per les entitats bancàries, el qual estipula que el percentatge que s'aplica sobre les reserves és del 2,25% del volum d'inversions amb deducció de les efectuades amb fons propis i d'origen bancari.
 - Decret relatiu a la disposició dels dipòsits de les reserves en garantia constituïts per les entitats bancàries, el qual estableix que el Ministeri de Finances podrà autoritzar a les entitats bancàries que ho sol·licitin perquè disposin de les reserves en garantia.
 - Decret relatiu a la remuneració dels dipòsits de reserves en garantia constituïts per les entitats bancàries, el qual estableix que en el període comprès entre l'1 de gener de 2001 i el 31 de juliol de 2001 els dipòsits de reserva en garantia seran remunerats al tipus d'interès del 4,722%.
 - Decret relatiu a les condicions per aplicar als dipòsits de les reserves en garantia constituïts per les entitats integrades al sistema financer i els dipòsits homologables com a fons públics a l'efecte del compliment del coeficient d'inversions obligatòries constituïts per les entitats financeres, el qual estableix que en el període comprès entre l'1 de gener de 2003 i el 31 de març de 2003 els dipòsits de reserva en garantia seran remunerats al tipus d'interès del 2,725%.
 - El 18 de febrer de 2004 va entrar en vigor el Decret relatiu a les condicions per aplicar als dipòsits de les reserves en garantia constituïts per les entitats integrades al sistema financer i els dipòsits homologables com a fons públics a l'efecte del compliment del coeficient d'inversions obligatòries constituïts per les entitats financeres, el qual estableix que en el període comprès entre el 31 de desembre de 2003 i l'1 de març de 2004 els dipòsits de reserva en garantia seran remunerats al tipus d'interès de l'1,996%.
 - El 31 de març de 2005 ha entrat en vigor el Decret relatiu a les condicions per aplicar als dipòsits de les reserves en garantia constituïts per les entitats integrades al sistema financer i els dipòsits homologables com a fons públics a l'efecte del compliment del

II. Entorn financer

coeficient d'inversions obligatòries constituïts per les entitats financeres, el qual estableix que en el període comprès entre el 31 de desembre de 2004 i l'1 de març de 2005 els dipòsits de reserva en garantia seran remunerats al tipus d'interès del 2,025%.

- La Llei reguladora de l'actuació de les companyies d'assegurances al Principat inclou els aspectes fonamentals per poder operar a Andorra.
- La Llei de l'impost indirecte sobre la prestació de serveis estableix les bases d'una imposició indirecta sobre els serveis prestats en territori andorrà per empresaris o professionals, persones físiques o jurídiques, residents o no residents a Andorra, excepte sobre els serveis que quedin inclosos en el camp d'aplicació de la Llei de l'impost de mercaderies indirecte. Els tipus de gravamen definits per aquesta llei que s'apliquen a la prestació de serveis són:
 - un tipus reduït de l'1%
 - un tipus normal del 4%
 - un tipus incrementat del 7%
- La Llei de l'impost indirecte sobre la prestació de serveis bancaris i de serveis financers en el marc de la Llei de l'impost indirecte sobre la prestació de serveis estableix un sistema de càlcul de la base de liquidació, alhora que determina un tipus de gravamen del 7% aplicable a les entitats bancàries, les entitats financeres (no bancàries) de crèdit especialitzat, les entitats financeres d'inversió i les entitats financeres de serveis diversos. A partir de l'1 d'abril del 2005 l'ISI bancari ha passat del 7% al 12%.
- La Llei sobre l'impost indirecte sobre la prestació de serveis d'assegurança en el marc de la Llei de l'impost indirecte sobre la prestació de serveis determina un sistema de càlcul de la base de liquidació, alhora que un tipus de gravamen del 4%, aplicable a les entitats asseguradores, i resten fora del marc d'aquesta llei:
 - el règim de la seguretat social.
 - els productes de capitalització, com ara fons de pensions, plans de jubilació o altres productes de la mateixa naturalesa.
- La Llei de cooperació penal internacional i de lluita contra el blanqueig de diners o valors producte de la delinqüència internacional, aprovada pel Consell General el 29 de desembre de 2000, crea la Unitat de Prevenció del Blanqueig (UPB), que és l'òrgan independent que té per missió impulsar i coordinar les mesures de prevenció del blanqueig. Així mateix, aquesta regulació implica, per a totes les entitats financeres:
 - la definició de procediments estrictes d'identificació dels clients.
 - l'establiment de procediments i controls adequats per detectar operacions sospitoses de pertànyer al crim organitzat.
 - la formació del personal en programes específics de blanqueig de diners.
 - la submissió a una auditoria externa que revisi el grau de compliment dels punts anteriors.

Aquesta llei deroga l'anterior Llei de protecció del secret bancari i de prevenció del blanqueig de diner o valors productes del crim, de l'11 de maig de 1995.

Així mateix el 31 de juliol de 2002 es publica el Reglament de la Llei de cooperació penal internacional i de lluita contra el blanqueig de diners, el qual, entre d'altres coses, regula l'organització i el funcionament de la UPB, les obligacions de diligència i de declaració

II. Entorn financer

dels subjectes obligats, i també els procediments que cal seguir en cas de detectar-se operacions sospitoses.

- El 23 d'octubre de 2003 va entrar en vigor la Llei de l'Institut Nacional Andorrà de Finances, per redefinir les seves funcions i dotar l'Institut de més independència i, en línies generals, equiparar les seves competències a les d'entitats supervidores d'altres països.

Altres acords

En l'àmbit internacional, cal destacar que gràcies a les regulacions establertes dins la Llei contra el blanqueig de diners mencionada anteriorment (29 de desembre de 2000), el Principat d'Andorra va entrar en un acord de col·laboració a partir de l'1 de gener de 2001 amb l'organisme Internal Revenue Service dels Estats Units (IRS).

Així mateix, les entitats bancàries del Principat i altres entitats financeres també han arribat a l'esmentat acord amb l'IRS particularment, fet amb el qual han obtingut l'estatus de *Qualified Intermediary*.

Molt abans de ser promulgada la Llei d'ordenació del sistema financer, del 1993, el sistema financer andorrà, amb la inquietud de transmetre serietat i confiança a tercers, ja havia promogut la seva pròpia autoregulació mitjançant l'Associació de Bancs Andorrans (ABA).

Autoregulació del sector

L'Associació de Bancs Andorrans va néixer amb la voluntat d'autoregular el sector bancari, representar els interessos de tots els seus membres, i alhora garantir la bona pràctica bancària i la imatge corporativa de la plaça financera andorrana.

L'Associació de Bancs Andorrans (ABA) es va crear l'11 de novembre de 1960, moment a partir del qual va anar mantenint una sèrie de reunions de caràcter mensual fins al dia 17 de novembre de 1993, data en què el Govern va autoritzar per decret la constitució d'una associació amb personalitat jurídica pròpia.

Cal remarcar que, el dia 9 d'abril de 1990, dins el marc de l'autoregulació bancària per mitjà de l'ABA, es va establir un conveni relatiu a l'obligació de diligència per part dels establiments bancaris i d'estalvi d'Andorra.

Els principals acords assolits en aquest conveni són:

- Aplicació dels criteris establerts pel *Basel Committee on banking regulations and supervisory practices*, conegut com el *Cooke Committee*.
- Obligació de sotmetre a revisió els seus estats financers per part d'auditors externs independents i de trametre aquests estats financers a l'autoritat pública.
- Obligació d'assegurar que la identitat dels seus clients es verifica acuradament.
- Manteniment del principi del secret bancari i cura perquè no s'utilitzi el sistema financer per al blanqueig de capitals que puguin provenir d'una infracció penal greu, d'acord amb allò que disposa el dret andorrà.
- Constitució d'una comissió que supervisi l'aplicació dels acords d'aquest conveni.

II.3. Sistema bancari

Les entitats bancàries establertes al Principat ofereixen, bàsicament, els serveis tradicionals de banca universal. A partir dels darrers exercicis, les entitats han integrat progressivament les noves tecnologies en els seus serveis a clients i actualment totes les entitats del país ofereixen la possibilitat de gestionar algunes de les operacions bancàries dels seus clients a través d'Internet.

El sistema bancari andorrà està format per les entitats següents:

- Andorra Banc Agrícola Reig, SA
- Banc Internacional, SA
- Banca Mora, SA
- Banca Privada d'Andorra, SA
- CaixaBank, SA
- Crèdit Andorrà, SA
- BancSabadell d'Andorra, SA

Banca Mora, SA i Banc Internacional, SA operen conjuntament i presenten els seus estats financers i altres dades de manera consolidada. En aquesta publicació apareixen sota la denominació *INTER-MORA*. Així mateix, Andorra Banc Agrícola Reig, SA apareix sota la denominació d'*ANDBANC*.

Les entitats bancàries abans esmentades operen en tots els principals nuclis urbans del país mitjançant una extensa xarxa d'oficines. A continuació es detallen les oficines que ofereixen serveis bancaris al Principat i també el nombre d'empleats del sector el 31 de desembre de 2004:

	<u>Nombre d'oficines</u>	<u>Nombre d'empleats</u>	<u>Nombre de caixers automàtics</u>
ANDBANC	11	279	26
INTER-MORA	10	237	26
BANCA PRIVADA D'ANDORRA	3	149	16
CAIXABANK	7	120	12
CRÈDIT ANDORRÀ	17	289	33
BANCSABADELL D'ANDORRA	4	61	9
TOTAL	52	1.135	122

Font: Associació de Bancs Andorrans

Durant aquest exercici el nombre d'oficines s'ha mantingut en 52, repartides per les set parròquies del Principat. L'entitat amb el nombre més gran d'oficines és Crèdit Andorrà, amb un total de 17. Durant l'exercici 2004 el nombre de treballadors ha augmentat un 4,51% (1.086 treballadors l'any 2003).

II. Entorn financer

Balanç agregat

Al tancament de l'exercici 2004, l'actiu agregat de la banca andorrana és de 9.327 milions d'euros i uns fons propis de 1.414 milions d'euros.

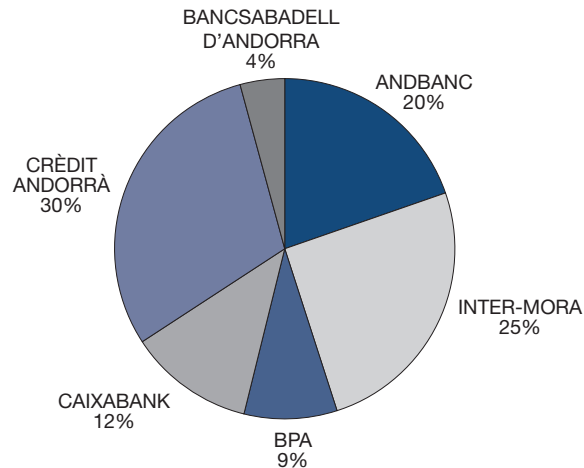
A continuació es mostra un detall dels balanços agregats del sistema bancari andorrà per als exercicis 2003 i 2004:

Evolució del balanç agregat					
<i>(Milers d'euros)</i>					
	2003	%	2004	%	Var. (%) 03-04
ACTIU					
Caixa i bancs centrals OCDE	53.740	0,58%	62.530	0,67%	16,36%
INAF	161.400	1,73%	164.965	1,77%	2,21%
Intermediaris financers	4.160.320	44,58%	3.279.669	35,16%	(21,17%)
Inversions creditícies	3.017.516	32,32%	3.989.645	42,78%	32,22%
Cartera de valors	1.488.619	15,95%	1.388.826	14,89%	(6,70%)
Actius immaterials	29.119	0,31%	30.547	0,33%	4,90%
Actius materials	261.967	2,81%	263.185	2,82%	0,46%
Comptes de periodificació	106.117	1,14%	80.464	0,86%	(24,17%)
Altres actius	54.057	0,58%	66.808	0,72%	23,59%
TOTAL ACTIU	9.332.855	100,00%	9.326.639	100,00%	(0,07%)
PASSIU					
INAF	213.831	2,29%	210.991	2,26%	(1,33%)
Bancs i entitats de crèdit	289.694	3,10%	451.984	4,85%	56,02%
Dipòsits de clients	7.160.650	76,74%	6.907.517	74,06%	(3,54%)
Deutes representats per títols	72.867	0,79%	64.779	0,69%	(11,10%)
Fons de previsió per a riscos i càrregues	68.576	0,73%	75.327	0,81%	9,84%
Fons per a riscos generals	65.093	0,70%	67.697	0,73%	4,00%
Passius subordinats	5.779	0,06%	1.572	0,02%	(72,80%)
Comptes de periodificació	71.690	0,77%	66.830	0,72%	(6,78%)
Altres passius	51.447	0,55%	66.289	0,71%	28,85%
Capital social	273.591	2,93%	273.591	2,93%	0,00%
Reserves	940.052	10,07%	1.011.260	10,84%	7,57%
Resultats	258.012	2,76%	271.145	2,91%	5,09%
Resultats d'exercicis anteriors	(6.455)	(0,07%)	(5.792)	(0,06%)	(10,27%)
Dividends a compte	(132.252)	(1,42%)	(136.829)	(1,47%)	3,46%
Interessos minoritaris	280	-	278	-	(0,71%)
TOTAL PASSIU	9.332.855	100,00%	9.326.639	100,00%	(0,07%)

Font: Informes anuals entitats bancàries

II. Entorn financer

Repartiment de l'actiu agregat per entitat bancària

Font: Informes anuals entitats bancàries

Actiu agregat

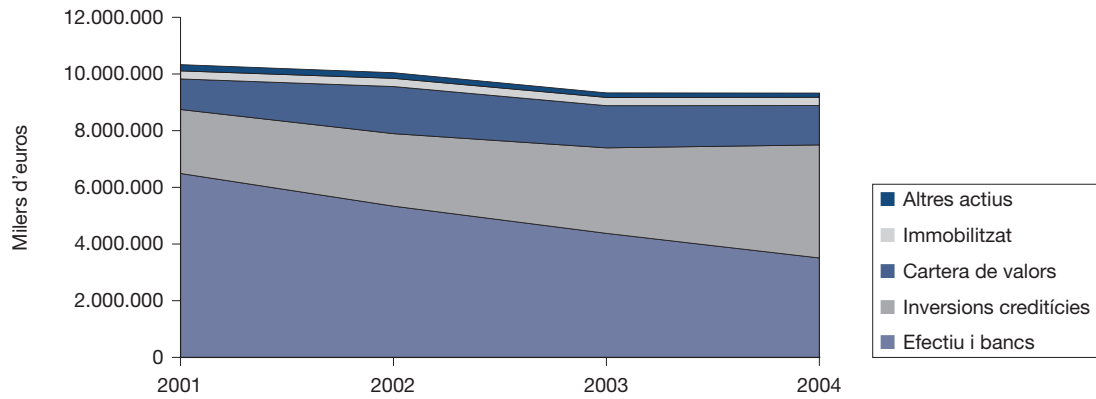
Mitjançant un comunicat efectuat durant l'any 2000, l'INAF va donar la possibilitat als bancs de reclassificar les partides d'*Entitats bancàries a termini* i *Altres intermediaris financers a termini* en un únic epígraf d'*Intermediaris financers a la vista i a termini* a fi de complir els principis internacionals de comptabilitat. La meitat de les entitats bancàries es van acollir a aquesta possibilitat, mentre que la resta de bancs del Principat ha classificat les *Entitats bancàries i altres intermediaris financers a termini* sota l'epígraf *Inversions creditícies*, tal com estableix el pla comptable de l'any 2000.

Seguint la tendència del 2003, durant l'exercici 2004 s'han produït canvis significatius en la composició de l'actiu agregat de les entitats financeres. Els capítols d'*Intermediaris financers* i *Cartera de valors* han experimentat descensos del 21,17% i del 6,70%, respectivament, mentre que el capítol d'*Inversió creditícia* presenta l'increment més significatiu de l'actiu del balanç agregat, amb un 32,22%, fet ocasionat per la forta disminució soferta pels tipus d'interès durant els últims exercicis, que ha provocat que es redueixi lleugerament la inversió en dipòsits interbancaris a favor d'actius més rendibles, com pot ser la inversió creditícia. L'increment d'aquesta partida, que representa el 42,75% de l'actiu agregat de les entitats financeres, també s'ha vist afavorit pel bon moment que viu l'economia del Principat d'Andorra, que ha mantingut les insolvències en nivells molt baixos.

El gràfic següent mostra l'evolució de l'actiu agregat en els últims quatre anys, on es pot apreciar la pèrdua de pes específic del capítol *Efectiu i bancs*, (que inclou les partides de Caixa i bancs centrals de l'OCDE, INAF i Intermediaris financers). Així mateix observem que, en els últims exercicis, es redueix l'actiu total agregat de manera que des de l'any 2001, en què es va assolir l'actiu total màxim amb 10.330 milions d'euros, l'actiu agregat s'ha reduït en aproximadament un 9,71%, per la disminució de saldos creditors de clients que es reconduïxen cap a productes de major valor afegit (comptes d'ordre).

II. Entorn financer

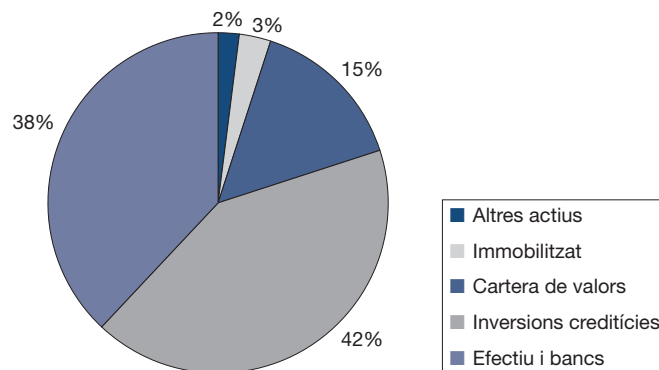
Evolució de l'actiu agregat 2001-2004

Font: Informes anuals entitats bancàries

L'estructura de l'actiu agregat de l'exercici 2004 es presenta en el gràfic següent:

Estructura de l'actiu agregat 2004

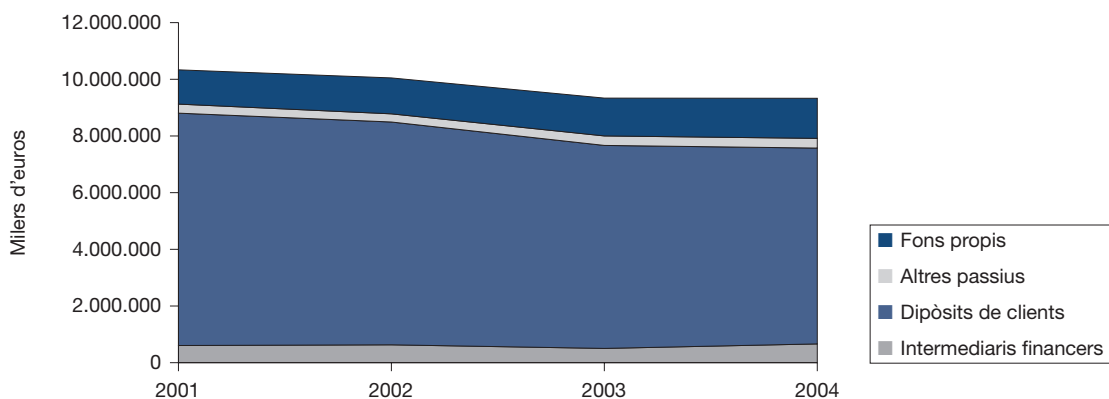
Font: Informes anuals entitats bancàries

II. Entorn financer

Passiu agregat

Igual que en anys anteriors, la partida més significativa del passiu agregat són els *Dipòsits de clients* (que inclou tant els d'interbancari com els de clients), amb un 74,06% dels passius, si bé cal destacar la tendència experimentada durant els darrers exercicis, en què s'observa un traspàs de passius captats de clients a operacions de valors i gestió d'actius financers (vegeu apartat *Estructura dels comptes d'ordre agregats*).

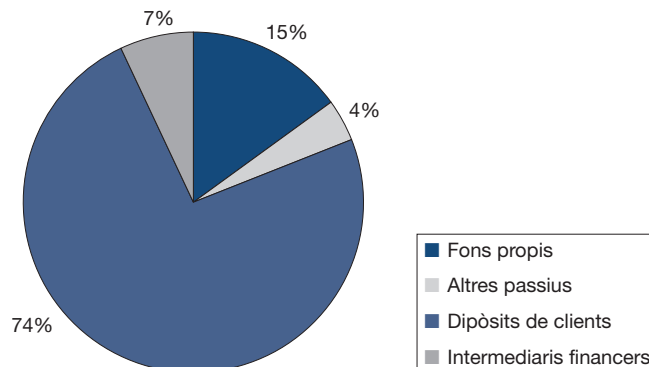
Evolució del passiu agregat 2001-2004

Font: Informes anuals entitats bancàries

Com es pot apreciar en el gràfic següent, els *Dipòsits de clients* representen la part més significativa del passiu agregat amb un 74,06%. Els *Fons propis* representen el 15,16%, mentre que la resta del passiu està constituït principalment pels capítols d'*Intermediaris financers* amb un 7,11% i la resta, per *Altres passius* amb un 3,67%.

Estructura del passiu agregat 2004

Font: Informes anuals entitats bancàries

II. Entorn financer

Estructura dels comptes d'ordre agregats

Durant l'exercici 2004 els comptes d'ordre agregats han incrementat un 18,32% i s'han situat en 28.697 milions d'euros. La partida més significativa, *Dipòsits de valors i altres títols de custòdia*, amb un 61,43% del total, ha experimentat una variació positiva d'un 12,31% respecte de l'exercici anterior, i així mateix, cal destacar l'increment del capítol d'*Operacions de futurs*, que ha augmentat un 42,66% fins atènyer els 6.697 milions d'euros, després de la disminució de l'exercici 2003.

La taula següent ofereix un detall dels comptes d'ordre agregats el 31 de desembre de 2003 i 2004:

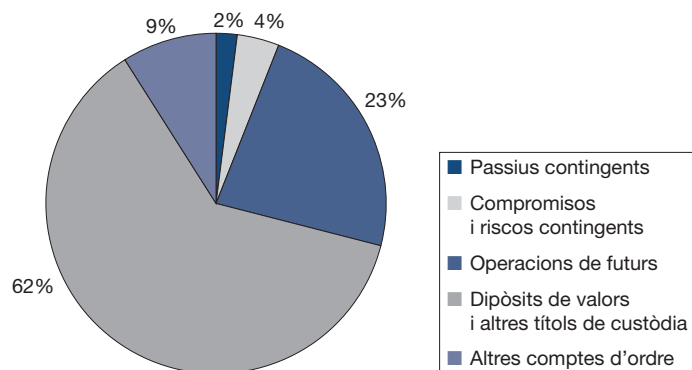
Evolució dels comptes d'ordre agregats

(Milers d'euros)

	<u>2003</u>	<u>%</u>	<u>2004</u>	<u>%</u>	<u>Var. (%) 03-04</u>
Passius contingents	553.892	2,28%	613.200	2,14%	10,71%
Compromisos i riscos contingents	1.147.684	4,73%	1.271.159	4,43%	10,76%
Operacions de futurs	4.694.173	19,36%	6.696.686	23,33%	42,66%
Dipòsits de valors i altres títols de custòdia	15.696.065	64,71%	17.627.535	61,43%	12,31%
Altres comptes d'ordre	2.162.427	8,92%	2.488.005	8,67%	15,06%
TOTAL COMPTES D'ORDRE	24.254.241	100,00%	28.696.585	100,00%	18,32%

Font: Informes anuals entitats bancàries

Estructura dels comptes d'ordre agregats 2004

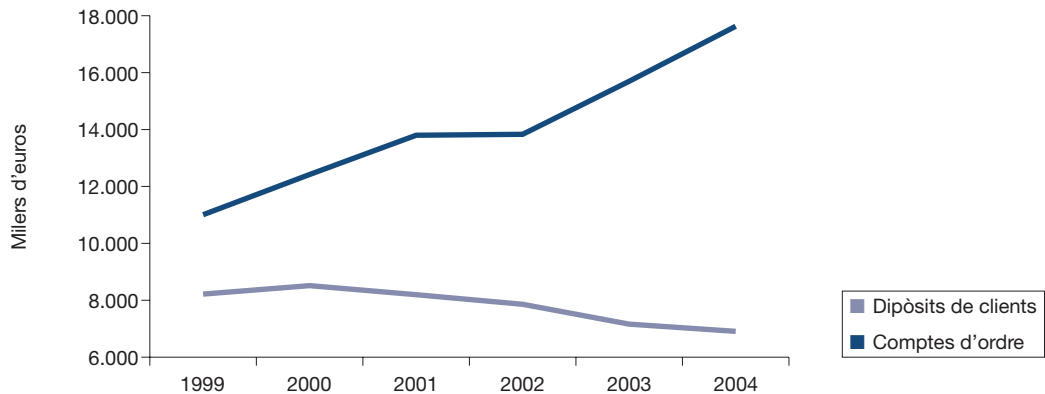

Font: Informes anuals entitats bancàries

II. Entorn financer

El gràfic següent il·lustra el procés gradual de desintermediació de la banca andorrana pel període comprès entre el 1999 i el 2004.

Evolució dels dipòsits de clients i comptes d'ordre (dipòsits de valors i altres títols de custòdia)

Font: Informes anuals entitats bancàries

D'acord amb l'anteriorment exposat, es confirma la tendència a la desintermediació, que es ve produint des dels exercicis anteriors, que han experimentat les entitats bancàries, signe de l'interès creixent dels clients pels productes financers de major valor afegit, i també per la important varietat de serveis que ofereixen les entitats bancàries andorranes. Tenint en compte que els dipòsits de valors i altres títols en custòdia es valoren a preu de mercat i que els mercats han començat a recuperar-se, la variació a l'alça experimentada durant aquest exercici per aquest epígraf dels comptes d'ordre agregats, resulta prou significativa. Així mateix, s'ha contribuït durant els últims exercicis s'han utilitzat derivats financers com a instruments de cobertura de les carteres gestionades o sota custòdia.

II. Entorn financer

Balanços dels bancs andorrans

El detall dels balanços per entitats bancàries andorranes de l'any 2004 es mostra a continuació:

Dades balanços bancs andorrans 2004							
<i>(Milers d'euros)</i>							
	ANDBANC	INTER-MORA	BPA	CAIXA-BANK	CRÈDIT ANDORRÀ	BANC-SABADELL D'ANDORRA	TOTAL
Caixa i bancs centrals OCDE	7.793	14.880	4.520	4.354	24.187	6.796	62.530
INAF	32.515	47.749	11.631	17.956	48.894	6.220	164.965
Intermediaris financers	200.498	1.244.867	37.064	643.022	1.151.600	2.618	3.279.669
Inversions creditícies	886.679	843.595	449.135	389.688	1.103.992	316.556	3.989.645
Cartera de valors	607.810	139.773	252.007	16.419	330.211	42.606	1.388.826
Actius immaterials	8.893	5.673	4.353	0	10.367	1.261	30.547
Actius materials	48.568	53.774	56.083	14.157	78.573	12.030	263.185
Comptes de periodificació	21.367	8.449	2.691	22.076	23.523	2.358	80.464
Altres actius	21.470	5.105	6.008	6.312	23.790	4.123	66.808
TOTAL ACTIU	1.835.593	2.363.865	823.492	1.113.984	2.795.137	394.568	9.326.639
INAF	49.950	55.228	32.291	18.162	49.137	6.223	210.991
Bancs i entitats de crèdit	282.920	74.015	1.950	49.797	42.253	1.049	451.984
Dipòsits de clients	1.107.688	1.839.809	700.824	853.895	2.060.498	344.803	6.907.517
Deutes representats per títols	-	-	-	-	54.779	10.000	64.779
Fons de provisions per a riscos i càrregues	4.701	45.807	-	21.753	3.066	-	75.327
Fons per a riscos generals	800	6.752	902	688	58.393	162	67.697
Passius subordinats	-	-	-	-	-	1.572	1.572
Comptes de periodificació	9.750	8.751	4.199	21.907	20.708	1.515	66.830
Altres passius	12.933	10.351	13.111	5.450	21.927	2.517	66.289
Capital social	68.061	42.407	33.000	30.055	70.000	30.068	273.591
Reserves	259.796	260.522	24.741	89.166	376.544	491	1.011.260
Resultats	66.745	79.823	18.674	23.111	80.731	2.061	271.145
Resultats d'exercicis anteriors	-	-	-	-	101	(5.893)	(5.792)
Dividends a compte	(28.029)	(59.600)	(6.200)	-	(43.000)	-	(136.829)
Interessos minoritaris	278	-	-	-	-	-	278
TOTAL PASSIU	1.835.593	2.363.865	823.492	1.113.984	2.795.137	394.568	9.326.639

Font: Informes anuals entitats bancàries

II. Entorn financer

Dipòsits de clients i inversió creditícia

Els dipòsits de clients han experimentat una disminució del 3,54% en relació amb l'any 2003, i han seguit la tendència generalitzada dels últims exercicis en què s'ha traspasat part dels saldos de clients a altres recursos intermedisats.

Evluació dels dipòsits de clients

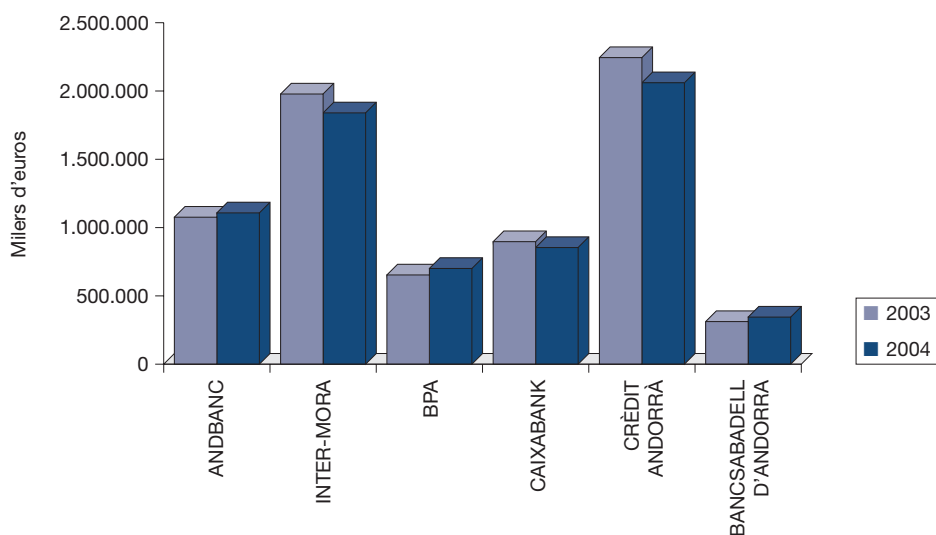
(Milers d'euros)

	2003		2004		Var. (%) 03-04
	Dipòsits de clients	% s/total	Dipòsits de clients	% s/total	
ANDBANC	1.076.098	15,03%	1.107.688	16,04%	2,94%
INTER-MORA	1.977.979	27,62%	1.839.809	26,63%	(6,99%)
BPA	653.309	9,12%	700.824	10,15%	7,27%
CAIXABANK	896.935	12,53%	853.895	12,36%	(4,80%)
CRÈDIT ANDORRÀ	2.244.446	31,34%	2.060.498	29,83%	(8,20%)
BANCSABADELL D'ANDORRA	311.883	4,36%	344.803	4,99%	10,56%
TOTAL	7.160.650	100,00%	6.907.517	100,00%	(3,54%)

Font: Informes anuals entitats bancàries

El gràfic següent mostra l'evolució dels dipòsits de clients durant els dos últims exercicis:

Evluació dels dipòsits de clients

Font: Informes anuals entitats bancàries

II. Entorn financer

Tal com es mostra en el quadre següent, l'epígraf *Inversió creditícia* ha experimentat una variació positiva del 32,21%, la qual cosa ha fet augmentar fins a un 57,76% la ràtio d'inversió creditícia sobre els dipòsits de clients respecte de l'exercici anterior.

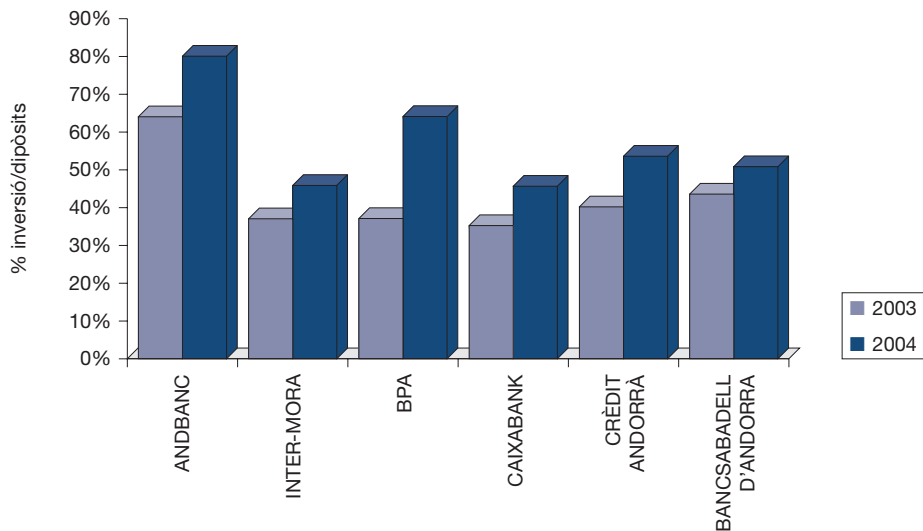
Evolució de la ràtio d'inversió sobre els dipòsits de clients

(Milers d'euros)

	2003			2004		
	Dipòsits de clients	Inversió creditícia	% inv./ dip.	Dipòsits de clients	Inversió creditícia	% inv./ dip.
ANDBANC	1.076.098	688.906	64,02%	1.107.688	886.679	80,05%
INTER-MORA	1.977.979	732.443	37,03%	1.839.809	843.595	45,85%
BPA	653.309	242.379	37,10%	700.824	449.135	64,09%
CAIXABANK	896.935	316.005	35,23%	853.895	389.688	45,64%
CRÈDIT ANDORRÀ	2.244.446	901.922	40,18%	2.060.498	1.103.992	53,58%
BANCSABADELL D'ANDORRA	311.883	135.861	43,56%	344.803	175.217	50,82%
TOTAL	7.160.650	3.017.516	42,14%	6.907.517	3.848.306	55,71%

Font: Informes anuals entitats bancàries

Evolució % inversió/dipòsits de clients 2003-2004

Font: Informes anuals entitats bancàries

II. Entorn financer

Comptes de pèrdues i guanys dels bancs andorrans per a l'any 2004

A continuació es mostra el detall dels comptes de pèrdues i guanys per entitat bancària per als anys 2003 i 2004:

Dades comptes de pèrdues i guanys bancs andorrans: 2003 i 2004

(Milers d'euros)

	ANDBANC	INTER-MORA	BPA	CAIXA-BANK	CRÈDIT ANDORRÀ	BANC-SABADELL D'ANDORRA	TOTAL 2004	TOTAL 2003	Var. (%) 03-04
Interessos i rendiments assimilats	47.192	55.792	17.888	28.817	76.311	9.937	235.937	273.389	(13,70%)
Interessos i càrregues assimilables	(19.235)	(28.440)	(9.146)	(14.265)	(33.021)	(6.100)	(110.207)	(135.378)	(18,59%)
Rendiments de valors de renda variable	716	2.073	31	84	5.330	12	8.246	4.660	76,95%
MARGE FINANCER	28.673	29.425	8.773	14.636	48.620	3.849	133.976	142.671	(6,09%)
Comissions per serveis netes	72.622	90.101	27.013	23.272	69.036	3.899	285.943	251.469	13,71%
Resultats d'operacions financeres	15.429	7.543	3.018	3.690	11.418	1.639	42.737	40.591	5,29%
Altres resultats ordinaris	1.012	188	1.093	-	490	74	2.857	2.815	1,49%
MARGE ORDINARI	117.736	127.257	39.897	41.598	129.564	9.461	465.513	437.546	6,39%
Despeses de personal	(20.959)	(14.143)	(7.624)	(6.278)	(19.522)	(2.714)	(71.240)	(66.794)	6,66%
Despeses generals	(22.354)	(17.474)	(10.559)	(8.965)	(19.218)	(2.946)	(81.516)	(73.611)	10,74%
Amortitzacions i provisions	(7.510)	(6.264)	(3.321)	(2.075)	(7.554)	(1.628)	(28.352)	(27.796)	2,00%
Provisions per a depreciació d'actius netes de recuperacions	-	-	(203)	-	-	-	(203)	696	129,17%
MARGE D'EXPLOTACIÓ	66.913	89.376	18.190	24.280	83.270	2.173	284.202	270.041	5,24%
Provisions per a insolvències netes de recuperacions	164	(1.854)	(60)	(715)	(2.080)	(137)	(4.682)	(3.783)	23,76%
Provisions per a riscos i càrregues netes de recuperacions	-	(3.946)	-	916	(22)	-	(3.052)	(8.910)	(65,75%)
Dotacions als fons per a riscos generals	-	(5.365)	-	-	(898)	-	(6.263)	(3.363)	86,23%
RESULTAT ORDINARI	67.077	78.211	18.130	24.481	80.270	2.036	270.205	253.985	6,39%
Resultats extraordinaris	(240)	1.612	544	(1.370)	461	25	1.032	4.176	(75,29%)
Resultats atribuïts a la minoria	(92)	-	-	-	-	-	(92)	(149)	(38,26%)
RESULTATS ATRIBUÏTS AL GRUP	66.745	79.823	18.674	23.111	80.731	2.061	271.145	258.012	5,09%

Font: Informes anuals entitats bancàries

II. Entorn financer

Marge, despeses, benefici i rendibilitat

Marge financer

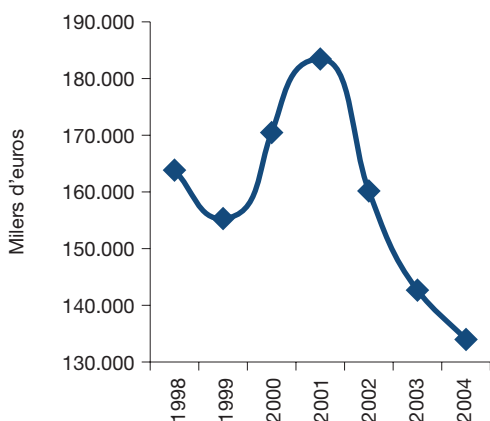
Com es pot apreciar en el quadre següent, l'any 2004 el marge financer agregat de les entitats bancàries andorranes ha estat de 133.976 milers d'euros i ha experimentat una disminució del 6,09% en relació amb l'exercici 2003, causada entre d'altres factors, pel manteniment dels baixos tipus d'interès de la zona euro.

Marge financer per entitat bancària (Milers d'euros)			
	2003	2004	Var. (%) 03-04
ANDBANC	31.298	28.673	(8,39%)
INTER-MORA	31.401	29.425	(6,29%)
BPA	8.565	8.773	2,43%
CAIXABANK	15.129	14.636	(3,26%)
CRÈDIT ANDORRÀ	52.796	48.620	(7,91%)
BANCSABADELL D'ANDORRA	3.482	3.849	10,54%
TOTAL MARGE FINANCER	142.671	133.976	(6,09%)

Font: Informes anuals entitats bancàries

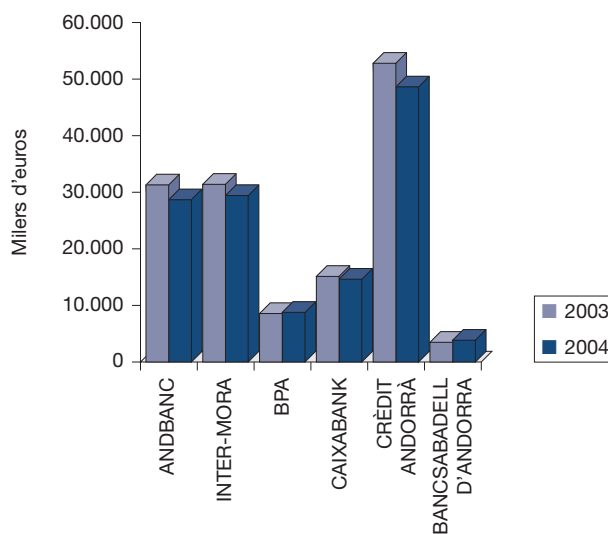
A continuació es presenta el gràfic de l'evolució del marge financer agregat dels últims set exercicis, així com el gràfic del marge financer per entitat bancària per als exercicis 2003 i 2004:

Evolució del marge financer agregat de 1998-2004

Font: Informes anuals entitats bancàries

Evolució del marge financer 2003-2004

Font: Informes anuals entitats bancàries

II. Entorn financer

Marge ordinari

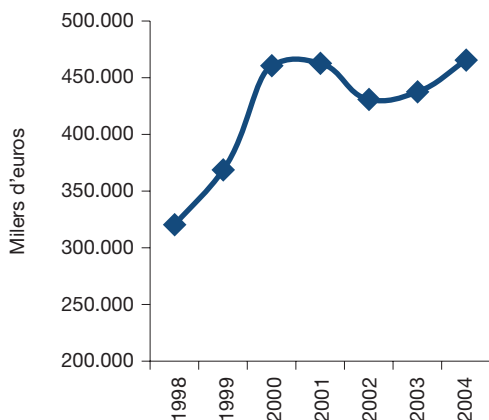
Com es pot apreciar en el quadre següent, el marge ordinari agregat de l'exercici ha experimentat un increment del 6,39%.

Marge ordinari per entitat bancària (Milers d'euros)			
	2003	2004	Var. (%) 03-04
ANDBANC	111.944	117.736	5,17%
INTER-MORA	128.914	127.257	(1,29%)
BPA	37.611	39.897	6,08%
CAIXABANK	37.107	41.598	12,10%
CRÈDIT ANDORRÀ	114.460	129.564	13,20%
BANCSABADELL D'ANDORRA	7.510	9.461	25,98%
TOTAL MARGE ORDINARI	437.546	465.513	6,39%

Font: Informes anuals entitats bancàries

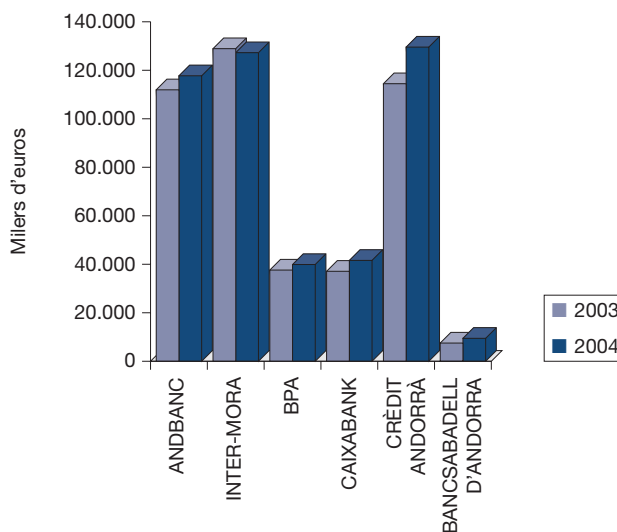
A continuació es presenta el gràfic de l'evolució del marge ordinari agregat dels últims set exercicis, així com el gràfic del marge ordinari per entitat bancària per als exercicis 2003 i 2004:

Evolució del marge ordinari agregat de 1998-2004

Font: Informes anuals entitats bancàries

Evolució del marge ordinari 2003-2004

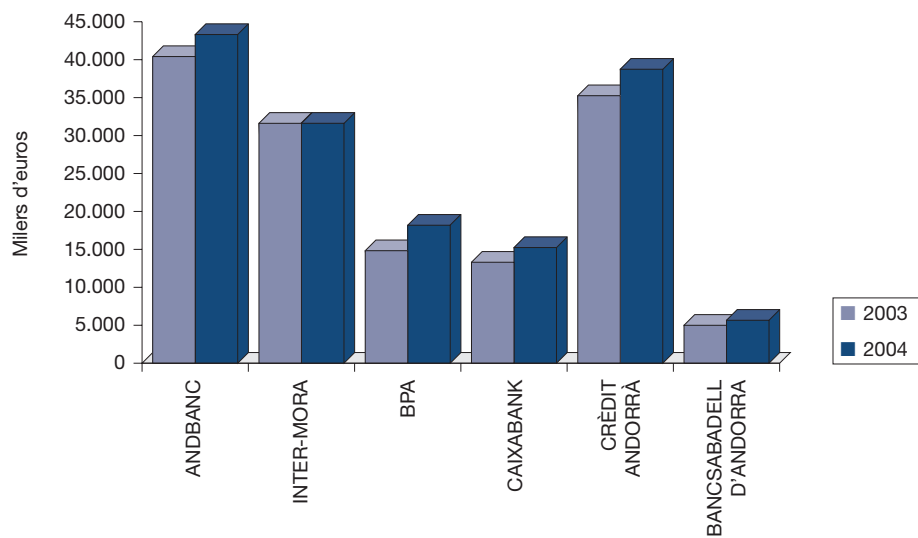
Font: Informes anuals entitats bancàries

Despeses de transformació

L'any 2004, les despeses de transformació de les entitats bancàries andorranes (*Despeses de personal* i *Despeses generals*) han estat de 152.756 milers d'euros, amb un increment d'un 8,80% en relació amb l'exercici 2003, però si observem el percentatge d'aquests respecte al marge ordinari, es pot observar que s'han mantingut pràcticament constants.

A continuació es presenta la taula i el gràfic de les despeses de transformació per cada entitat bancària:

**Evolució de les despeses de transformació
2003-2004**

Font: Informes anuals entitats bancàries

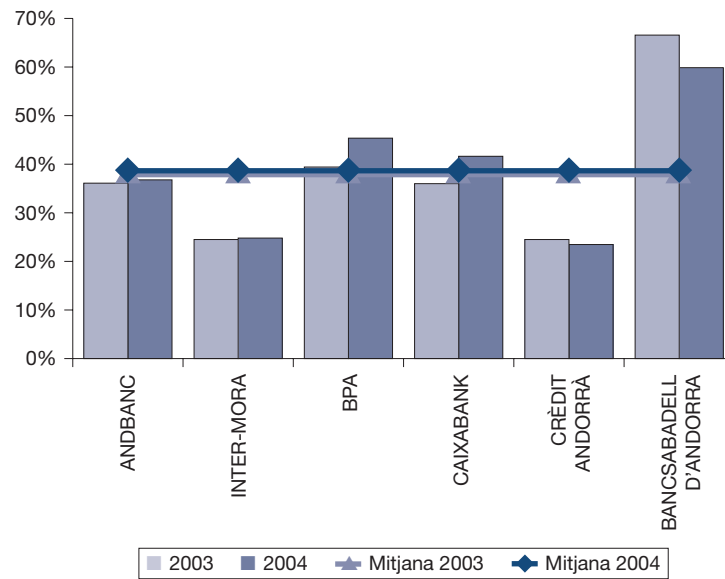
D'acord amb l'evolució de les despeses de transformació, un dels indicadors que mostra l'eficiència de les entitats financeres andorranes és la *ràtio d'eficiència*, que mesura la part del marge ordinari que és absorbida per les despeses de transformació. La ràtio d'eficiència mitjana de les entitats bancàries andorranes per a l'any 2004 s'ha situat al voltant del 38%.

II. Entorn financer

Ràtio d'eficiència per entitat bancària		
	2003	2004
ANDBANC	36,10%	36,78%
INTER-MORA	24,50%	24,80%
BPA	39,42%	45,36%
CAIXABANK	36,00%	37,27%
CRÈDIT ANDORRÀ	24,50%	23,47%
BANCSABADELL D'ANDORRA	66,57%	59,87%
MITJANA	37,85%	37,93%

Font: Informes anuals entitats bancàries

Evolució de la ràtio d'eficiència de les entitats bancàries andorranes 2003-2004

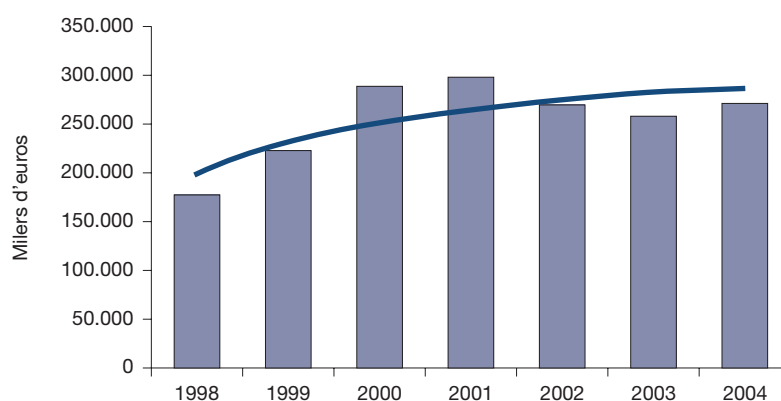
Font: Informes anuals entitats bancàries

Benefici

Com a resultat de la millora en el marge ordinari agregat i malgrat l'increment experimentat en les despeses de transformació que hem comentat anteriorment, el benefici agregat de les entitats bancàries andorranes ha millorat un 5,09%.

A continuació, es presenta el gràfic que mostra l'evolució del resultat agregat de les entitats bancàries andorranes des de l'any 1998 fins l'any 2004, així com la taula del benefici per entitat bancària:

Evolució del resultat agregat 1998-2004

Font: Informes anuals entitats bancàries

Benefici per entitat bancària

(Milers d'euros)

	2003	2004	Var. (%) 03-04
ANDBANC	62.565	66.745	6,68%
INTER-MORA	79.041	79.823	0,99%
BPA	17.683	18.674	5,60%
CAIXABANK	18.915	23.111	22,18%
CRÈDIT ANDORRÀ	79.037	80.731	2,14%
BANCSABADELL D'ANDORRA	771	2.061	167,32%
TOTAL BENEFICI	258.012	271.145	5,09%

Font: Informes anuals entitats bancàries

II. Entorn financer

Rendibilitat dels fons propis mitjans

La rendibilitat mitjana dels fons propis dels bancs andorrans per a l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2004 ha estat del 17,57% (calculada Beneficis/Recursos propis mitjans). A continuació, es presenta la taula i el gràfic de la rendibilitat dels fons propis mitjans per cada entitat bancària pels anys 2003 i 2004.

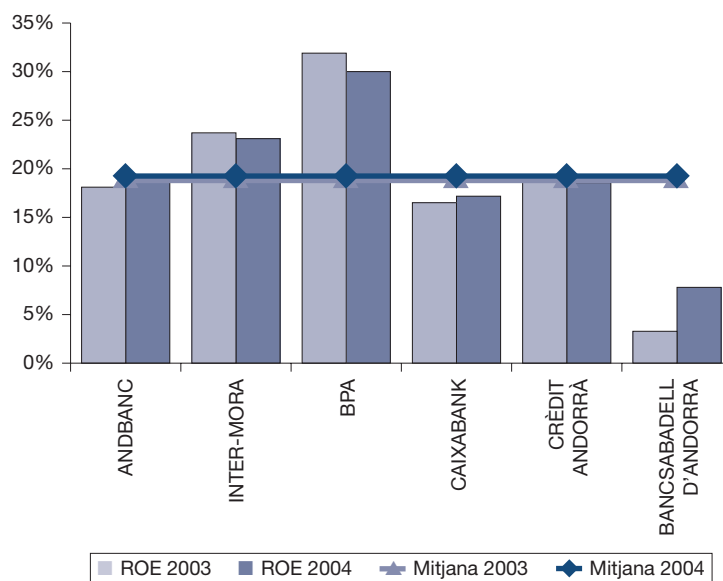
<i>Rendibilitat dels fons propis mitjans</i>		
	2003	2004
ANDBANC	18,11%	18,79%
INTER-MORA	23,70%	23,10%
BPA	31,90%	30,00%
CAIXABANK	16,51%	17,18%
CRÈDIT ANDORRÀ	19,17%	18,57%
BANCSABADELL D'ANDORRA	3,28%	7,80%
MITJANA	18,78%	19,24%

Font: Informes anuals entitats bancàries

II. Entorn financer

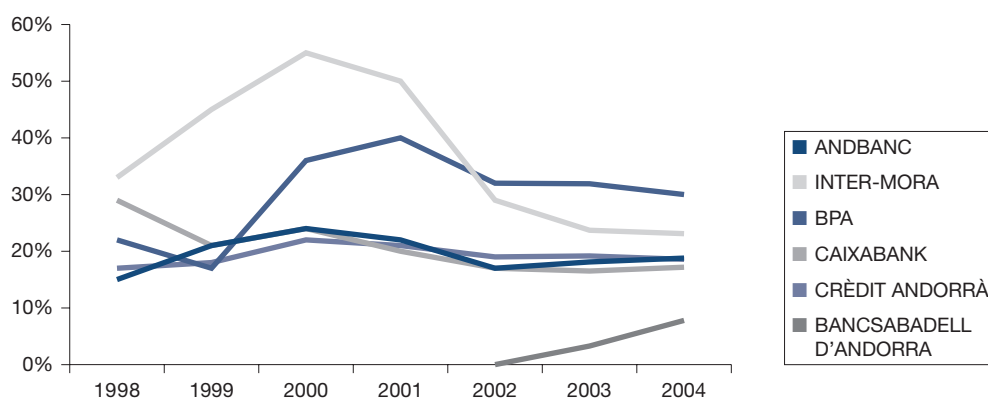
El gràfic següent mostra la rendibilitat dels fons propis dels últims exercicis:

Rendibilitat dels fons propis mitjans per entitat i mitjana del sector

Font: Informes anuals entitats bancàries

Evolució de la rendibilitat dels fons propis mitjans

Font: Informes anuals entitats bancàries

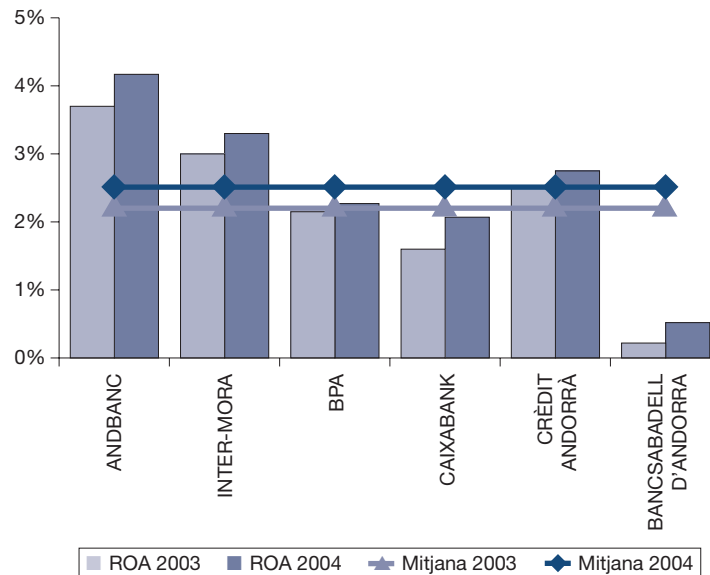
Rendibilitat dels actius mitjans

La rendibilitat mitjana dels actius totals de les entitats financeres andorranes per a l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2004 s'ha situat en un 2,50%, un 0,3% per sobre de la rendibilitat assolida l'any 2003. A continuació es presenta la taula i el gràfic que mostren la rendibilitat dels actius mitjans (calculada Benefici/Actius totals mitjans) per entitat bancària pels anys 2003 i 2004:

	2003	2004
ANDBANC	3,70%	4,17%
INTER-MORA	3,00%	3,30%
BPA	2,15%	2,27%
CAIXABANK	1,60%	2,00%
CRÈDIT ANDORRÀ	2,53%	2,75%
BANCSABADELL D'ANDORRA	0,22%	0,52%
MITJANA	2,20%	2,50%

Font: Informes anuals entitats bancàries

Rendibilitat dels actius mitjans per entitat i mitjana del sector

Font: Informes anuals entitats bancàries

II. Entorn financer

Solvència i liquiditat

El Consell General va aprovar el dia 29 de febrer de 1996 la Llei de regulació dels criteris de solvència i liquiditat de les entitats financeres. Aquesta llei pretenia mantenir la solidesa de l'estructura del sistema financer andorrà i tenia com a origen una recomanació del Comitè de Basilea (*Basel Committee on Banking Regulations and Supervisory Practices*).

A fi d'aconseguir que el sistema financer andorrà obtingués una imatge favorable en l'àmbit internacional, es van implantar uns coeficients de solvència i liquiditat molt més exigents als que prevalien a la majoria de països que els utilitzaven, i se'n va establir un mínim del 10% i del 40%, respectivament.

En el quadre següent es mostra l'evolució dels dos coeficients durant els exercicis 2003 i 2004, que, tal com es pot apreciar, superen àmpliament els mínims establerts.

	Solvència		Liquiditat	
	2003	2004	2003	2004
ANDBANC	41,23%	36,59%	52,22%	56,24%
INTER-MORA	32,97%	32,75%	81,50%	70,07%
BPA	21,60%	21,60%	72,89%	63,84%
CAIXABANK	28,07%	32,49%	96,00%	84,00%
CRÈDIT ANDORRÀ	32,61%	32,08%	79,58%	97,66%
BANCSABADELL D'ANDORRA	14,40%	14,37%	84,90%	72,25%

Font: Informes anuals entitats bancàries

Un altre dels indicadors de la solvència de les entitats bancàries són els *ratings* elaborats per Societats especialitzades com Fitch Ratings, Moody's o Standard & Poor's. El quadre següent mostra els *ratings* concedits al 2004 a algunes entitats bancàries andorranes.

	Rating	Agència
ANDBANC	B	Fitch Ratings
INTER-MORA	Aa3	Moody's
BPA	BBB-	Fitch Ratings
CAIXABANK	-	-
CRÈDIT ANDORRÀ	A/B Suport 1	Fitch Ratings
BANCSABADELL D'ANDORRA	-	-

Font: Informes anuals entitats bancàries

II.4. Tendències de Futur

La Banca andorrana, que cada cop té més projecció cap a l'exterior, no pot ni vol abstreure's del conjunt d'iniciatives que estan revolucionant el sistema financer internacional durant els últims anys. Aquests nous focus d'atenció són diversos i estan marcant les tendències de futur en el sector, implicant, cadascuna d'ells, canvis significatius en la manera de gestionar el negoci bancari.

En aquest sentit, durant el mes de novembre de 2004 es van celebrar les jornades anomenades "Perspectives del sector financer andorrà" organitzades pel Ministeri de Finances i l'Institut Nacional Andorrà de Finances, amb la participació de tota la banca. En les sessions, hi van haver ponències d'experts internacionals del màxim nivell sobre temes de la més candent actualitat, com els riscos estratègics del sector, els sistemes de supervisió, els requeriments resultants de Basilea II, els reptes de l'estabilitat financera, el secret bancari i la transparència, els nous productes financers i la banca assegurança, així com l'ètica, deontologia i govern corporatiu del sistema financer.

Per les fortes implicacions que tenen en el dia a dia de les entitats, hi ha quatre qüestions que preocupen especialment al sector.

Normes Internacionals d'Informació Financera

La globalització dels mercats està implicant un procés inexorable d'harmonització en els mecanismes d'informació corporativa. Les exigències creixents de transparència i comparabilitat de la informació, fan necessari l'ús d'unes normes de comptabilitat amb abast internacional, que permetin analitzar els estats financers de les entitats, amb independència del territori on desenvolupen els seus negocis. En aquest contexte, l'obligació de que les empreses cotitzades apliquin les normes internacionals de comptabilitat a partir de l'1 de gener de 2005, introduïda pel Reglament del Parlament Europeu i del Consell 1606/2002, i per la Directiva 2001/65/CE del Parlament i del Consell, estan afectant al conjunt de països veïns amb els que Andorra manté fortes relacions comercials. Concretament pel sector bancari, el Banc d'Espanya va aprovar el passat 22 de desembre la nova circular 4/2004, que suposa canvis significatius respecte a molts dels tractaments comptables que es venien aplicant.

En l'actualitat, l'Associació de Bancs Andorrans, amb l'assessorament de les principals firmes d'auditoria a nivell internacional, ha analitzant l'impacte que podria tenir en el Pla Comptable del sistema financer andorrà, un procés de convergència cap a les esmentades normes internacionals. Tot i les fortes implicacions d'un procés d'aquesta naturalesa, la presència en uns mercats cada cop més globals sembla que demana un pas decidit en aquesta direcció.

Basilea II

La complexitat del Nou Acord de Capitals, així com les seves interdependències amb les Normes Internacionals d'Informació Financera (NIFF) i amb els sistemes de regulació i supervisió existents a cada país, fan que la implementació de Basilea II constitueixi alhora una oportunitat i un repte no exempt de certa dificultat. La finalitat última del Comitè de Basilea és la de millorar la seguretat i solidesa del sistema financer, fent cada cop més

II. Entorn financer

èmfasi en el propi control intern de cada entitat, en els seus processos i models de gestió del risc, en el procés de revisió del supervisor, i en la disciplina de mercat.

A més, l'acord centra el seu interès no només en els tradicionals riscos de crèdit i de mercat, si no que també demana requeriments de capital per cobrir el risc operacional i estableix requisits qualitatius en l'administració de tots aquests riscos.

Els tres pilars en que es recolza Basilea II i que miren d'alinejar els requisits regulatoris amb els principis econòmics de la gestió del risc, són els següents:

- El *Pilar I* estableix les necessitats de capital regulatori, mantenint el tradicional 8% dels actius ponderats segons el seu risc, però permeten l'ús d'eines sofisticades que moltes entitats andorranes ja utilitzen, i considerant el seu perfil de risc.
- El *Pilar II* defineix el procés per a la revisió del supervisor reforçant els principis de control intern i les bones pràctiques de govern corporatiu. Els òrgans reguladors seran per tant els responsables d'avaluar i d'intervenir, en cas que ho considerin necessari.
- Per últim, el *Pilar III* busca aconseguir la disciplina del mercat mitjançant la necessària transparència i comparabilitat de la informació.

Al capdavant es tracta que aquelles entitats que millor gestionin els seus riscos, puguin gaudir d'uns certs avantatges a l'hora de calcular els requisits de capital a mantenir. Però aconseguir aquest objectiu pot tenir fortes implicacions en els sistemes tecnològics d'informació, en els processos de negoci i en els objectius financers de les entitats. De tota manera, els nivells de solvència assolits per la banca andorrana la situen en una posició immillorable per poder afrontar aquests reptes.

Prevenició contra el Blanqueig de Diners

La lluita per prevenir el blanqueig de diner procedent d'activitats il·lícites ha estat una prioritat del país i molt especialment de la Banca Andorrana des de fa anys. Ja l'any 1990, la pròpia banca es va autoregular voluntàriament amb el codi deontològic, i Andorra va modificar també el Codi Penal introduint els supòsits de blanqueig de diners d'origen criminal. Cinc anys després s'aprovava la primera llei contra la delinqüència internacional d'origen criminal, i el marc normatiu es completava l'any 2000 amb la "llei de cooperació internacional i de lluita contra el blanqueig de diners o valors producte de la delinqüència internacional", i va crear la Unitat de Prevenició de Blanqueig (UPB), un òrgan independent que té per missió impulsar i coordinar les mesures de prevenició de blanqueig, i que coopera amb els organismes estrangers equivalents.

El conjunt de les disposicions esmentades i l'actitud decidida de tots els agents implicats, on destaca l'esforç fet pel sector per mantenir adequadament format a tots i cadascun dels seus treballadors, han fet possible que els informes dels diferents organismes internacionals, hagin estat favorables.

En aquest sentit, a sol·licitud del propi Govern d'Andorra, el Fons Monetari Internacional va avaluar el sistema de supervisió del sector i les mesures establertes contra el blanqueig, resultant-ne un informe que destaca la sòlida estructura bancària del principat, i el seu nivell adequat de regulació i supervisió. Concretament, pel que fa a aquest últim punt l'anàlisi posa de manifest que es compleix amb escreix la quasi totalitat dels 25 principis de Basilea reconeguts com l'estàndard internacional de referència en aquesta matèria.

Responsabilitat Social Corporativa

Degut als escàndols comptables succeïts en el passat en diversos països, han anat apareixent normes cada cop més estrictes destinades a enfortir els sistemes de control intern i les bones pràctiques de govern corporatiu. Però el compromís ferm amb la responsabilitat social corporativa va més enllà del compliment estricte del que estableixen les normes, i tampoc es pot quedar en una simple estratègia per reforçar la imatge de l'entitat.

Tots i cadascun dels punts descrits en apartats anteriors posen de manifest que el sector està preocupat per oferir l'ampli ventall de productes i serveis financers d'una manera transparent i responsable, vigilant en tot moment les implicacions que la seva actuació pugui tenir en el país i en el conjunt de la societat andorrana. Per altra banda, l'exigència creixent d'una opinió pública cada cop més sensibilitzada, fa que es puguin jutjar els avenços aconseguits per una entitat, no només des d'una perspectiva financera, sinó també des de l'òptica social i medi ambiental. En aquesta línia, molts dels bancs del Principat estan començant a explicar en els seus informes anuals el conjunt d'iniciatives que, en alguns casos des de fa anys, s'estan portant a terme com a resultat d'aquest compromís amb el desenvolupament de la societat. Els exemples són nombrosos i afecten a diversos camps: la cultura, l'esport, l'educació o el medi ambient. La tendència seguida en altres països és la de sistematitzar cada cop més la informació que es presenta en l'esmentat informe anual, dirigint-la als col·lectius especialment interessats en l'actuació de l'entitat: accionistes, treballadors, clients, proveïdors, societat... (el que es coneix com a "parts interessades" o stakeholders). A més, els analistes estan reclamant de les principals corporacions mundials que la informació que ofereixen al mercat, no es limiti a les dades financeres tradicionals, de manera que les decisions dels inversors puguin considerar també aquests altres indicadors. Les diferents iniciatives sorgides a nivell internacional per homogeneïtzar la presentació de la informació no financera, han gaudit d'àmplia acceptació, ja que permeten la comparació de les entitats, també des d'aquesta nova perspectiva. Sembla doncs, que en un futur proper, el mercat podria exigir a les corporacions que en els processos d'informació pública donguin cobertura tant als aspectes financers com als no financers.

Tal i com es desprèn dels apartats anteriors, els reptes als que s'enfronta el sector financer a mig termini són importants. Molts d'aquests estan interrelacionats i ofereixen oportunitats considerables, però de ben segur que també implicaran la necessitat d'afrontar canvis significatius i reorientacions estratègiques.

III. Dades d'interès

III. Dades d'interès (*)

Govern d'Andorra

Ed. Administratiu de Govern – C/ Prat de la Creu, 62-64 – AD 500 Andorra la Vella (Andorra)

Tel. 875700

Cap de Govern:	Sr. Albert Pintat i Santolària
Ministre d'Urbanisme i Ordenament Territorial:	Sr. Manel Pons i Pifarré
Ministre d'Afers Exteriors, Cultura i Cooperació:	Sr. Juli Minoves i Triquell
Ministre d'Agricultura i Patrimoni Natural:	Sr. Pere Torres i Montellà
Ministre de Finances:	Sr. Ferran Mirapeix i Lucas
Ministra de Salut, Benestar Social i Família:	Sra. Montserrat Gil i Torné
Ministre de Justícia i Interior:	Sr. Josep Maria Cabanes i Dalmau
Ministre d'Economia:	Sr. Joel Font i Coma
Ministra d'Educació i Formació Professional:	Sra. Roser Bastida i Areny
Ministre de Turisme i Medi Ambient:	Sr. Antoni Puigdemívol i Riberaygua
Ministra d'Habitatge, Joventut, Ensenyament Superior i Recerca:	Sra. Meritzell Mateu i Pi
Ministre d'Esports i Voluntariat:	Sr. Carles Font i Rossell
Secretari General:	Sr. Esteve Vidal i Ferrer
Cap de Protocol:	Sr. Antoni Zamora i Puigcercós

Institut Nacional Andorrà de Finances (INAF)

Av. Príncep Benlloch, 30, 3r – AD 500 Andorra la Vella (Andorra)

Tel. 808898 – Fax 865977

President:	Sr. Joan Ambatlle i Vilasetrú
Director general:	Sr. Carles Salvadó i Miras

Cambra de Comerç, Indústria i Serveis d'Andorra

C/ Prat de la Creu, 8, Despatx 204-205 – AD 500 Andorra la Vella (Andorra)

Tel. 809292 – Fax 809293

President:	Sr. Francesc Pallàs i Viladomat
Directora general:	Sra. Pilar Escaler i Penella

() Les dades d'interès corresponen a les persones i els càrrecs ocupats fins al 30 de juny de 2005*

III. Dades d'interès

Associació de Bancs Andorrans (ABA)

*C/ Ciutat de Consuegra, 16 – Ed. L'Illa, esc. A, 2n pis – AD500 Andorra la Vella (Andorra)
Tel. 807110 – Fax 866847*

President:	Sr. Joan Quera i Font
Vicepresident:	Sr. Pere Campistol i Sirera
Director general:	Sr. Antoni Armengol i Aleix

Andorra Banc Agrícola Reig, SA

*Ed. Centre de Negoci – C/ Manuel Cerqueda i Escaler, 6 – AD 700 Escaldes-Engordany (Andorra)
Tel. 873333 – Fax 863905*

President:	Sr. Manel Cerqueda i Donadeu
Vicepresident:	Sr. Oriol Ribas i Duró
Director general:	Sr. Jaume Sabater i Rovira

Banc Internacional d'Andorra, SA

Av. Meritxell, 96 – AD 500 Andorra la Vella (Andorra) – Tel. 884488 – Fax 884499

President:	Sr. Jordi Aristot i Mora
Conseller-director general:	Sr. Joan Quera i Font

Banca Mora, SA

Av. Meritxell, 96 – AD 500 Andorra la Vella (Andorra) – Tel. 884488 – Fax 884499

President:	Sr. Francesc Mora i Sagués
Conseller-director general:	Sr. Joan Quera i Font

Banca Privada d'Andorra, SA

Av. Carlemany, 119 – AD 700 Escaldes-Engordany (Andorra) – Tel. 873500 – Fax 873519

President:	Sr. Ramon Cierco i Noguer
Vicepresident:	Sr. Higiní Cierco i Noguer
Conseller-director general:	Sr. Joan Pau Miquel i Prats

() Les dades d'interès corresponen a les persones i els càrrecs ocupats fins al 30 de juny de 2005*

III. Dades d'interès

CaixaBank, SA

C/ Dr. Vilanova, 24, 1r – AD 500 Andorra la Vella (Andorra) – Tel. 874874 – Fax 829003

President:	Sr. Pere Roquet i Ribó
Conseller-director general:	Sr. Pere Campistol i Sirera

Crèdit Andorrà, SA

Av. Meritxell, 80 – AD 500 Andorra la Vella (Andorra) – Tel. 888000 – Fax 888021

President:	Sr. Antoni Pintat i Santolària
Conseller delegat:	Sr. Josep Peralba i Duró

BancSabadell d'Andorra, SA

Av. del Fener, 7 – AD 500 Andorra la Vella (Andorra) – Tel. 735600 – Fax 735601

President:	Sr. Robert Cassany i Vila
Conseller-director general:	Sr. Miquel Alabern i Comas

() Les dades d'interès corresponen a les persones i els càrrecs ocupats fins al 30 de juny de 2005*

Casca Antic

Andorra
and its
Financial System

Introduction

The positive trend in the global economy experienced in 2003 has continued during 2004, although there has been a slight slowdown in the international economy at year end.

Growth during 2004 has mainly occurred during the first half of the year, when performance was considerably better than forecasted. This improvement is primarily due to economic growth in the United States, the highest in twenty years; Japanese growth, which has followed a similar pattern to that of the United States; and China reinforcing its position as a leading world economy.

The decline in world economic growth experienced in the end of year 2004 has mainly been caused by oil prices reaching an all-time high, having increased by an average of 34% over the year, and considerable household borrowing that has led to stagnated consumer spending.

Economic growth in the United States has persisted to a large extent due to the expansionist economic policies adopted, which have led to continual increases in consumer spending. This rise, combined with the significant growth in investment in recent years, has enabled this country to experience solid and sustained growth; with inflation remaining at approximately 2% and the impact of rising oil prices being almost insignificant.

The Euro zone has also witnessed a positive rate of growth in 2004, although somewhat less pronounced than in the United States and China. During the second half of the year, there has, however, been a slump in the economy. This is not only due to the increase in oil prices, which has had less of an effect in the Euro zone due to the strength of the single currency, but also results from declining exports in the face of stronger competition and the strength of the single currency against the US Dollar, along with sluggish consumer spending.

In light of the clearly dynamic nature of the US economy, on 14 December the Federal Reserve decided to raise reference interest rates by a quarter of a percent to 2.25%. Consequently, for the first time since 2001 interest rates have surpassed the equivalent of the European Central Bank rate of 2%. This variation in short-term interest rates has not affected the long-term interest rates, which on the whole have remained unchanged during 2004. The yield on North American ten-year treasury bonds stood at 4.20% at year end; slightly down on that registered at the beginning of the year. Long-term interest rates in the Euro zone have experienced a more pronounced decrease due to poor growth forecasts.

Stock exchanges have capitalised on recent conditions and on the growth in interest rates, leading to a very positive end to the year. During 2004 the North American securities market has registered gains of between 2% on the Dow Jones Industrials Index and 7% on the Nasdaq, whilst the Tokyo stock exchange has risen by 4% overall. Gains on the European stock markets have been even more pronounced, with increases of approximately 6% in London, Frankfurt and Paris, and over 15% in Madrid and Milan.

The stability and security of the Andorran economy has enabled growth in its key economic sectors such as the financial sector, tourism (especially the ski industry), construction and real estate to be maintained.

The dramatic growth in the real estate sector should be noted, boosted by the poor returns on savings and extremely low mortgage interest rates, and by the increase in the number of square metres authorised for development. Special attention should be given to the possibility of bad debts inherent to this situation arising should interest rates go up or socio-economic conditions worsen.

Aside from the financial and economic activity, in recent years the international banking community has become increasingly aware of what are known as “intangible assets”. The Andorran banking system is dedicating ever more resources to foreign opportunities and aims to keep up with new trends in the international financial system. In November 2004 the

Ministry of Finance and Andorran National Institute of Finance held a number of conferences entitled “Prospects for the Andorran Financial Sector” in which the entire banking sector participated.

A significant part of the “intangible assets” relate to issues regarding social and environmental ethics, i.e. the need to concentrate on “sustainable development” to achieve a balance between attaining growth and protecting the environment. The Andorran banking community has made a commitment that goes beyond strictly complying with standards and does not just see this approach as merely a way of boosting the entities’ public image.

The legal framework has been reinforced by the new Criminal Code: the new Andorran National Institute of Finance Law (INAF), which reinforces the presence and independence of a supervisory body, whilst improvements in the current code of ethics are being considered.

Aware of the importance of having a system of control and supervision to combat international crime and in order to ensure the country and the banking system are not targeted by organised crime, the Laundering Prevention Unit (LPU) has issued a range of decrees and technical communiqués and has run training courses for all banking employees aimed at improving measures to prevent the laundering of money generated by criminal activities. At the request of the Andorran government, the International Monetary Fund has evaluated the system for supervising the sector and the measures established to tackle laundering and has issued a report emphasising the solid structure of the Principality’s banking system and its adequate regulation and supervision.

We remain on the alert for any possible economic and financial developments that could take place as a result of the new economic order, to guarantee that our sector has the same opportunities as EU and other countries.

Finally, we are fully committed to collaborating and cooperating with our associates and authorities in order to adapt our activity to prevailing global economic conditions.

ASSOCIATION OF ANDORRAN BANKS

Index

I. Economic environment	1
I.1. General information	3
I.2. Macroeconomic data	7
I.3. Economic sectors	14
I.4. Public sector	27
I.5. Tax system	30
II. Financial environment	35
II.1. Introduction	37
II.2. Regulation	40
II.3. Banking system	44
II.4. Future trends	64
III. Information of interest	69

I. Economic environment

I. Economic environment

The purpose of this chapter is to analyse the main characteristics of the Andorran economy, highlighting the changes that have taken place from previous years.

I.1. General information

Demographic data

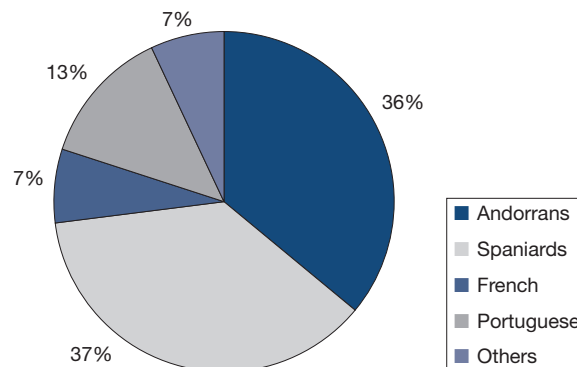
One of the factors influencing the Andorran economy over the years has been its heavy dependence on foreign labour, affecting economic growth and the structure of the Andorran population, which has expanded by over 117% since 1980.

	1980	1995	2002	2003	2004
Andorrans	9,792	19,653	25,467	26,506	27,465
Spaniards	20,378	28,778	26,073	27,680	28,728
French	2,474	4,299	4,334	4,718	5,095
Portuguese	1,092	6,885	6,729	8,311	9,980
Others	1,724	4,244	4,556	5,105	5,607
TOTAL	35,460	63,859	67,159	72,320	76,875

Source: Ministry of Justice and Home Affairs

Historically, the Andorran population has been comprised of various nationalities, with Spaniards, making up 37% of the population, being the most representative. A breakdown of the Andorran population in 2004 is shown in the pie chart below:

Composition of the population 2004

Source: Ministry of Justice and Home Affairs

I. Economic environment

Composition of the wage-earning population by sector

One of the main indicators of economic growth in the Principality is the rate of employment.

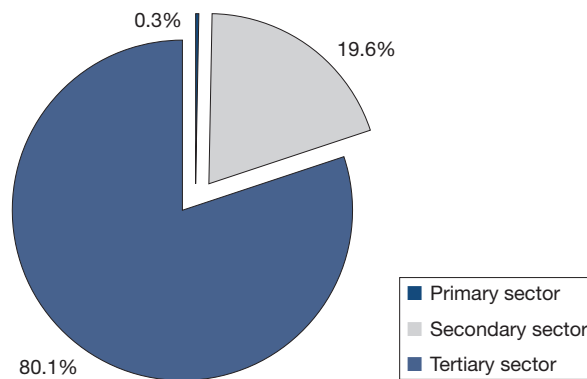
The following tables show the evolution of the number of wage-earners over the last five years, confirming the importance of the tertiary sector within the Andorran economy, which employs 80.03% of total workers. Within this sector, the importance of the group of wage-earners in the tourism and commerce sectors should be highlighted. These sectors employ a total of 17,748 workers, representing 43% of total wage-earners.

Average number of wage-earners per sector

	2000	2001	2002	2003	2004	Var. (%) 03-04
Primary sector	162	143	132	134	138	2.98%
Secondary sector	7,410	7,661	7,888	7,591	8,067	6.27%
Tertiary sector	26,922	28,390	29,496	31,648	32,879	3.89%
TOTAL	34,494	36,194	37,516	39,373	41,084	4.35%

Source : Caixa Andorrana de Seguretat Social

Average number of wage-earners per sector 2003

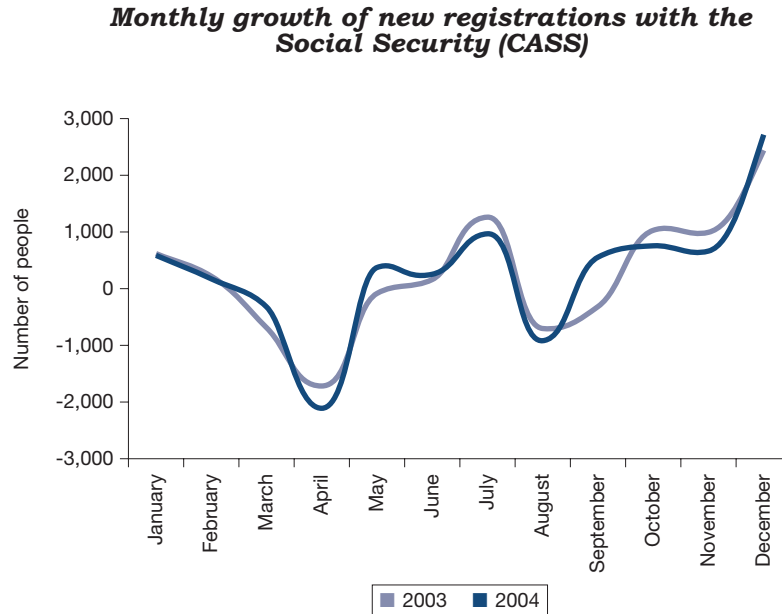

Source: Caixa Andorrana de Seguretat Social

Another indicator of economic activity in the Principality is the number of people registering with the Andorran Social Security (*Caixa Andorrana de la Seguridad Social (CASS)*). There have been 3,633 new registrations in 2004.

I. Economic environment

The following graph shows the monthly evolution of new Social Security registrations for 2004 and 2003, with a notable seasonal pattern in the winter and summer months.

Source: Caixa Andorrana de Seguretat Social

Growth of salaries

There is no collective bargaining system in Andorra to establish yearly salary levels. However, the Andorran Government sets the minimum hourly salary rate at a national level.

The growth of the minimum salary is shown in the table below, together with the average salary for the Principality from 1995 to date. The table shows that the minimum salary has continued to improve over the last few years until reaching an average figure of Euros 783 in 2004.

Growth of average and minimum salaries in Andorra

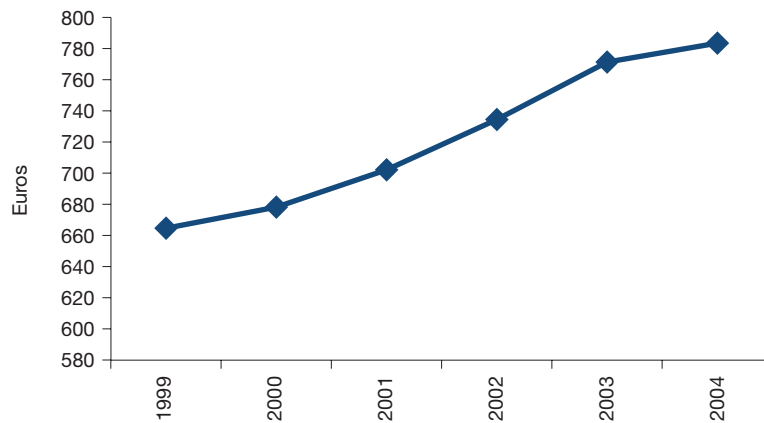
	1995	2001	2002	2003	2004	Var. (%) 03-04
Average salaries	1,021	1,317	1,388	1,454	1,531	5.33%
Minimum salaries	616	725	734	771	783	1.61%

Source: Monthly Gazette of the Andorran Government

I. Economic environment

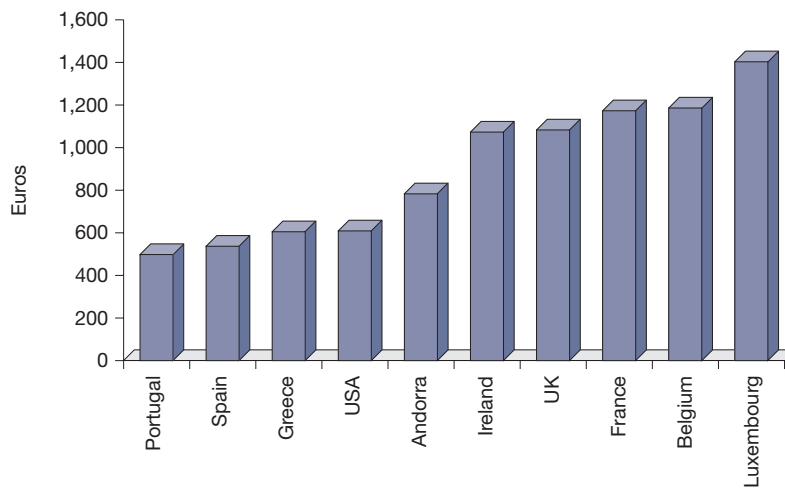
The following graphs show a comparison of the minimum wage in Andorra with the other countries of the European Union and the USA, along with the growth of the minimum salary since 1999.

Growth of minimum monthly salary

Source: Dept. of Studies. Ministry of Finance

Minimum salaries 2004

Source: Eurostat. Dept. of Studies. Ministry of Finance

I. Economic environment

I.2. Macroeconomic data

National income and income per capita

The evolution of the national income of the Andorran economy is an ideal and very useful indicator for measuring a country's economic growth, as it can be compared with that of other countries. Although Andorra does not have an official estimation of national income, certain private entities make yearly estimates of this macroeconomic indicator. The table below shows growth statistics for national income per capita over the last few years.

National income and income per capita					
	1990	2000	2001	2002	2003
National income (millions of Euros)	651	1,380	1,474	1,583	1,716
Income per capita (Euros)	11,947	20,959	22,212	23,566	23,732
Variation in national income compared to previous year	2.30%	9.96%	6.81%	7.39%	8.42%
Variation in income per capita (base 100 in 1990)	100	175	186	197	199

Source: Crèdit Andorrà and OECD

A comparison of gross domestic product per capita with the main European countries, as well as the USA and Japan, is as follows:

GDP per capita, 2003	
<i>(In Euros)</i>	
Country	Balance Euros
Andorra	23,732
Germany	25,744
Spain	18,220
France	25,328
Luxembourg	53,235
Switzerland	38,387
USA	29,945
Japan	28,895
EU average	20,882

Source: Crèdit Andorrà and FMI

As can be observed, the GDP per capita in the Principality stands at the average in the Euro zone, above that of Spain and very much below that of countries such as Luxembourg, Switzerland, USA and Japan.

I. Economic environment

Consumer price index

Details of the growth of the consumer price index for the last five years, together with a breakdown by groups, are shown in the tables below:

Consumer price index					
	2000	2001	2002	2003	2004
Foodstuffs, beverages & tobacco	4.25%	3.51%	5.29%	3.53%	1.84%
Clothing and footwear	1.77%	6.12%	1.12%	1.38%	1.10%
Housing, water, gas, electricity	6.06%	1.92%	3.09%	3.05%	7.17%
Furniture, domestic appliances	3.32%	4.21%	1.54%	3.01%	2.89%
Health (non-funded expense)	6.14%	3.04%	2.62%	3.56%	0.98%
Transport	6.07%	0.52%	3.29%	3.25%	5.89%
Recreation, entertainment	0.89%	2.47%	-0.36%	-0.40%	-1.00%
Education	3.55%	3.67%	6.17%	2.67%	3.19%
Hotels, cafés and restaurants	4.07%	4.34%	7.61%	4.08%	5.22%
Various goods and services	1.84%	0.27%	1.27%	1.67%	1.14%
GENERAL	4.32%	2.77%	3.40%	2.88%	3.35%

Source: Monthly Gazette of the Andorran Government

Special groups					
	2000	2001	2002	2003	2004
Foodstuffs	4.50%	3.58%	5.57%	2.96%	1.58%
Energy	19.69%	-7.17%	5.52%	1.96%	15.88%
Services (excluding housing rental)	4.19%	3.70%	4.25%	2.99%	4.26%
General index, excl. tobacco	4.31%	2.73%	3.28%	2.62%	3.45%
GENERAL INDEX	4.32%	2.77%	3.40%	2.88%	3.35%

Source: Monthly Gazette of the Andorran Government

The consumer price index went up by 3.35% during 2004, mainly due to a 7.17% rise in house, water, gas and electricity prices; higher transport prices; and a 5.22% rise in hotel, café and restaurant prices.

A comparison of Andorra's 2004 consumer price index with that of the main European and international economies shows that it is similar to that of Spain but considerably higher than that of the other countries in the Euro zone.

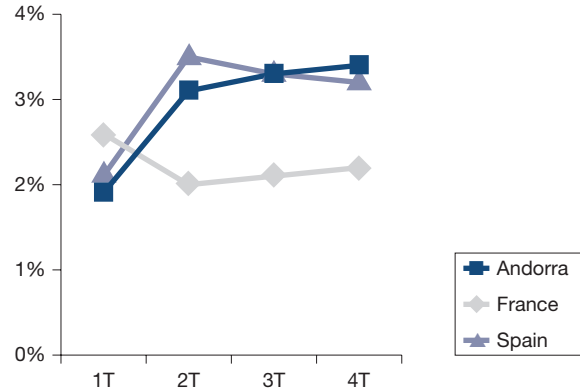
I. Economic environment

Unified year-on-year CPI 2004

Andorra	3.35%
Germany	1.80%
Spain	3.40%
France	1.90%
Luxembourg	2.20%
Portugal	2.20%
Switzerland	1.40%
USA	3.10%
Japan	-0.20%
Italy	1.90%
Ireland	2.10%
UK	3.20%
Euro zone	2.20%

Source: Dept. of Studies, Ministry of Finance,
OECD, Eurostat

Quartely year-on-year CPI

Source: Monthly Gazette of the Andorran Government
and Eurostat

Electricity consumption

Electricity consumption is a useful indicator for estimating the progress of a country's activity. The evolution of electricity consumption over the last five years is shown below:

Electricity consumption

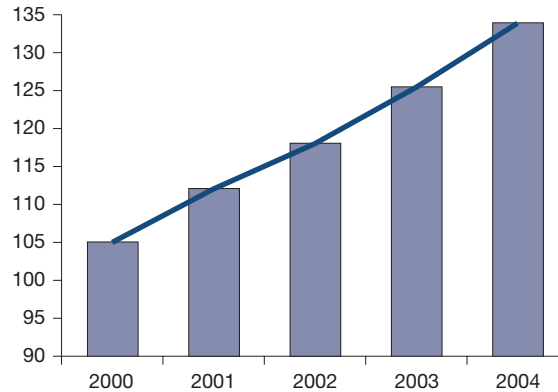
(MW/h)

	2000	2001	2002	2003	2004	Var.(%) 03-04
Domestic use	69,145	70,009	76,670	78,945	83,610	5.91%
Distribution	58,141	61,695	65,699	71,772	76,282	6.28%
Hotels and restaurants	49,939	51,791	55,560	63,657	68,778	8.04%
Other services	45,894	47,616	52,980	54,600	57,617	5.53%
Financial services	14,920	17,530	18,641	19,556	21,536	10.12%
Ski resorts	14,995	18,608	16,409	14,944	16,983	13.64%
Public entities	13,369	14,528	13,736	15,438	17,102	10.77%
Construction and related activities	9,353	9,129	7,652	7,749	7,785	0.46%
Industries	6,546	6,541	6,343	5,332	5,386	1.01%
Public lighting	4,486	4,749	5,077	5,151	5,710	10.85%
Other distributors	125,355	137,570	144,441	155,236	164,720	6.11%
TOTAL	412,143	439,766	463,208	492,380	525,509	6.73%

Source: Monthly Gazette of the Andorran Government

I. Economic environment

**Variation in energy consumption
(base 100=1999)**

Source: Monthly Gazette of the Andorran Government

From the graph above it can be observed that, as a whole, electricity consumption has risen by 6.7% since 2003 and 13.4% compared to 2002.

It can also be seen that the most significant nucleus of total electricity consumption is concentrated mainly on domestic consumption (15.91%), whereas in the services sector, including distribution, consumption represents 14.52% and in the hotel and catering business it represents 13%. This confirms once again that the tertiary sector is the main asset of the country's economy.

Telecommunications

Over the last few years, there has been a rise in the number of telephone subscribers (especially mobile telephone users), which is in line with the growth this sector has experienced in neighbouring countries. In 2004, 58% of all subscribers in the telecommunications sector were mobile telephone users.

Subscriptions to telecommunications services						
	2000	2001	2002	2003	2004	Var. (%) 03-04
Telephone lines	34,215	34,505	34,922	35,171	35,040	-0.37%
Mobile telephones	23,543	28,605	31,325	51,893	58,366	12.47%
Others	6,098	8,568	11,909	14,176	6,961	-50.90%

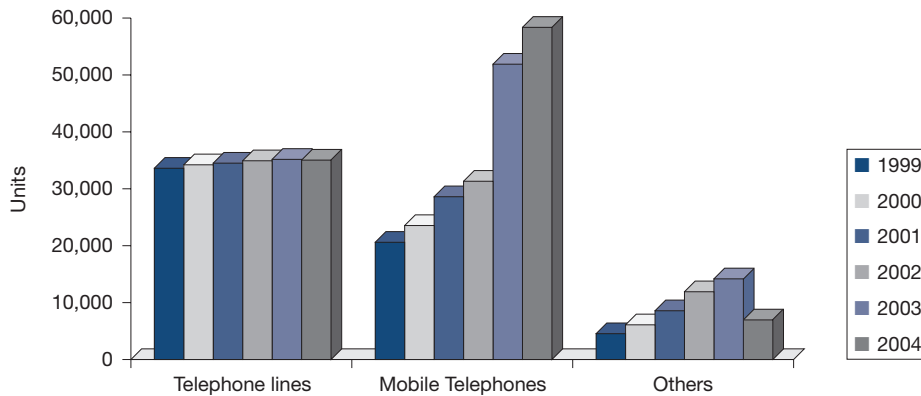
Source: Servei de Telecomunicacions d'Andorra

It should be noted in the table above that the "Mobile telephones" caption includes the use of prepayment cards, which has boomed over the last few years.

I. Economic environment

The following graph shows telecommunication service subscribers over the last five years:

Telecommunication service subscribers 1999-2004

Source: Servei de Telecomunicacions d'Andorra

The importance of internet connection is also of special note, with the total number of hours on-line amounting to 3,136,660 hours in 2004. Nevertheless, this figure has fallen by 6.76% during the year due to the increase in the number of ADSL subscribers that are not included in the previous calculation of hours on-line.

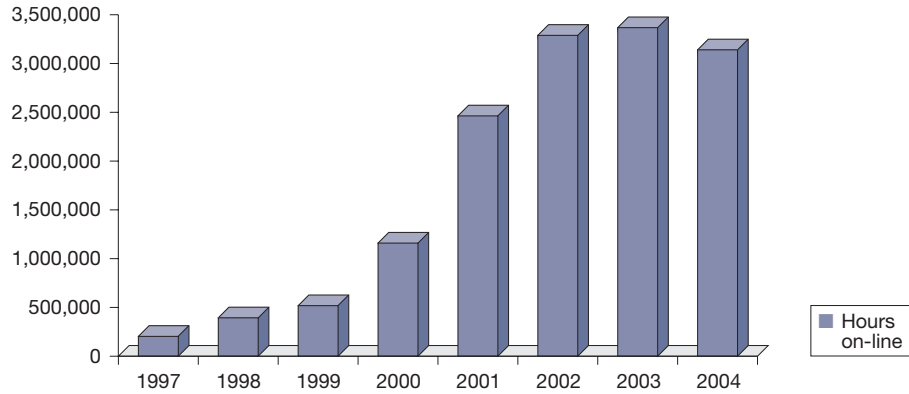
Internet connections

	2000	2001	2002	2003	2004	Var. (%) 03-04
Hours on-line	1,156,194	2,459,754	3,285,298	3,363,927	3,136,660	-6.76%

Source: Monthly Gazette of the Andorran Government

I. Economic environment

Growth of Internet connection hours

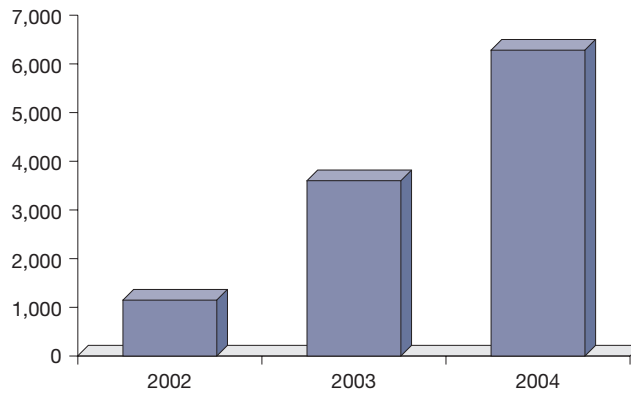
Source: Monthly Gazette of the Andorran Government

Internet ADSL connections

	2002	2003	2004	Var. (%) 03-04
ADSL subscribers	1,148	3,601	6,282	74.45%

Source: Dept. of Studies, Ministry of Finance

Growth of internet ADSL connections

Source: Dept. of Studies, Ministry of Finance

I. Economic environment

Licensed vehicles

Another of the economic indicators to be taken into consideration is that of vehicle licensing, which is an indication of the general dynamism of the Andorran economy. Vehicle licensing in Andorra (which includes mopeds, special vehicles and snowmobiles) is up 10.34% since 2003, an indication of economic expansion in the Principality.

Licensed vehicles						
	2000	2001	2002	2003	2004	Var. (%) 03-04
TOTAL VEHICLES	5,212	5,236	5,975	6,441	7,107	10.34%

Source: Monthly Gazette of the Andorran Government

Fuel is also related to vehicles and energy. The sharp increase in the “Energy” caption (included in the general index) is mainly due to higher fuel prices during 2004. The tables below show the evolution of the maximum prices of this product over the last four years.

Fuel prices (Euros)					
	2001	2002	2003	2004	Var. (%) 03-04
Four-star petrol	0.74	0.81	0.81	0.92	13.58%
95 octane four-star	0.67	0.75	0.74	0.85	14.86%
98 octane four-star	0.71	0.79	0.79	0.89	12.66%
Diesel	0.54	0.60	0.60	0.73	21.67%
Domestic oil	0.36	0.41	0.40	0.54	35.00%

Source: Monthly Gazette of the Andorran Government

I. Economic environment

I.3 Economic sectors

Until the beginning of the 20th century the Andorran economy was that of subsistence, based on agriculture, livestock farming and commerce. After the Second World War the Andorran economy started to boom, mainly induced by the same rate of growth in neighbouring states.

This growth has been reflected in an economy based mainly on the tourism and commercial sectors, which are heavily dependent on the foreign sector and which have expanded thanks to ideal climatic and geographical characteristics, also leading to growth in the construction sector.

From information available on the Principality we have been unable to examine each sector's contribution to the gross domestic product (GDP) and, for this reason, the production structure had to be analysed by extracting employment data. These data have been analysed in the section describing the composition of the working population by sector.

Primary sector

Until the end of the 1950s the primary sector played a significant part in the Andorran economy. It was dominated by small and highly fragmented, family-run farms involved in crop and/or livestock farming. This situation has gradually changed as tourism has gained importance and progressed. Since the fifties and sixties, most farm land has been used to construct hotels and holiday homes. Since then the primary sector has been in constant decline and only generates slightly more than 0.32% of total employment.

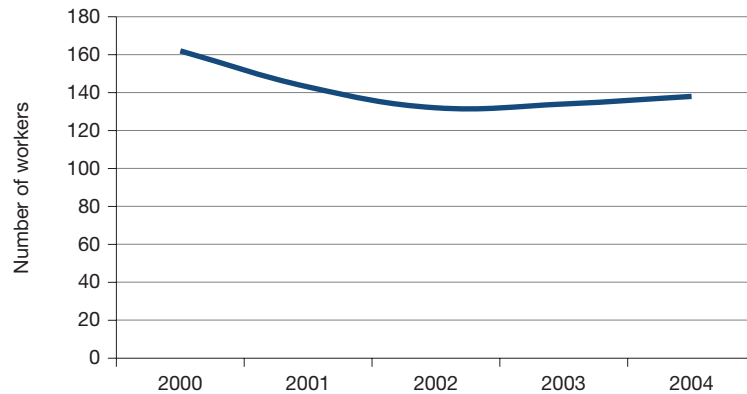
The table below shows the growth in average employment and the average number of primary sector companies since 2000.

Number of companies and workers in the primary sector					
	<u>2000</u>	<u>2001</u>	<u>2002</u>	<u>2003</u>	<u>2004</u>
Average num. of companies	90	84	83	83	80
Average num. of workers	162	143	132	134	138

Source: Caixa Andorrana de Seguretat Social

I. Economic environment

Evolution of the average number of workers per company in the primary sector

Source: Caixa Andorrana de Seguretat Social

Although this sector is continuing to lose importance, it should be emphasised that developed nations are constantly taking measures to maintain and revive the primary sector, since these nations have come to consider this sector as key to environmental conservation and not just as a productive sector.

In this regard the Andorran Association of Farmers and Stockbreeders (*“Associació de Pagesos i Ramaders”*) and the Ministry of Agriculture and the Environment (*“Ministeri d’Agricultura i Medi Ambient”*) promote livestock farming through the granting of subsidies and the firm backing of a pilot project for the production of Andorran beef.

I. Economic environment

Secondary sector

Details by activity of the number of companies and workers comprising the secondary sector are as follows:

Number of companies in the secondary sector		
	2004	% of sector
Manufacturing industries	185	23.15%
Production & distribution of electricity, gas & water	7	0.93%
Construction	607	76.06%
TOTAL SECONDARY	799	100.00%

Source: Caixa Andorrana de Seguretat Social

Average number of wage-earners in the secondary sector		
	2004	% of sector
Manufacturing industries	1,635	19.56%
Production & distribution of electricity, gas & water	158	1.89%
Construction	6,565	78.55%
TOTAL SECONDARY	8,358	100.00%

Source: Caixa Andorrana de Seguretat Social

Construction, which has traditionally made up the largest part of this sector, is experiencing rapid growth. This is evidenced by indicators showing that the number of companies involved in construction has increased by 5.56% from 575 in 2003 to 607 at present, whilst the number of workers has gone up by 11.99% from 5,862 to 6,565 over the same period.

I. Economic environment

The importance of construction is directly linked to the growth in authorised surface areas for development, as shown below:

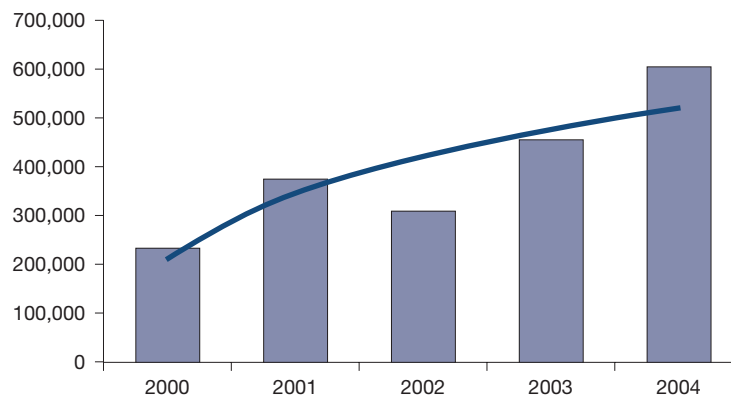
Square metres of land authorised for development						
	2000	2001	2002	2003	2004	Var. (%) 03-04
Canillo	55,766	53,901	84,534	60,057	198,857	331.11%
Encamp	34,441	32,092	15,283	37,592	56,856	51.24%
Ordino	23,936	13,258	27,594	14,486	51,406	354.87%
La Massana	21,823	56,738	25,751	75,707	96,240	27.12%
Andorra la Vella	38,198	127,914	53,369	146,334	55,789	-61.88%
Sant Julià de Lòria	16,754	42,776	10,640	29,453	49,555	68.25%
Escaldes-Engordany	43,022	48,892	92,747	92,551	97,048	4.86%
TOTAL SECONDARY	233,940	375,571	309,918	456,180	605,751	32.79%

Source: Monthly Gazette of the Andorran Government

In 2003 town planning projects were passed for all the parishes in the Principality of Andorra stipulating the re-planning and re-qualification of land in the parishes. In accordance with these planning projects, the new surface area authorised for development in 2004 is more extensive than that authorised in previous years.

The following graph shows the evolution and trend of the surface area authorised for development in recent years.

Evolution of square metres authorised for development

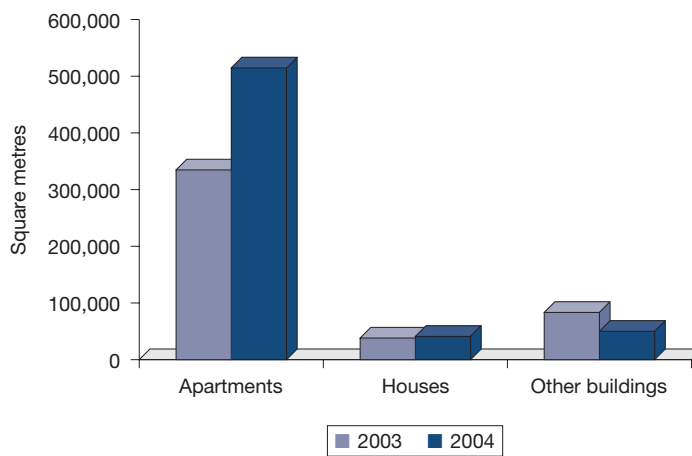
Source: Monthly Gazette of the Andorran Government

I. Economic environment

An individual analysis by kind of construction indicates that the increase in square metres built is mainly due to the “Apartments” caption which is up 54%. This caption also continues to be the most significant, comprising 85% of square metres built.

The following graph shows the evolution of the authorised surface area during 2003 and 2004.

Evolution of square metres authorised for apartments, houses and other buildings

Source: Monthly Gazette of the Andorran Government

I. Economic environment

Tertiary sector

The lack of raw materials and energy sources has forced the economy to look abroad, giving preference to service sectors, such as tourism, commerce, hotels and finance, in detriment to manufacturing industries.

The tertiary sector is the leading sector in the Andorran economy, employing an average of 35,161 wage-earners, representing 85.54% of the total figure. Details by category of the number of companies and workers comprising the Andorran tertiary sector are as follows:

Number of companies in the tertiary sector		
	2004	% of sector
Commerce, vehicle repair etc., items for personal and domestic use	1,477	20.99%
Hotels	734	10.43%
Transport, warehousing and communications	182	2.59%
Financial system	64	0.91%
Real estate and rental activities, business services	659	9.36%
Public administration, defence and obligatory social security	30	0.43%
Education	31	0.44%
Health and veterinary activities, social services	143	2.03%
Other social and community and personal activities	307	4.36%
Others	3,411	48.47%
TOTAL TERTIARY SECTOR	7,038	100.00%

Source: Caixa Andorrana de Seguretat Social

Average number of wage-earners in the tertiary sector		
	2004	% of sector
Commerce, vehicle repair etc., items for personal and domestic use	11,353	32.29%
Hotels	6,395	18.19%
Transport, warehousing and communications	1,294	3.68%
Financial system	1,453	4.13%
Real estate and rental activities, business services	3,748	10.66%
Public administration, defence and obligatory social security	3,933	11.19%
Education	634	1.80%
Health and veterinary activities, social services	1,277	3.63%
Other social and community and personal activities	3,246	9.23%
Others	1,828	5.20%
TOTAL TERTIARY SECTOR	35,161	100.00%

Font: Caixa Andorrana de Seguretat Social

Tal com es pot comprovar en els quadres anteriors, el sector terciari agrupa principalment activitats i serveis relacionats amb el comerç i el turisme. Tot i això, s'inclouen dins el sector terciari, activitats significativament importants com l'administració pública, les professions lliberals, i el sector financer.

Ateses les particularitats del sector financer i l'objectiu d'aquesta publicació, el tractarem en l'apartat II, *Entorn financer*.

I. Economic environment

Tourism

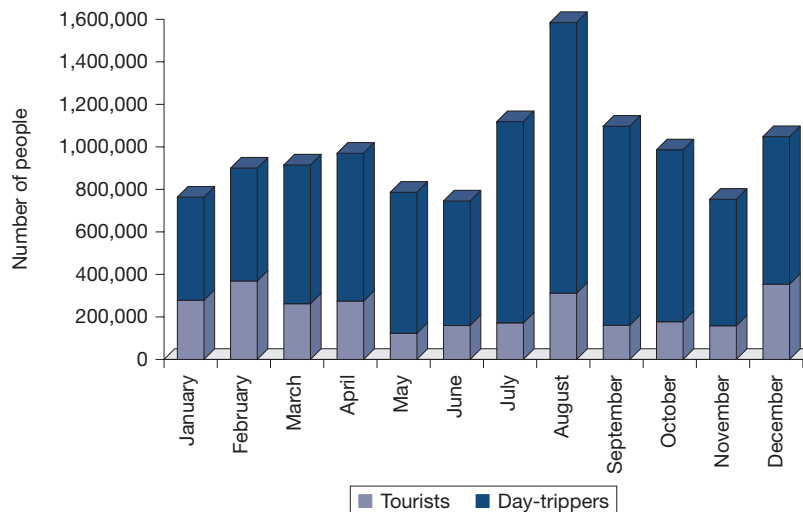
Commerce, one of the key activities of the Principality's economy, complements and is directly related to tourism. Commercial activities comprise 30% of wage-earners in the sector, which is mainly formed of small businesses.

Tourism is one of the main driving forces behind the Andorran economy. Each year approximately 12 million visitors come to the Principality.

The Principality is one of the most important leisure centres in the Pyrenees with over 30,000 hotel beds, 5 ski resorts and a wide variety and number of businesses.

Details of the monthly growth in the number of visitors, divided into tourists (those spending the night in the country) and day trippers (those who do not stay the night) are as follows:

Monthly visitors to Andorra 2004

Source: Monthly Gazette of the Andorran Government

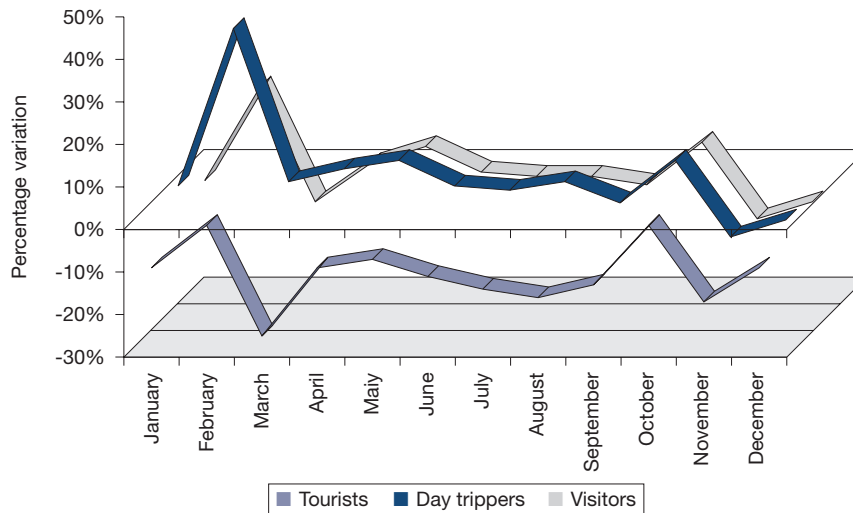
Despite the recent crises affecting tourism at European level, the change in number of visitors to Andorra has been positive, up 1% from the previous year. The proportion of tourists to day trippers visiting the Principality has remained constant, with only 3 out of 10 visitors to Andorra staying the night. Only 30% of visitors stay the night because they live close to the Andorran border and transport links with Spain have improved.

This pattern poses problems for commercial and hotel tourism activities, as consumption and expenditure levels in the hotel sector have suffered slightly despite the number of high-quality establishments.

I. Economic environment

The following graph shows the variation in the number of tourists and day trippers over the last two years:

Variation in monthly visitors to Andorra 2003/2004

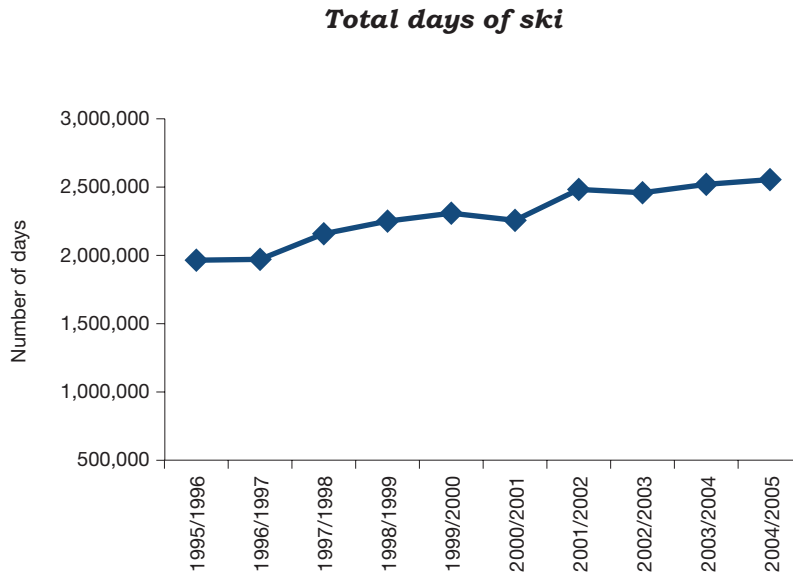
Source: Monthly Gazette of the Andorran Government

The growth in tourism has been accompanied by the development of the ski resorts in the Principality.

The 2004/2005 ski season has closed with 2,554,000 days of ski, representing a 1.38% rise from the previous season. There has clearly been an upward trend over the past 10 years, with accumulated growth of 27%.

I. Economic environment

The growth in the aforementioned figure over the last ten years is as follows:

Source: Ski Andorra

The Principality of Andorra has the largest skiable area in the Pyrenees and one of the most extensive in Europe, comprising five modernly equipped ski resorts totalling over 2,500 hectares.

In the 2003/2004 ski season, the Pas de la Casa-Grau Roig and Soldeu el Tarter resorts signed a commercial agreement joining them under the name of Grandvalira. Although Andorra had the largest ski resort in the Pyrenees before this date, this agreement also means that it now has one of the most important resorts in Southern Europe.

Furthermore, starting from the 2004/2005 ski season, the Pal-Arinsal and Ordino-Arcalis ski resorts have joined for commercial purposes under the name of Vallnord, enabling customers to use both resorts with a single ski pass.

I. Economic environment

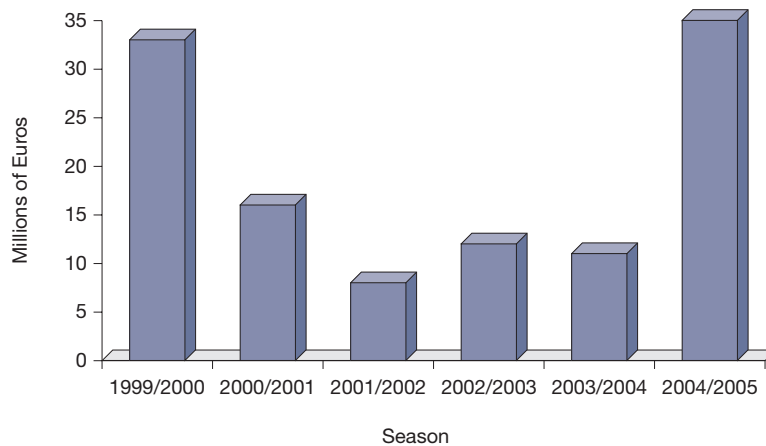
The table below shows details of the skiing facilities available in the Principality, together with a summary of their main features:

Ski resort infrastructures					
Ski resort	Kms of slopes	Ski runs	Snow machines	Ski lifts	Capacity skiers / hour
Pal-Arinsal	63	41	371	30	31,700
Ordino-Arcalís	26	25	71	13	16,510
La Rabassa *	15	3	-	-	-
Pas de la Casa-Grau Roig	100	53	482	29	47,435
Soldeu-El Tarter	92	52	425	32	45,000
TOTAL	296	174	1,349	104	140,645

* Cross country skiing
Source: Ski Andorra

After a five-year period of reduced investment, Andorran ski resorts have made significant investments during the 2004/2005 season. As a result of the Euros 35 million invested this season, (some 218% higher than in the previous season), the Principality now has unbeatable facilities for skiing. Details of the investments made over the last six years are as follows:

Investments in ski resorts

Source: Ski Andorra

I. Economic environment

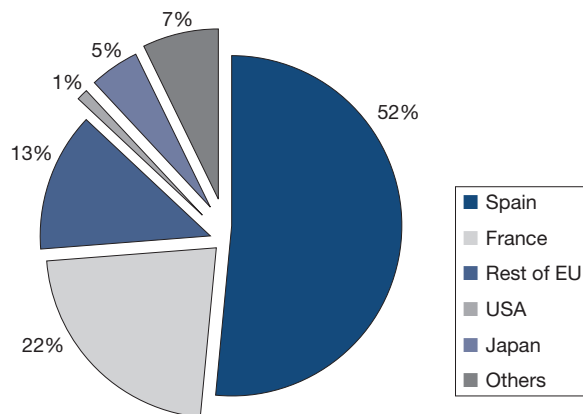
Commerce

The importance of tourism (as discussed below) to the Andorran economy means that those sectors of activity that are directly related to tourism, such as all commerce-related activities, have the most impact on the Principality's economy.

The significant reliance of Andorra's commercial sector on exports gives it a number of distinctive features compared to other countries. The Andorran commercial sector can be split into wholesale and retail trade. The reliance on imports, which are subsequently distributed, means that on many occasions the importers of such products also act as wholesalers. Nevertheless, commerce in the Principality of Andorra mainly comprises small establishments with a reduced number of employees.

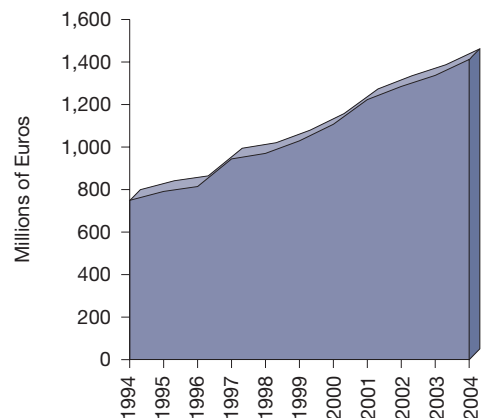
The evolution of exports and imports over the last few years is a reliable indicator of the situation of commerce in Andorra.

Geographical distribution of imports 2004

Source: Monthly Gazette of the Andorran Government

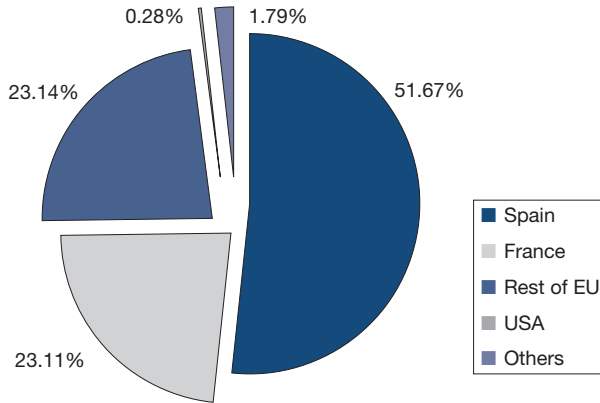
Growth in imports 1994-2004

Source: Monthly Gazette of the Andorran Government

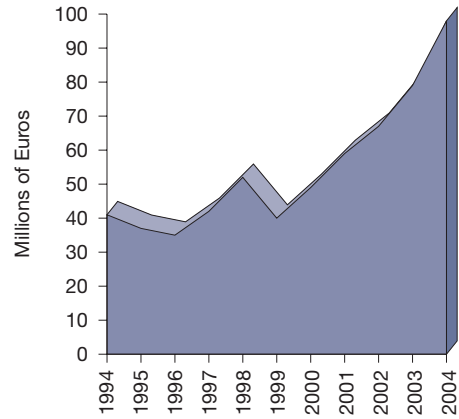
I. Economic environment

Geographical distribution of exports el 2004

Source: Monthly Gazette of the Andorran Government

Growth in exports 1994-2004

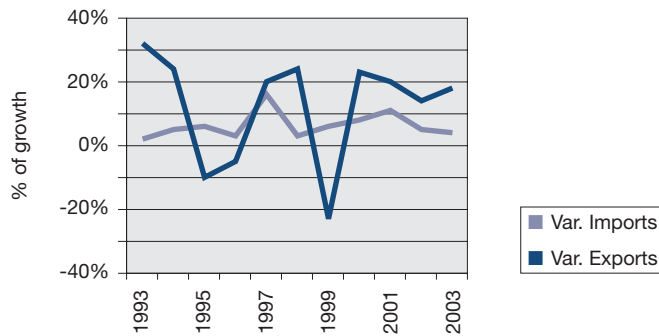

Source: Monthly Gazette of the Andorran Government

In 2004 imports amounted to Euros 1,412 million, 6% up on the previous year

Likewise, variations in imports and exports over the last 10 years are as follows:

Trading abroad (Rate of growth)

Source: Monthly Gazette of the Andorran Government

I. Economic environment

From an analysis of the imports by type of product, it can be observed that the groups of electrical equipment, vehicles, clothing and clothing accessories, together with perfumes have a higher volume of imports, coinciding with the significant number of outlets selling these kinds of product in the country.

Imports and exports by product during 2004				
<i>(Thousands of Euros)</i>				
	Imports	% of total	Exports	% of total
Electrical equipment	208,883	14.79%	25,351	25.82%
Vehicles, cars, tractors, bicycles	156,598	11.09%	22,281	22.69%
Clothing and clothing accessories	110,946	7.86%	1,665	1.70%
Perfume and cosmetics	97,044	6.87%	4,619	4.70%
Boilers, machines and mechanical apparatus	86,568	6.13%	3,730	3.80%
Beverages, alcoholic drinks and vinegars	64,758	4.59%	323	0.33%
Fuels, mineral oils and bituminous materials	61,156	4.33%	2	0.00%
Optical, photo, cinematographic, measuring equip	27,701	1.96%	5,938	6.05%
Tobacco	32,726	2.32%	54	0.05%
Furniture and lighting	29,397	2.08%	1,999	2.04%
Toys and sports equipment	33,516	2.37%	870	0.89%
Footwear	29,397	2.08%	276	0.28%
Milk and dairy products, eggs and honey	28,164	1.99%	13	0.01%
Pearls, pree, stones, metals, dres jewel, coins	15,481	1.10%	1,033	1.05%
Others	429,939	30.44%	30,043	30.59%
TOTAL	1,412,273	100.00%	98,196	100.00%

Source: Monthly Gazette of the Andorran Government

I.4 Public sector

Central Government

The Government's budget for 2005 is Euros 308,500 thousand, up 6.44% on that for 2004. This rise is mainly due to the increase in direct tax revenues and a positive variation in financial liabilities. The relative importance of the items included therein has not varied significantly.

Central Government budget				
<i>(Euros)</i>				
	2003 budget	%	2004 budget	%
Total income	289,836,057	100.00%	308,500,216	100.00%
Indirect taxes	211,683,625	73.04%	218,808,959	70.93%
Other income	43,622,956	15.05%	42,322,986	13.72%
Variation in fin. assets, net	109,935	0.04%	113,233	0.04%
Variation in fin. liabilities, net	34,419,541	11.88%	47,255,038	15.32%
Total exp. & investments	289,836,026	100.00%	308,500,216	100.00%
Investments	100,292,873	34.60%	103,045,893	33.40%
Transfers	87,532,809	30.20%	92,758,154	30.07%
Operating expenses	97,038,230	33.48%	107,014,788	34.69%
Financial expenses	4,797,713	1.66%	5,119,000	1.66%
Financial assets	162,020	0.06%	550,000	0.18%
Financial liabilities	12,381	-	12,381	-

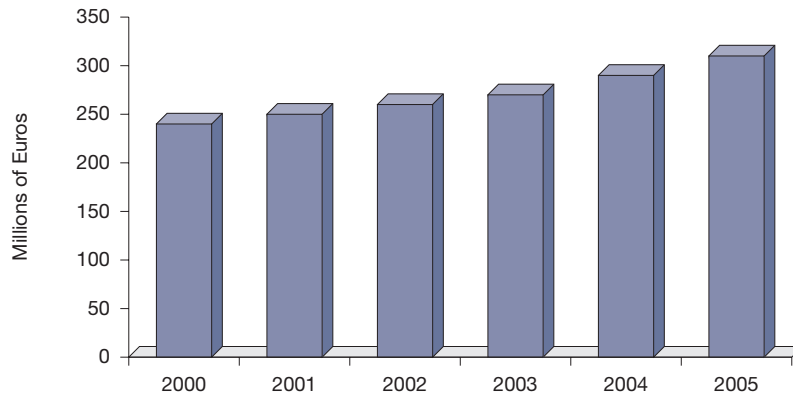
Source: Andorran Government

The public debt of the Principality of Andorra is generated by the Government and the "Comuns" (local councils). At the end of 2004, the Government's financial debt amounted to approximately Euros 225 million, representing 13% of the national income of the Principality. As in previous years, Andorra strictly complies with Maastricht criteria (stipulating that public debt cannot exceed 60% of gross domestic product), with public debt only exceeding 3% of gross domestic product.

I. Economic environment

The graph below shows the evolution of public spending since 2000.

Public spending and investments

Source: Andorran Government

Parapublic entities

Parapublic entities were incorporated between 1968 and 1989 to meet the different needs that, for various reasons, could not be met by private initiatives.

A comparison of the budgets of these entities for 2004 and 2005 is as follows:

Spending budgets for Andorran parapublic entities for 2004 and 2005

(Thousands of Euros)

	2004	2005	Var. (%) 04-05
Forces Elèctriques d'Andorra (FEDA)	43,470	50,929	17.16%
Servei de Telecomunicacions d'Andorra (STA)	82,623	86,959	5.25%
Servei Andorrà d'Atenció Sanitària	29,135	32,142	10.32%
Caixa Andorrana de Seguretat Social	156,031	131,480	-15.73%
Institut Nacional Andorrà de Finances (INAF)	1,864	2,196	17.79%
Residència Solà d'Enclar	1,116	1,173	5.07%
Institut d'Estudis Andorrans	691	856	23.88%
Universitat d'Andorra (UDA)	2,190	2,261	3.22%
Escola de Formació de Professions Esportives i de Muntanya (EFPEM)	299	369,96	23.73%
TOTAL	317,419	308,365	-2.85%

Source: Andorran Government

I. Economic environment

Local Government

The Andorran “Comuns” obtain a large part of their annual revenues from transfers received from the Andorran Government, and the remaining amount from funds they collect and other income. Details of the main captions of the 2005 income and expense budgets for the “Comuns” are as follows:

Local government budget for 2005							
<i>(Euros)</i>							
	<u>Canillo</u>	<u>Encamp</u>	<u>Ordino</u>	<u>La Massana</u>	<u>Andorra la Vella</u>	<u>Sant Julià de Lòria</u>	<u>Escaldes-Engordany</u>
Total income	13,125,265	30,833,851	14,376,487	12,565,501	38,848,497	17,879,271	26,843,734
Transfers	4,911,000	9,083,384	6,237,467	5,021,116	7,682,967	8,065,168	7,354,646
Own collection of funds and other	8,214,265	21,750,335	8,139,020	5,380,867	18,458,762	6,549,796	9,795,047
Financial liabilities	-	48	-	2,163,518	12,706,768	3,264,306	6,000
Financial assets	-	84	-	-	-	-	9,688,041
Total expenses & investments	13,125,265	30,833,851	15,369,370	12,565,501	38,848,497	17,879,271	26,843,734
Investments	5,998,000	7,750,026	6,837,590	4,442,000	13,991,108	8,200,259	9,654,414
Operating expenses	4,454,228	14,818,913	5,330,103	5,727,606	22,984,280	8,714,616	12,871,246
Transfers	570,150	1,443,565	913,043	475,100	626,109	836,071	580,843
Financial expenses	889,188	1,004,277	405,300	321,556	436,500	128,325	1,210,910
Financial assets	-	48	-	1,200,000	-	-	-
Financial liabilities	1,213,699	5,817,022	1,883,334	399,240	810,500	-	2,526,321
BUDGET RESULT	-	-	(992,883)	-	-	-	-

Source: Monthly Gazette of the Andorran Government

Since the enactment of the Capital Transfer Tax in July 2001, the “Comuns” have significantly increased their revenues due to the rise in the volume of real estate transactions. The table below shows the distribution of the Capital Transfer Tax for 2003 and 2004.

Collection of Capital Transfer Tax 2003-2004			
<i>(Euros)</i>			
	<u>2003</u>	<u>2004</u>	<u>Var. (%) 03-04</u>
Canillo	1,082,742	1,354,579	25.11%
Encamp	1,077,457	1,617,486	50.12%
Ordino	355,517	567,090	59.51%
La Massana	1,330,752	1,920,658	44.33%
Andorra la Vella	1,394,967	1,406,526	0.83%
Sant Julià de Lòria	591,128	599,976	1.50%
Escaldes-Engordany	808,708	1,113,839	37.73%
Govern	7,026,414	8,741,016	24.40%
TOTAL	13,667,685	17,321,170	26.73%

Source: Andorran Government

I.5 Tax system

Tax system

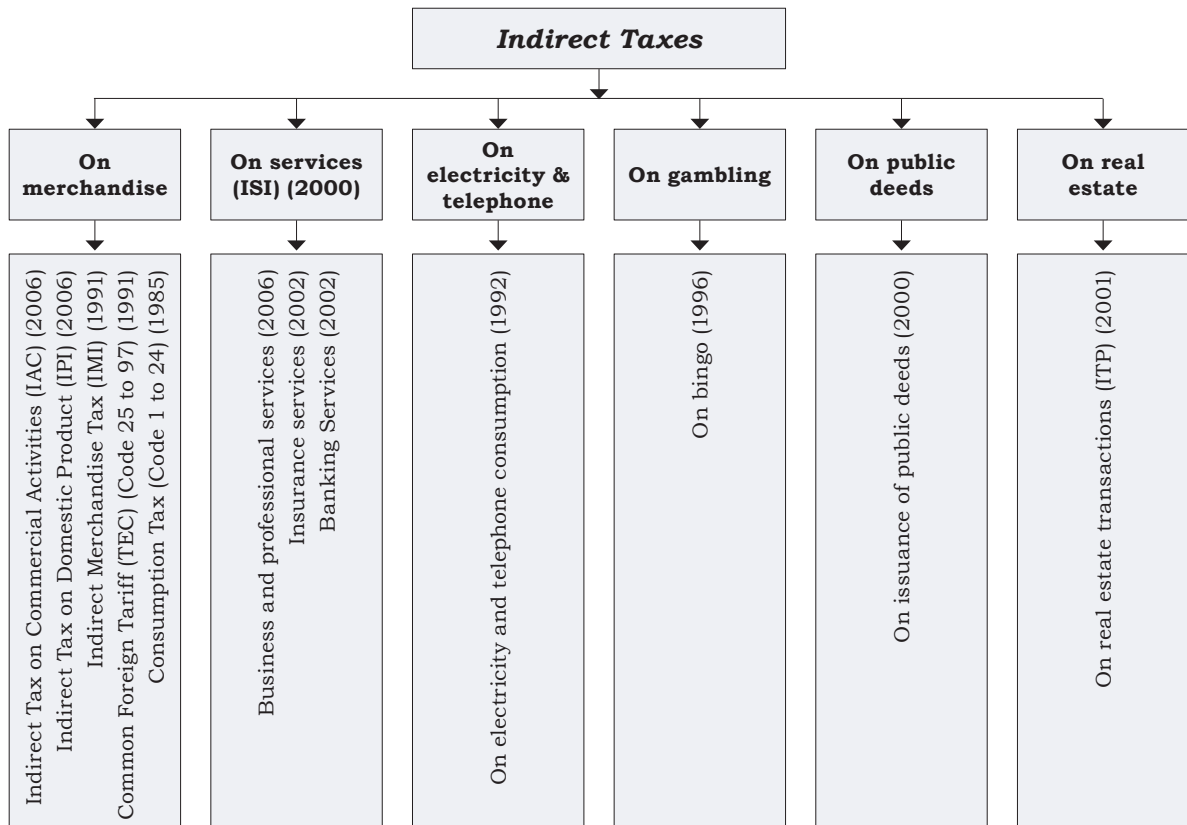
The Andorran tax system is based on indirect taxation. There is no direct taxation on company profits or on personal wealth or income in the Principality of Andorra.

Consequently, there are certain indirect taxes and rates which provide the main source of income for public entities. Approximately 65% of these taxes relate to taxes on imports, which are mainly charged to non-residents, since the majority of the products imported are subsequently sold to tourists.

Central Government taxes

The Law governing taxation of 19 December 1998 sets out the basic reference framework for the pre-eminent application of taxes within the Principality and includes the principles of justice, legality and reserve, generality and fair distribution of the tax burdens established in the Constitution. The aforementioned Law establishes the general rules which govern taxation, in the absence of a specific law to the contrary.

The Andorran tax system is currently governed by the indirect taxation system summarised in the table below:

I. Economic environment

A summary of the main characteristics of the tax on merchandise and the tax on services rendered is as follows:

Indirect Merchandise Tax (*Impost de Mercaderies (IMI)*):

The Indirect Merchandise Tax (IMI) was created upon the introduction of the trading agreement between Andorra and the European Union in 1992 and it levies taxes on the production and import of merchandise.

This is a tax on imports of products listed in chapters 1-24 of the Unified System of Designating and Coding Merchandise, and which includes exclusively foodstuffs destined for end consumption or preparation. The amount is determined by applying a percentage over the value of the merchandise and, in certain cases, a fixed amount per product unit. The aforementioned percentage ranges between 1% and 12%, depending on the merchandise.

The Law governing the IMI establishes four tax rates.

- Reduced rate: 1% applied to products stated in chapters 1 to 24 of the Unified system, which is added to the Consumption Tax on imports.
- Normal rate: 4% applied to the majority of products.
- Increased rate: 7% applied to electronic products, amongst others.
- Special rate: 12% applied to jewellery and recreational equipment.

Certain products such as books or printed matter, wheelchairs and other vehicles for disabled people, as well as certain motor vehicle accessories are free of Indirect Merchandise Tax.

The Law also defines tax rates on fuel and minimum tax rates on certain merchandise, such as tobacco.

Since 1996, the Andorran customs authorities have been collecting a Common Foreign Tariff ("*Tarifa Exterior Comuna*") (TEC) on imports of industrial products originating from countries which are not members of the European Union.

Indirect Tax on Services Rendered ("*Imposte de Serveis Indirecte*")

The Law governing indirect taxation on services rendered was approved on 13 April 2000. This established the basis for indirect taxation on services rendered in Andorra by business people and professionals, individuals or legal entities, residents and non-residents, but excludes those services subject to the Law on the IMI. The three tax rates applied are: a reduced rate of 1%; a normal rate of 4% and an increased rate of 7%.

As an addition to the abovementioned law, on 14 May 2002 the Law governing indirect taxation on banking and financial services and the Law governing indirect taxation on the rendering of insurance services were approved and became applicable as of 13 June 2002. In accordance with these Laws, the rendering of banking and financial services is taxed at 7% and the rendering of insurance services at 4%. The tax payable is calculated using a system which estimates the value of the services rendered based on economic and financial figures. The indirect tax on services rendered has risen from 7% to 12% as from 1 April 2005.

I. Economic environment

On 3 November 2003 three laws governing specific taxes comprising indirect taxation for all sectors of the Andorran economy were also passed:

- Indirect tax on business and professional services rendered.
- Indirect tax on domestic product.
- Indirect tax on commercial activities.

These three new taxes will be applied as from January 2006.

Local taxes

On 27 June 2003 the General Council approved the “Comuns” Finance Law (*“Llei de les finances comunals”*) for self-regulation regarding taxation and financial management, establishing an adequate framework allowing the “Comuns” to create their own tax and financial jurisdiction and unify their tax framework. This Law also regulates “Comuns” borrowing, setting maximum limits and control mechanisms contributing to a more stable and financially balanced public sector in Andorra.

The main taxes applied over the past few years in the “Comuns” have been as follows:

- Taxes for services provided in respect of public cleaning services, public lighting, drinking water, parking prohibited signs and rates.
- Taxes for permits and authorisations for construction work, changes of trade name and registered address, installation of signs, etc.
- Taxes on commercial and industrial activity, renting, acquisition or ownership of real estate.

The “Comuns” Finance Law also establishes the tax jurisdiction of the “Comuns” with regard to the following taxes:

- Traditional “*Foc i Lloc*” (meaning hearth and home) household taxes.
- Taxes for the rendering of communal services.
- Taxes and rights on government documentation and authorisations.
- Incorporation of commercial, industrial, and non-commercial professional activities.
- Real estate taxes on buildings and land, rental income, and real estate transactions registered in the property registry of the “Comuns”. The “Comuns” also collect approximately 50% of this tax.

I. Economic environment

Details of public sector tax revenues

The public sector tax revenues for 2004 and the budget for 2005 are as follows:

Public sector tax (Millions of Euros)				
Tax	Collecte 2004	% of total	Budget 2005	% of total
Direct taxes	15.6	5.0%	21.7	6.5%
State taxes	3.5	1.1%	3.6	1.1%
“Comuns” taxes	12.2	3.9%	18.2	5.8%
Indirect taxes	203.3	64.9%	228.6	68.4%
State taxes	197.2	63.0%	220.9	70.6%
State taxes with tax co-responsibility	6.1	2.0%	7.7	2.5%
Taxes	36.8	11.7%	19.3	5.8%
State taxes	5.7	1.8%	5.7	1.7%
“Comuns” taxes	31.1	9.9%	13.6	4.1%
Total tax revenues	255.7	81.7%	269.7	80.7%
Total non-tax revenues	57.3	18.3%	64.4	19.3%
Non-tax state revenues	27.2	8.7%	23.0	6.9%
Non-tax “Comuns” revenues	30.1	9.6%	41.5	12.4%
Total revenues	313.0	100.0%	334.1	100.0%

Source: Diari d'Andorra newspaper

II. Financial environment

II. Financial environment

II.1. Introduction

The Andorran financial system is well known for its solid financial reputation as a result of the strict and rigorous application of the international standards regulating it. The financial system is one of the mainstays of the Andorran economy and is characterised by the capital adequacy of its banking system compared to other financial markets, thanks to the strong capitalisation policy implemented since its creation. The importance of banking within the Andorran financial sector should also be highlighted, as demonstrated by the fact that it is made up of a total of six banking entities, one specialised financial credit institution (non-banking) and fifteen financial investment entities, seven of which are dependent on banking entities. The Andorran banking sector has over 75 years experience in this activity, is comprised of highly qualified personnel, and operates within a politically and socially stable environment in a country with more than 700 years of history, tradition and dynamism.

The year 2004 has ended with aggregate profit of approximately Euros 271 million, 5% higher than that of 2003. This increase has been accompanied, among other factors, by strong growth of loans motivated by a rise in real estate investments in Spain during 2004, and an 18.32% growth in aggregate memorandum accounts to approximately Euros 29,000 million.

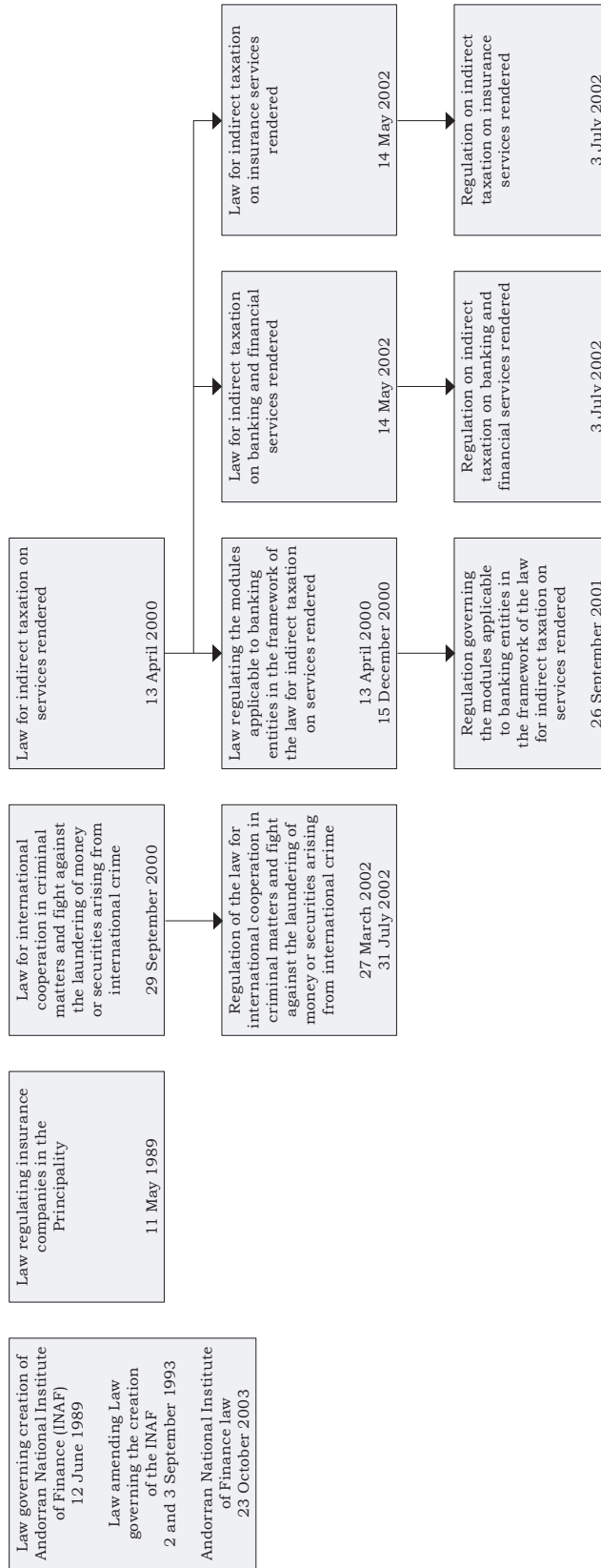
The Principality of Andorra does not have its own currency and therefore adopted the Euro, like the other member states of the European Union, on 1 January 2002.

During 2004 and for the second consecutive year, the international economic environment has been favourable. The global gross product has grown by approximately 5% and international trade has risen by 9.5%; both of which are considerably higher than in 2003. This dynamism in the economy is associated with the pronounced growth experienced in developed nations as well as the rapid expansion of developing countries. The United States of America and China have been the driving force behind the growth in global economic activity. In the Euro zone, GDP has gone up by approximately 1.8% during 2004, following a downward trend in growth rates due to the strength of the Euro against the US Dollar.

Despite the sharp rise in oil prices, especially during the fourth quarter of 2004, the recovery of the world economy, and US Dollar and Euro interest rates remaining low, have contributed to growth and stability in the financial markets.

With regard to the legal framework regulating the Andorran financial sector, on 23 October 2003 the Andorran National Institute of Finance Law (“Llei de l’Institut Nacional Andorrà de Finances”) was passed. This Law redefines the functions of the Institute by giving it more independence and generally bringing its jurisdiction into line with supervising entities of other countries. A new Decree was also enacted in 2004 relating to the terms applicable to the deposit guarantee reserves set up by banking entities within the financial system and equivalents such as public funds for the purpose of complying with the mandatory investment coefficient set up by financial entities.

Legislative Chart of the Andorran Financial System (2)

II. Financial environment

II.2. Regulation

Legislative framework

The summarised table shown in the previous section outlines all of the prevailing laws and decrees relating to the Andorran financial system in 2004. An explanatory summary of this legislation prior to 2004 is as follows:

- The “Law regulating the financial system” defines the different groups comprising the financial system, as follows:
 - Operational components
 - The “Law regulating the operational functions of the different components of the financial system” establishes four components:
 - Banking entities
 - Non-banking financial institutions, in specialised credit
 - Financial investment entities
 - Financial entities offering various services
 - Professional associations in the financial sector
 - Bodies of technical executive authority
- The “Law regulating mandatory investment coefficients” establishes a mandatory coefficient, which has to be covered by public funds and which, in accordance with the aforementioned law, is only currently applicable to banking entities.
- The “Law regulating deposit guarantee reserves” establishes the minimum reserves of shareholders’ equity to guarantee the operational obligations of the entities included in the financial system.
- The “Law for the protection of the banks’ code of secrecy and prevention of laundering of money or securities from criminal activities” aims to achieve two objectives. Firstly, to give legal form to the commitment to combat the laundering of money and secondly, to ratify the banking principle of not interfering in the affairs of the clients.
- The “Law regulating the capital adequacy and liquidity criteria of financial institutions” establishes the capital adequacy ratio at a minimum of 10% and the liquidity ratio at a minimum of 40%.
- The “Law regulating the disciplinary regime of the financial system” aims to promote correctness and conscientiousness when carrying out professional financial activities. It also aims to protect the financial system.
- The “Law regulating the basic administrative regime of Andorran banking entities” allows the investment of credit entities in up to 51% of the capital. It also establishes administrative requirements with the aim of meeting all the conditions which promote the quality and security of the management.
- The “Decree approving the Chart of Accounts for financial entities” establishes the principles, criteria and basic accounting standards for financial entities in Andorra. This allows the INAF to effectively supervise the financial system. This Chart of Accounts entered into force on 1 January 2000 and is applicable to all the operational components of the Andorran financial system.

II. Financial environment

The Technical Communiqués issued by the INAF complement and update the legislation relating to the new Chart of Accounts for the financial system, so that it does not become out of date in the short term.

Some of these Communiqués make it obligatory to report additional quarterly control information to the INAF, complementing the financial statements, in order to detect the aforementioned entities' exposure to market and liquidity risks and the concentration of risks and loan losses and take corrective measures against these risks.

- The “Law regulating the creation of new Andorran banking entities” governs the authorisation of the creation of banking entities and specifically established the possibility of granting two licences in 1999 and 2000.
- The “Law regulating the minimum share capital of Andorran banking entities” establishes that they should be incorporated with a minimum share capital of Euros 30 million.
- The “Law regulating interest on deposit guarantee reserves and other operational obligations to be maintained and deposited by entities included within the financial system” under the framework of the “Law regulating the operational functions of the different components of the financial system” establishes the method of applying interest and other conditions applicable to the deposit guarantee reserves set up by banking entities. Three decrees stem from this Law:
 - “Decree relating to the regulation of and conditions applicable to deposit guarantee reserves set up by banking entities”, which stipulates that the percentage applicable to reserves is 2.25% of the volume of investments, with a deduction for those set up using shareholders' equity originating from banking sources.
 - “Decree relating to the drawing down of deposit guarantee reserves set up by banking entities”, which establishes that the Ministry of Finance may authorise banking entities, which so request, to draw down guarantee reserves.
 - “Decree relating to the interest on deposit guarantee reserves set up by banking entities”, which establishes that in the period from 1 January 2001 to 31 July 2001 the deposit guarantee reserves will bear interest at a rate of 4.722%.
 - Decree relating to the terms applicable to the deposit guarantee reserves set up by banking entities within the financial system and equivalents such as public funds for the purpose of complying with the mandatory investment coefficient set up by financial entities, which establishes that in the period from 1 January 2003 to 31 March 2003 the deposit guarantee reserves will bear interest at a rate of 2.725%.
 - On 18 February 2004 a Decree came into force relating to the terms applicable to the deposit guarantee reserves set up by banking entities within the financial system and equivalents such as public funds for the purpose of complying with the mandatory investment coefficient set up by financial entities, which establishes that in the period between 31 December 2003 and 1 March 2004 the deposit guarantee reserves will bear interest at a rate of 1.996%.
 - On 31 March 2005 a Decree will be enacted relating to the terms applicable to the deposit guarantee reserves set up by banking entities within the financial system and equivalents such as public funds for the purpose of complying with the mandatory investment coefficient set up by financial entities, which establishes that in the period between 31 December 2004 and 1 March 2005 the deposit guarantee reserves will bear interest at a rate of 2.025%.

II. Financial environment

- The “Law regulating insurance companies” in the Principality includes the fundamental characteristics to be able to operate in Andorra.
- The “Law governing indirect taxation on services rendered” establishes the basis for indirect taxation on services rendered in Andorra by businesspeople or professionals, individuals or legal entities, residents and non-residents. It excludes services which are included in the scope of the “Law governing indirect taxation on merchandise”. The tax rates applied to the rendering of services defined by this law are:
 - A reduced rate of 1%
 - A normal rate of 4%
 - An increased rate of 7%
- The “Law for indirect taxation on banking and financial services rendered” under the framework of the “Law for indirect taxation on services rendered” establishes the system for calculating the payment basis, at the same time as determining a tax rate of 7% applicable to banking entities, non-banking financial entities in specialised credit, financial investment entities and financial entities offering various services. As from 1 April 2005 the indirect taxation on banking and financial services has been increased from 7% to 12%.
- The “Law for indirect taxation on insurance services rendered” under the framework of the “Law for indirect taxation on services rendered” establishes a system for calculating the payment basis, at the same time as determining a tax rate of 4% applicable to insurance entities, which are outside the framework of this law:
 - Social Security regime
 - Capitalisation products, such as pension funds, retirement schemes or other similar products.
- The “Law for international cooperation on criminal matters and the combat against the laundering of money or securities arising from international crime” approved by the General Council on 29 December 2000, gives rise to the creation of the Laundering Prevention Unit (LPU), which is the independent body for the promotion and coordination of money laundering prevention measures. This legislation implies the following for all financial entities:
 - the defining of strict procedures to identify customers
 - the establishing of adequate procedures and controls to detect suspicious operations arising from organised crime
 - the training of personnel in specific money laundering programmes
 - an external auditor reviewing the level of compliance with the above points

This Law substitutes the previous “Law for the protection of the banks’ code of secrecy and prevention of laundering of money or securities from criminal activities” dated 11 May 1995.

On 31 July 2002 the “Regulation of the Law for international cooperation on criminal matters and the combat against money laundering” was enacted which, inter alia, establishes the organisation and functioning of the LPU, the obligations for diligence and declaration from individuals, as well as the procedures to follow upon detecting suspicious operations.

II. Financial environment

- On 23 October 2003 the “Andorran National Institute of Finance Law” was enacted to redefine its functions and give it more independence and, to generally bring its jurisdiction into line with supervising entities of other countries.

Other agreements

At an international level, it should be noted that as a result of the regulations established within the aforementioned law against money laundering (29 December 2000), with reference to the Know-Your-Customer rules, the Principality of Andorra entered into a collaboration agreement on 1 January 2001 with the United States Internal Revenue Service (IRS).

In addition, all the banking entities and other financial entities in the Principality have also entered into the said agreement with the IRS in particular, therefore obtaining the status of Qualified Intermediary.

Long before the enactment of the Law of 1993 regulating the financial system, the Andorran financial system, concerned about transmitting seriousness and commitment to third parties, had already promoted its self-regulation, through the Association of Andorran Banks (“*Associació de Bancs Andorrans*” (ABA)).

Self-regulation of the sector

The Association of Andorran Banks was created for the purpose of self-regulating the banking sector, representing the interests of all its members and at the same time guaranteeing good banking practice and corporate image within the Andorran financial market.

The Association of Andorran Banks (ABA), which was founded on 11 November 1960, held a series of monthly meetings prior to 17 November 1993, the date on which the Government of Andorra authorised by decree, the setting up of an association with its own legal status.

The framework of self-regulation of the banking system through the ABA, includes an agreement dated 9 April 1990, which addresses the diligence obligation of the banking and savings institutions in Andorra.

The main aspects included in this agreement are as follows:

- Application of the criteria established by the Basel Committee on banking regulations and supervisory practices, known as the Cooke Committee.
- The obligation to submit financial statements for review by independent external auditors and to file these financial statements with the relevant public authority.
- The obligation to ensure that the identities of the clients are accurately verified.
- The maintenance of the banks’ code of secrecy, including the obligation of ensuring that the financial system is not used for laundering capital originating from serious criminal offences under the provisions of Andorran Law.
- The setting up of a commission to supervise the application of the pacts of this agreement.

II. Financial environment

II.3. Banking system

The banking entities established in the Principality basically offer traditional universal banking services. Over the last few years, the entities have started to progressively integrate new technology into the service they render to customers. At present, all entities in the country offer the possibility of customers carrying out certain banking transactions on the internet.

The Andorran banking system is made up of the following entities:

- Andorra Banc Agricol Reig, SA
- Banc Internacional, SA
- Banca Mora, SA
- Banca Privada d'Andorra, SA
- CaixaBank, SA
- Crèdit Andorrà, SA
- BancSabadell d'Andorra, SA

Banca Mora, SA and Banc Internacional, SA, operate jointly and present consolidated financial statements and other data. These two banks are known as INTER-MORA in this publication, whereas Andorra Banc Agricol Reig, SA appears as ANDBANC.

The above mentioned banking entities operate in all the main urban areas of the country through an extensive network of branches. The branches providing banking services in the Principality, together with the number of employees in the sector at 31 December 2004, are shown below:

	<u>Number of branches</u>	<u>Number of employees</u>	<u>Number of cash dispensers</u>
ANDBANC	11	279	26
INTER-MORA	10	237	26
BANCA PRIVADA D'ANDORRA	3	149	16
CAIXABANK	7	120	12
CRÈDIT ANDORRÀ	17	289	33
BANCSABADELL D'ANDORRA	4	61	9
TOTAL	52	1,135	122

Source: Association of Andorran Banks

The number of branch offices has remained stable at 52 this year and are located in the seven parishes of the Principality. Crèdit Andorrà has the largest number of branches, with a total of 17. The total number of employees is up 4.51% in 2004 (1,086 employees in 2003).

II. Financial environment

Aggregate balance sheet

At the end of 2004, the aggregate assets of Andorran banking amounted to Euros 9,327 million, with shareholders' equity of Euros 1,414 million.

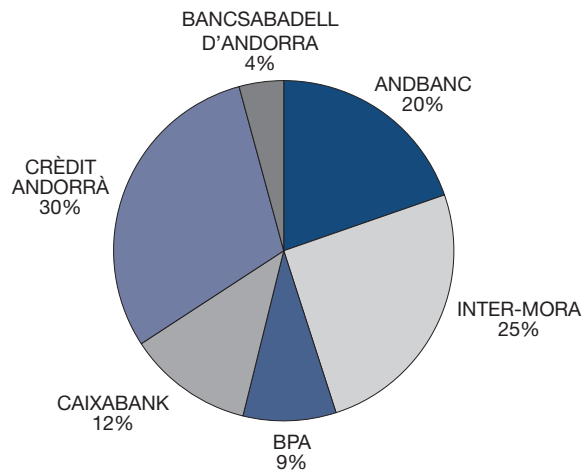
Details of the aggregate balance sheets of the Andorran banking system for 2003 and 2004 are as follows:

Changes in the aggregate balance sheet					
<i>(Thousands of Euros)</i>					
	2003	%	2004	%	Var. (%) 03-04
ASSETS					
Cash and central banks OECD	53,740	0.58%	62,530	0.67%	16.36%
INAF	161,400	1.73%	164,965	1.77%	2.21%
Financial intermediaries	4,160,320	44.58%	3,279,669	35.16%	(21.17%)
Loans	3,017,516	32.32%	3,989,645	42.78%	32.22%
Securities portfolio	1,488,619	15.95%	1,388,826	14.89%	(6.70%)
Intangible assets	29,119	0.31%	30,547	0.33%	4.90%
Tangible assets	261,967	2.81%	263,185	2.82%	0.46%
Prepayments and accrued receivables	106,117	1.14%	80,464	0.86%	(24.17%)
Other assets	54,057	0.58%	66,808	0.72%	23.59%
TOTAL ASSETS	9,332,855	100.00%	9,326,639	100.00%	(0.07%)
LIABILITIES					
INAF	213,831	2.29%	210,991	2.26%	(1.33%)
Due to banks and credit entities	289,694	3.10%	451,984	4.85%	56.02%
Customer deposits	7,160,650	76.74%	6,907,517	74.06%	(3.54%)
Debts represented by securities	72,867	0.79%	64,779	0.69%	(11.10%)
Provision for liabilities and charges	68,576	0.73%	75,327	0.81%	9.84%
Provision for general risks	65,093	0.70%	67,697	0.73%	4.00%
Subordinated liabilities	5,779	0.06%	1,572	0.02%	(72.80%)
Accruals	71,690	0.77%	66,830	0.72%	(6.78%)
Other liabilities	51,447	0.55%	66,289	0.71%	28.85%
Share capital	273,591	2.93%	273,591	2.93%	0.00%
Reserves	940,052	10.07%	1,011,260	10.84%	7.57%
Profit	258,012	2.76%	271,145	2.91%	5.09%
Prior years' losses	(6,455)	(0.07%)	(5,792)	(0.06%)	(10.27%)
Dividends	(132,252)	(1.42%)	(136,829)	(1.47%)	3.46%
Minority interest	280	-	278	-	(0.71%)
TOTAL LIABILITIES	9,332,855	100.00%	9,326,639	100.00%	(0.07%)

Source: Annual reports of banking entities

II. Financial environment

Distribution of aggregate assets by banking entity

Source: Annual reports of banking entities

Aggregate assets

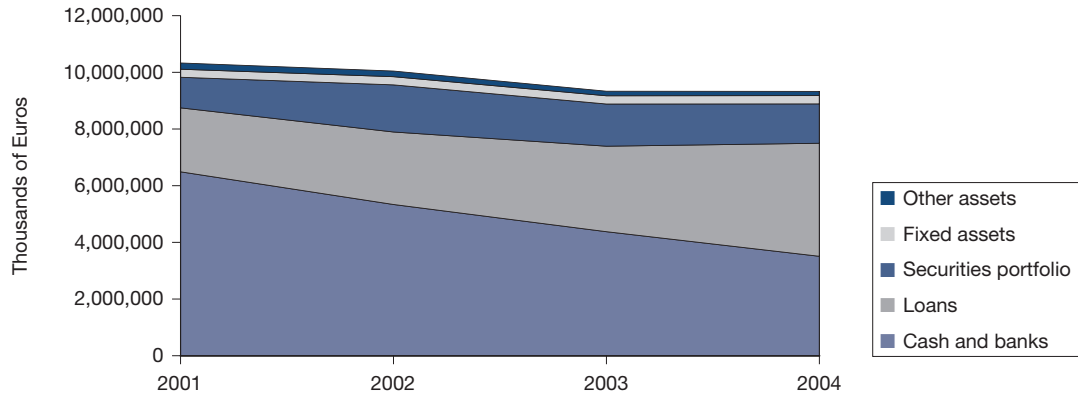
In 2000 the INAF issued a statement giving banks the opportunity of reclassifying the *Due from banks, term deposits* and *Other financial intermediaries, term deposits* captions as a single caption: *Financial intermediaries - sight and term deposits*, in order to comply with international accounting standards. Half of the banking entities have adopted this option, whilst the other half have classified “*Due from banks and other financial intermediaries, term deposits*” under the *Loans* caption, as outlined by the Chart of Accounts for 2000.

Following the trend of 2003 there have been significant changes in the aggregate assets of financial entities in 2004. The *Financial intermediaries* and *Investment portfolio* captions are down 21.17% and 6.70% respectively, whilst the *Loans* caption shows the most significant rise on the aggregate balance sheet (32.22%). This is due to the sharp drop in interest rates over the last few years, giving rise to a slight reduction in investments in interbank deposits in favour of more profitable assets, such as loans. The rise in this item, representing 42.75% of the aggregate assets of financial entities, has also been due to the favourable current economic climate in the Principality of Andorra, which has maintained loan losses at very low levels.

The graph below shows the growth of the aggregate assets over the last four years. The drop in the *Cash in hand and at banks* caption (including the Cash and central banks of the OECD, INAF and Financial intermediaries items) can be clearly observed. It can also be observed that over the past few years the total aggregate asset has decreased in such a way that the aggregate assets have dropped by approximately 9.71% since 2001, whereby total assets amounted to Euros 10,330 million, due to the decrease in balances receivable from customers as a result of the move towards higher valued added products (memorandum accounts).

II. Financial environment

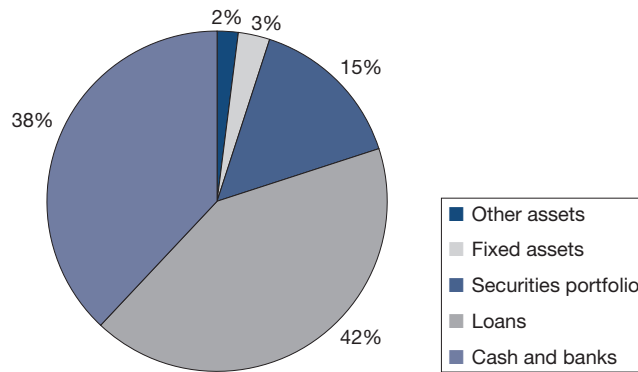
Evolution of aggregate assets 2001-2004

Source: Annual reports of banking entities

The structure of the aggregate assets for 2004 is shown in the pie chart below:

Structure of aggregate assets 2004

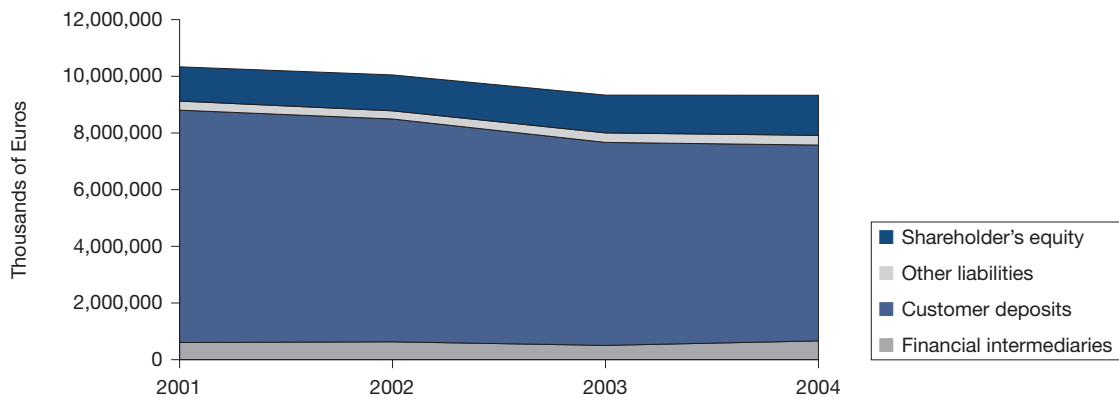
Source: Annual reports of banking entities

II. Financial environment

Aggregate liabilities

As in previous years, the largest item in aggregate liabilities is *Customer deposits* (including interbank and customer deposits), representing 74.06% of liabilities. However, over the past few years there has been a shift of customer liabilities to security and financial asset management operations (see section on Structure of aggregate memorandum accounts).

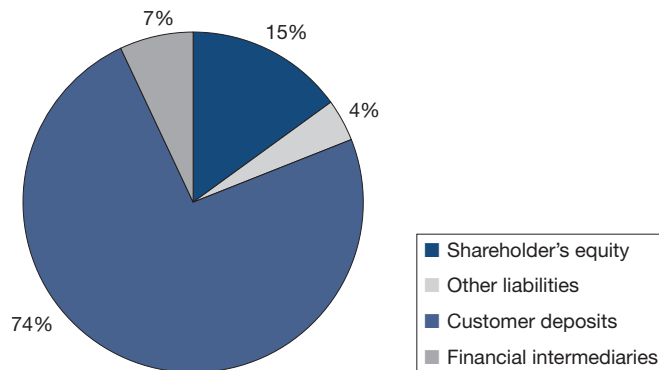
Evolution of aggregate liabilities 2001-2004

Source: Annual reports of banking entities

The following pie chart illustrates that *Customer deposits* represent the most significant part (74.06%) of the aggregate liabilities. *Shareholders' equity* makes up 15.16%, whilst the remaining liabilities are formed mainly of *Financial intermediaries* (7.11%) and *Other liabilities* (3.67%).

Structure of aggregate liabilities 2004

Source: Annual reports of banking entities

II. Financial environment

Structure of aggregate memorandum accounts

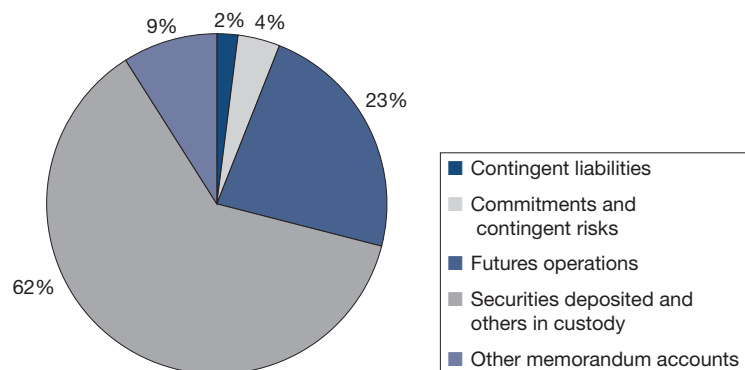
The aggregate memorandum accounts are up 18.32% in 2004, totalling Euros 28,697 million. The largest caption, *Securities deposited and others held in custody*, representing 61.43% of the total, is up 12.31% on the previous year. Following the decrease in 2003 the *Futures operations* caption has also risen 42.66%, reaching Euros 6,697 million.

The table below shows details of the aggregate memorandum accounts at 31 December 2003 and 2004:

Changes in aggregate memorandum accounts					
<i>(Thousands of Euros)</i>					
	2003	%	2004	%	Var. (%) 03-04
Contingent liabilities	553,892	2.28%	613,200	2.14%	10.71%
Commitments and contingent risks	1,147,684	4.73%	1,271,159	4.43%	10.76%
Futures operations	4,694,173	19.36%	6,696,686	23.33%	42.66%
Securities deposited and others held in custody	15,696,065	64.71%	17,627,535	61.43%	12.31%
Other memorandum accounts	2,162,427	8.92%	2,488,005	8.67%	15.06%
TOTAL MEMORANDUM ACCOUNTS	24,254,241	100.00%	28,696,585	100.00%	18.32%

Source: Annual reports of banking entities

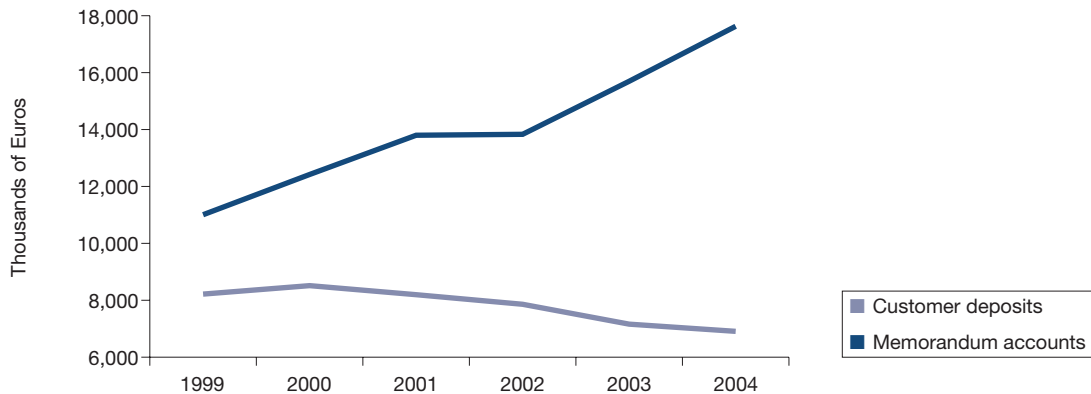
Structure of aggregate memorandum accounts 2004

II. Financial environment

The graph below shows the gradual process of disintermediation in Andorran banking for the 1999 to 2004 period.

**Evolution of customer deposits and memorandum accounts
(securities deposited and others in custody)**

Source: Annual reports of banking entities

The data shown above confirms the tendency towards disintermediation experienced by banking entities over the past few years. This is a sign of the growing interest in financial products with higher added value shown by customers and the wide variety of products offered by Andorran banking entities. Taking into account that the securities deposited and others held in custody are stated at market price and that market trends have started to recover, the increase in this caption of the aggregate memorandum accounts this year can be considered significant. Furthermore, financial derivatives have been used as hedging instruments for managed portfolios or those in custody over the last few years, which has also contributed to this market trend.

II. Financial environment

Balance sheets of Andorran banks

Details of the balance sheets of Andorran banking entities for 2004 are as follows:

Balance sheet data for Andorran banks 2004							
<i>(Thousands of Euros)</i>							
	ANDBANC	INTER-MORA	BPA	CAIXA-BANK	CRÈDIT ANDORRÀ	BANC-SABADELL D'ANDORRÀ	TOTAL
Cash and central banks OECD	7,793	14,880	4,520	4,354	24,187	6,796	62,530
INAF	32,515	47,749	11,631	17,956	48,894	6,220	164,965
Financial intermediaries	200,498	1,244,867	37,064	643,022	1,151,600	2,618	3,279,669
Loans	886,679	843,595	449,135	389,688	1,103,992	316,556	3,989,645
Securities portfolio	607,810	139,773	252,007	16,419	330,211	42,606	1,388,826
Intangible assets	8,893	5,673	4,353	0	10,367	1,261	30,547
Tangible assets	48,568	53,774	56,083	14,157	78,573	12,030	263,185
Prepayments and accrued receivables	21,367	8,449	2,691	22,076	23,523	2,358	80,464
Other assets	21,470	5,105	6,008	6,312	23,790	4,123	66,808
TOTAL ASSETS	1,835,593	2,363,865	823,492	1,113,984	2,795,137	394,568	9,326,639
INAF	49,950	55,228	32,291	18,162	49,137	6,223	210,991
Due to banks and credit entities	282,920	74,015	1,950	49,797	42,253	1,049	451,984
Customer deposits	1,107,688	1,839,809	700,824	853,895	2,060,498	344,803	6,907,517
Debts represented by securities	-	-	-	-	54,779	10,000	64,779
Provisions for liabilities and charges	4,701	45,807	-	21,753	3,066	-	75,327
Provision for general risks	800	6,752	902	688	58,393	162	67,697
Subordinated liabilities	-	-	-	-	-	1,572	1,572
Accruals	9,750	8,751	4,199	21,907	20,708	1,515	66,830
Other liabilities	12,933	10,351	13,111	5,450	21,927	2,517	66,289
Share capital	68,061	42,407	33,000	30,055	70,000	30,068	273,591
Reserves	259,796	260,522	24,741	89,166	376,544	491	1,011,260
Profit	66,745	79,823	18,674	23,111	80,731	2,061	271,145
Prior years' losses	-	-	-	-	101	(5,893)	(5,792)
Dividends	(28,029)	(59,600)	(6,200)	-	(43,000)	-	(136,829)
Minority interest	278	-	-	-	-	-	278
TOTAL LIABILITIES	1,835,593	2,363,865	823,492	1,113,984	2,795,137	394,568	9,326,639

Source: Annual reports of banking entities

II. Financial environment

Loans and customer deposits

Customer deposits are down 3.54% on 2003, in line with the general trend experienced over the last few years of transferring part of customer balances to other intermediated funds.

Evolution of customer deposits

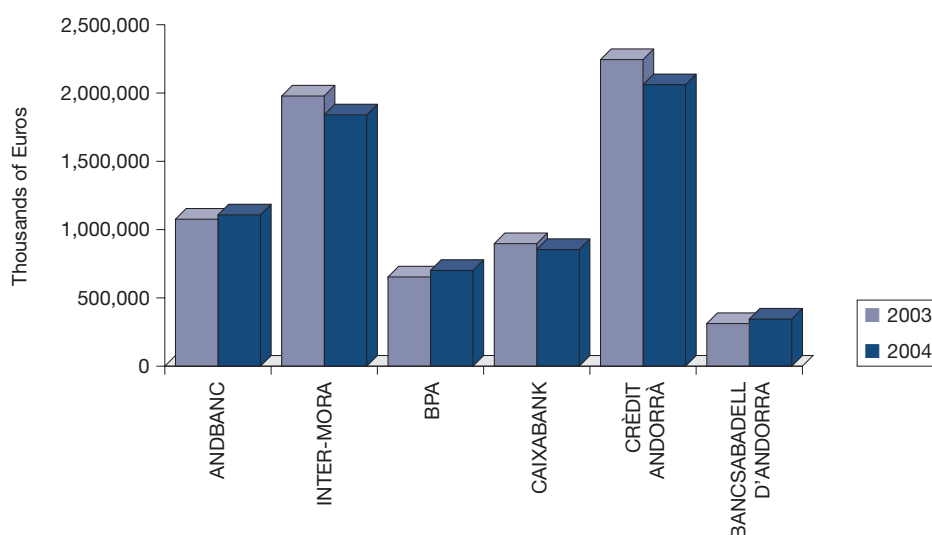
(Thousands of Euros)

	2003		2004		Var. (%) 03-04
	Customer deposits	% of total	Customer deposits	% of total	
ANDBANC	1,076,098	15.03%	1,107,688	16.04%	2.94%
INTER-MORA	1,977,979	27.62%	1,839,809	26.63%	(6.99%)
BPA	653,309	9.12%	700,824	10.15%	7.27%
CAIXABANK	896,935	12.53%	853,895	12.36%	(4.80%)
CRÈDIT ANDORRÀ	2,244,446	31.34%	2,060,498	29.83%	(8.20%)
BANCSABADELL D'ANDORRA	311,883	4.36%	344,803	4.99%	10.56%
TOTAL	7,160,650	100.00%	6,907,517	100.00%	(3.54%)

Source: Annual reports of banking entities

The graph below shows the changes in customer deposits over the last two years:

Evolution of customer deposits

Source: Annual reports of banking entities

II. Financial environment

As shown in the table below, the *Loans* caption has risen 32.21%, therefore increasing the loans to customer deposits ratio by 57.76% compared to 2003.

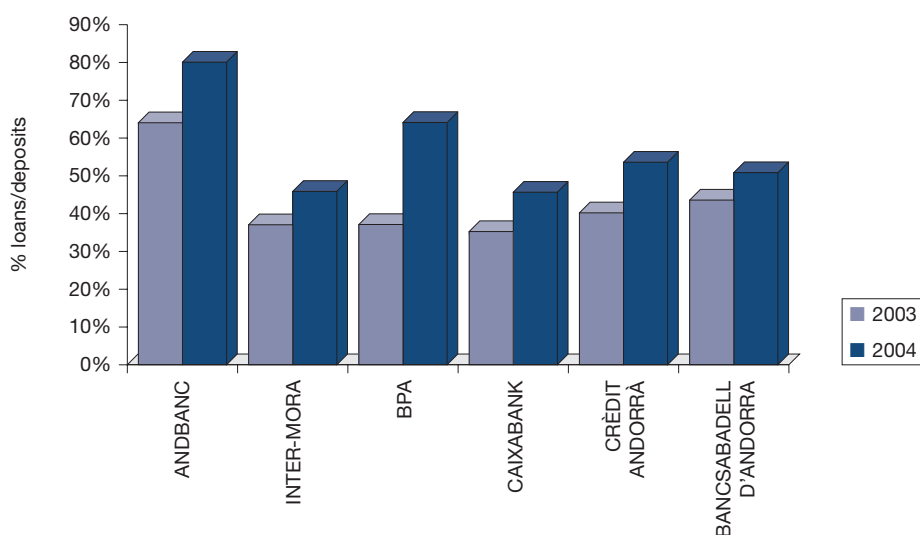
Changes in loan to customer deposits ratio

(Thousands of Euros)

	2003			2004		
	Customer deposits	Loans	% lo./ dep.	Customer deposits	Loans	% lo./ dep.
ANDBANC	1,076,098	688,906	64.02%	1,107,688	886,679	80.05%
INTER-MORA	1,977,979	732,443	37.03%	1,839,809	843,595	45.85%
BPA	653,309	242,379	37.10%	700,824	449,135	64.09%
CAIXABANK	896,935	316,005	35.23%	853,895	389,688	45.64%
CRÈDIT ANDORRÀ	2,244,446	901,922	40.18%	2,060,498	1,103,992	53.58%
BANCSABADELL D'ANDORRA	311,883	135,861	43.56%	344,803	175,217	50.82%
TOTAL	7,160,650	3,017,516	42.14%	6,907,517	3,848,306	55.71%

Source: Annual reports of banking entities

Change in % loans/customer deposits 2003-2004

Source: Annual reports of banking entities

II. Financial environment

Income statements of Andorran banks for 2004

Details of the income statements for each banking entity for 2003 and 2004 are as follows:

Profit and loss data for Andorran banks: 2002 and 2003									
<i>(Thousands of euros)</i>									
	ANDBANC	INTER-MORA	BPA	CAIXA-BANK	CRÈDIT ANDORRÀ	BANC-SABADELL D'ANDORRA	TOTAL 2004	TOTAL 2003	Var. (%) 03-04
Interest and similar income	47,192	55,792	17,888	28,817	76,311	9,937	235,937	273,389	(13.70%)
Interest and similar charges	(19,235)	(28,440)	(9,146)	(14,265)	(33,021)	(6,100)	(110,207)	(135,378)	(18.59%)
Revenue from marketable securities	716	2,073	31	84	5,330	12	8,246	4,660	76.95%
FINANCIAL MARGIN	28,673	29,425	8,773	14,636	48,620	3,849	133,976	142,671	(6.09%)
Commission	72,622	90,101	27,013	23,272	69,036	3,899	285,943	251,469	13.71%
Profits on financial operations	15,429	7,543	3,018	3,690	11,418	1,639	42,737	40,591	5.29%
Others profit on ordinary activities	1,012	188	1,093	-	490	74	2,857	2,815	1.49%
MARGIN ON ORDINARY ACTIVITIES	117,736	127,257	39,897	41,598	129,564	9,461	465,513	437,546	6.39%
Personnel expenses	(20,959)	(14,143)	(7,624)	(6,278)	(19,522)	(2,714)	(71,240)	(66,794)	6.66%
General expenses	(22,354)	(17,474)	(10,559)	(8,965)	(19,218)	(2,946)	(81,516)	(73,611)	10.74%
Depreciation and provisions	(7,510)	(6,264)	(3,321)	(2,075)	(7,554)	(1,628)	(28,352)	(27,796)	2.00%
Provisions for depreciation of assets, net of recoveries	-	-	(203)	-	-	-	(203)	696	129.17%
OPERATING MARGIN	66,913	89,376	18,190	24,280	83,270	2,173	284,202	270,041	5.24%
Provisions for loan losses, net of recoveries	164	(1,854)	(60)	(715)	(2,080)	(137)	(4,682)	(3,783)	23.76%
Provisions for liabilities and charges, net of recoveries	-	(3,946)	-	916	(22)	-	(3,052)	(8,910)	(65.75%)
Allowance to provision for general risks	-	(5,365)	-	-	(898)	-	(6,263)	(3,363)	86.23%
PROFIT ON ORDINARY ACTIVITIES	67,077	78,211	18,130	24,481	80,270	2,036	270,205	253,985	6.39%
Net extraordinary income (expense)	(240)	1,612	544	(1,370)	461	25	1,032	4,176	(75.29%)
Losses attributable to minority interest	(92)	-	-	-	-	-	(92)	(149)	(38.26%)
PROFIT ATTRIBUTABLE TO GROUP	66,745	79,823	18,674	23,111	80,731	2,061	271,145	258,012	5.09%

Source: Annual reports of banking entities

II. Financial environment

Margin, expenses, profit and yield

Financial margin

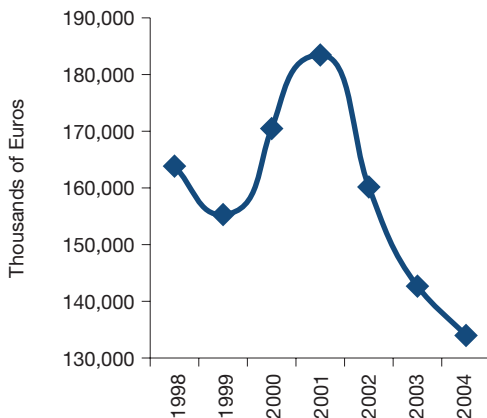
As can be appreciated from the table below, in 2004 the aggregate financial margin of Andorran banking entities amounting to Euros 133,976 thousand dropped by 6.09% in relation to 2003, caused, inter alia, by the low interest rates in the Euro zone.

Financial margin by banking entity (Thousands of Euros)			
	2003	2004	Var. (%) 03-04
ANDBANC	31,298	28,673	(8.39%)
INTER-MORA	31,401	29,425	(6.29%)
BPA	8,565	8,773	2.43%
CAIXABANK	15,129	14,636	(3.26%)
CRÈDIT ANDORRÀ	52,796	48,620	(7.91%)
BANCSABADELL D'ANDORRA	3,482	3,849	10.54%
TOTAL FINANCIAL MARGIN	142,671	133,976	(6.09%)

Source: Annual reports of banking entities

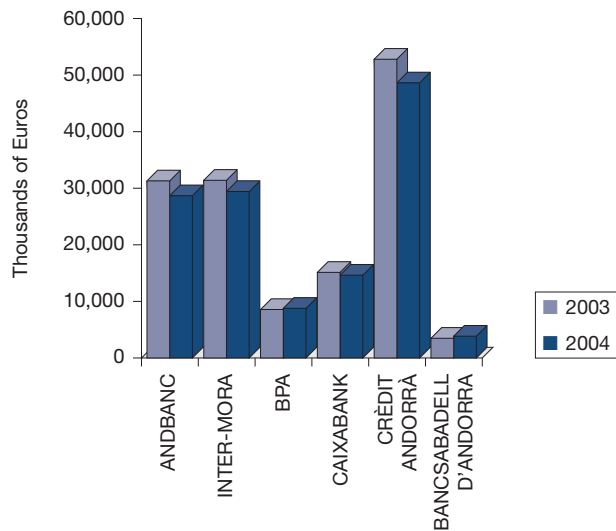
The growth of the aggregate financial margin for the last seven years, together with the financial margin by banking entity for 2003 and 2004 are shown in the graphs below:

Growth of aggregate financial margin 1998-2004

Source: Annual reports of banking entities

Evolution of financial margin by banking entity 2003-2004

Source: Annual reports of banking entities

II. Financial environment

Margin on ordinary activities

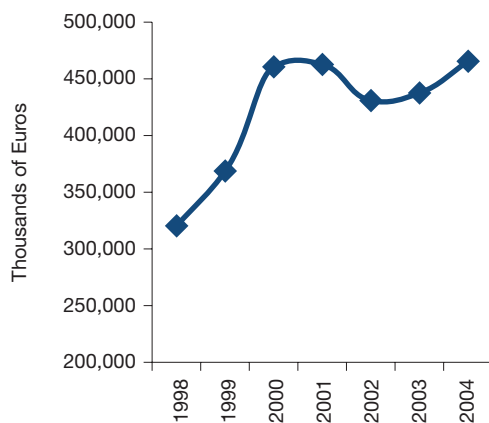
The table below shows that the aggregate margin on ordinary activities for the year is up 6.39%.

Margin on ordinary activities by banking entity (Thousands of Euros)			
	2003	2004	Var. (%) 03-04
ANDBANC	111,944	117,736	5.17%
INTER-MORA	128,914	127,257	(1.29%)
BPA	37,611	39,897	6.08%
CAIXABANK	37,107	41,598	12.10%
CRÈDIT ANDORRÀ	114,460	129,564	13.20%
BANCSABADELL D'ANDORRA	7,510	9,461	25.98%
TOTAL MARGIN ON ORDINARY ACTIVITIES	437,546	465,513	6.39%

Sources: Annual reports of banking entities

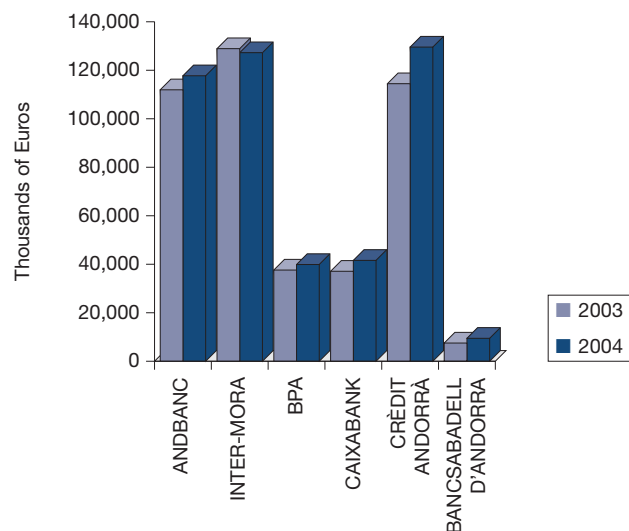
The aggregate margin on ordinary activities for each banking entity over the last seven years, together with a graph showing its evolution for 2003 and 2004 is as follows:

Growth of aggregate margin on ordinary activities 1998-2004

Source: Annual reports of banking entities

Growth of margin on ordinary activities 2003-2004

Source: Annual reports of banking entities

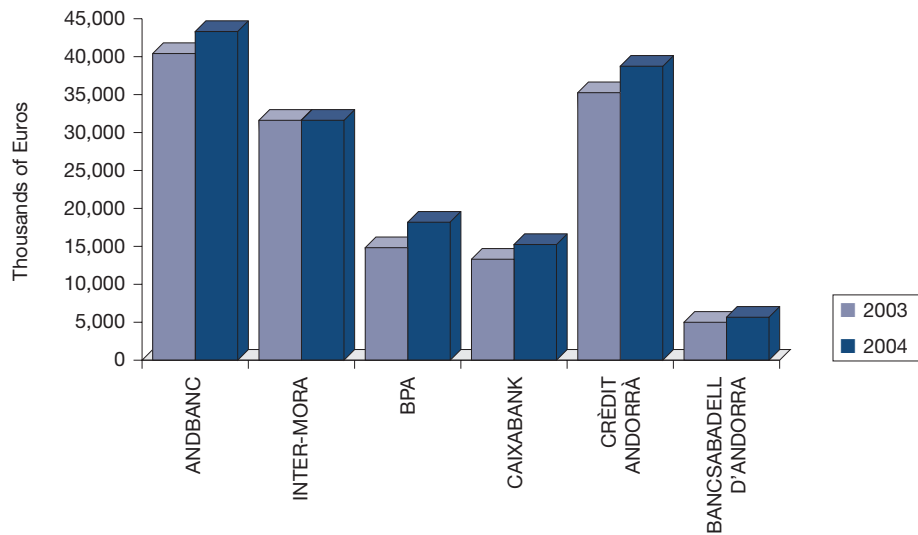
II. Financial environment

Transformation costs

In 2004 transformation costs of Andorran banking entities (*Personnel expenses* and *General expenses*) amounted to Euros 152,756 thousand, up 8.80% on 2003. However, transformation costs as a percentage of margin on ordinary activities remains almost the same.

Transformation costs for each banking entity are shown in the following table and graph:

Changes in transformation costs 2003-2004

Source: Annual reports of banking entities

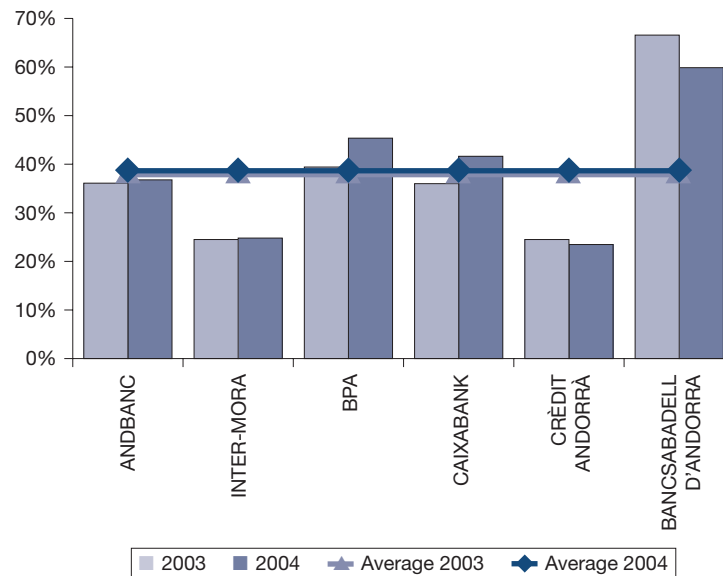
Based on the evolution of transformation costs, one of the indicators showing efficiency of the Andorran financial entities is the *efficiency ratio*, which measures the part of the margin on ordinary activities absorbed by the transformation costs. The average efficiency ratio of Andorran banking entities for 2004 represents approximately 38%.

II. Financial environment

	2003	2004
ANDBANC	36.10%	36.78%
INTER-MORA	24.50%	24.80%
BPA	39.42%	45.36%
CAIXABANK	36.00%	37.27%
CRÈDIT ANDORRÀ	24.50%	23.47%
BANCSABADELL D'ANDORRA	66.57%	59.87%
AVERAGE	37.85%	37.93%

Source: Annual reports of banking entities

Evolution of efficiency ratios of Andorran banking entities 2003-2004

Source: Annual reports of banking entities

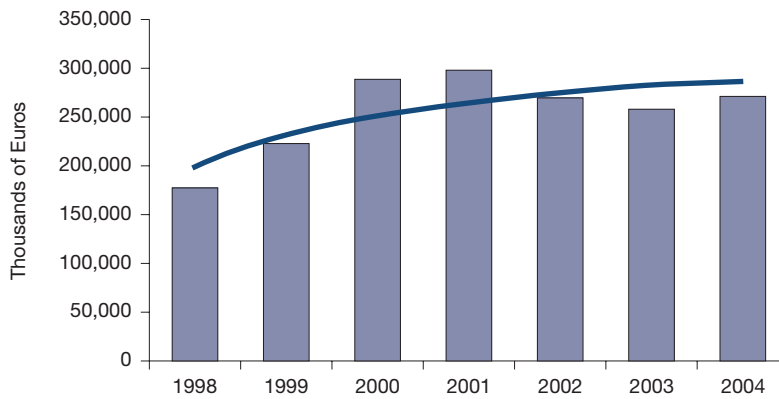
II. Financial environment

Profit

As a result of the improvement in the aggregate margin on ordinary activities and despite the aforementioned rise in transformation costs, the aggregate profit of Andorran banking entities has increased by 5.09%.

The graph below plots the changes in the aggregate profit of Andorran banking entities from 1998 to 2004 and the table illustrates the profit for each banking entity:

Growth in aggregate profit 1998-2004

Source: Annual reports of banking entities

Profit by banking entity (Thousands of Euros)			
	2003	2004	Var. (%) 03-04
ANDBANC	62,565	66,745	6.68%
INTER-MORA	79,041	79,823	0.99%
BPA	17,683	18,674	5.60%
CAIXABANK	18,915	23,111	22.18%
CRÈDIT ANDORRÀ	79,037	80,731	2.14%
BANCSABADELL D'ANDORRA	771	2,061	167.32%
TOTAL PROFIT	258,012	271,145	5.09%

Source: Annual reports of banking entities

II. Financial environment

Average return on equity

The average return on equity of Andorran banks for the year ended 31 December 2004 was 17.57% (calculating average profit/equity). The following table and graph show the average return on equity for each banking entity in 2003 and 2004.

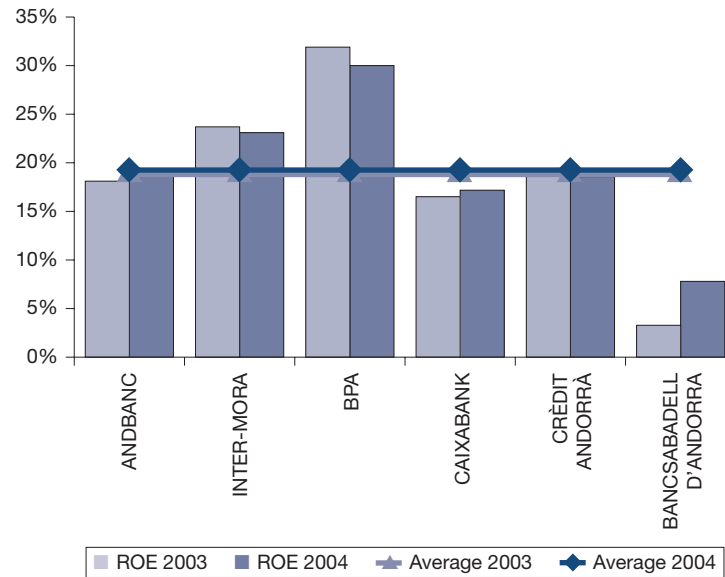
Average returns on equity		
	2003	2004
ANDBANC	18.11%	18.79%
INTER-MORA	23.70%	23.10%
BPA	31.90%	30.00%
CAIXABANK	16.51%	17.18%
CRÈDIT ANDORRÀ	19.17%	18.57%
BANCSABADELL D'ANDORRA	3.28%	7.80%
AVERAGE	18.78%	19.24%

Source: Annual reports of banking entities

II. Financial environment

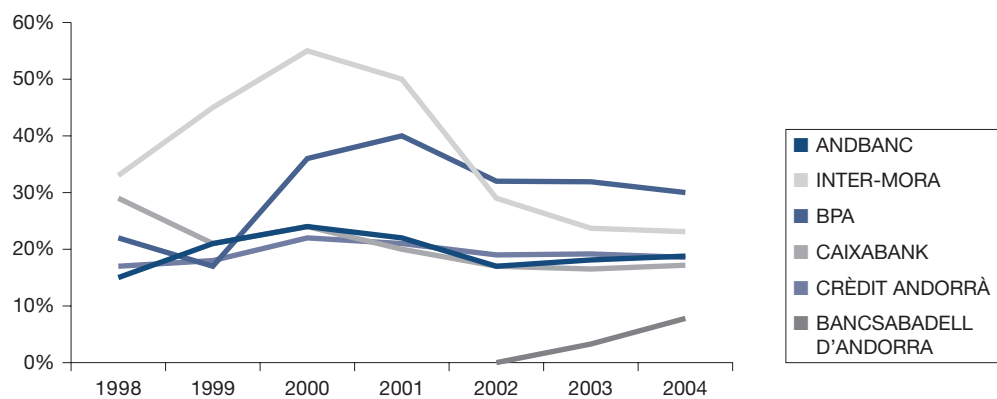
The following graph plots the return on equity over the last few years:

Return on equity by banking entity and sector average

Source: Annual reports of banking entities

Changes in average return on equity

Source: Annual reports on banking entities

II. Financial environment

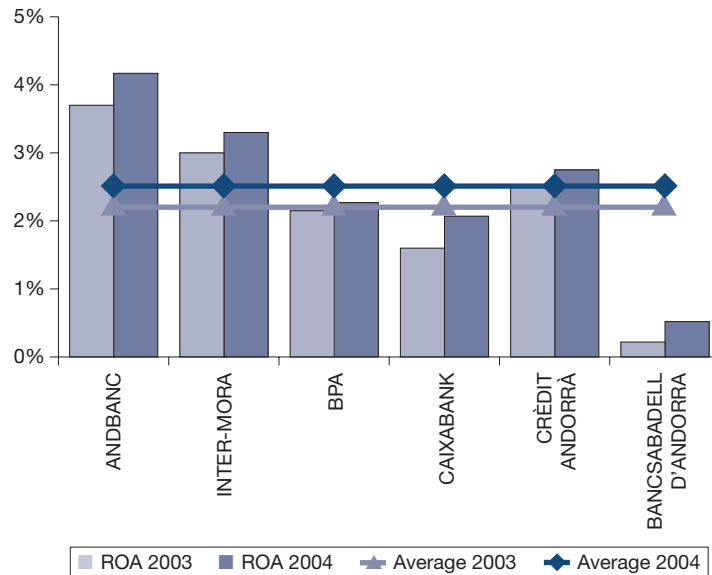
Average return on assets

The average yield on total assets of Andorran financial entities for the year ended 31 December 2004 stands at 2.50%, 0.3% up on 2003. The following table and graph show the average return on assets (calculating average profit/total assets) for each banking entity for 2003 and 2004:

Average return on assets		
	2003	2004
ANDBANC	3.70%	4.17%
INTER-MORA	3.00%	3.30%
BPA	2.15%	2.27%
CAIXABANK	1.60%	2.00%
CRÈDIT ANDORRÀ	2.53%	2.75%
BANCSABADELL D'ANDORRA	0.22%	0.52%
AVERAGE	2.20%	2.50%

Source: Annual reports of banking entities

Average return on assets by banking entity and sector average

Source: Annual reports of banking entities

II. Financial environment

Capital adequacy and liquidity

On 29 February 1996 the General Council approved the “Law regulating the capital adequacy and liquidity criteria of financial institutions”. This Law was introduced to guarantee the solidity of the structure of the Andorran financial system and originated from a recommendation by the Basel Committee on Banking Regulations and Supervisory Practices.

In order for the Andorran financial system to gain a favourable reputation at an international level, capital adequacy and liquidity ratios of 10% and 40% respectively, were introduced, which are more stringent than those prevailing in the majority of countries already using these ratios.

The table below shows the changes in the two ratios during 2003 and 2004 which, as can be clearly observed, significantly exceed the established minimums:

	Capital adequacy		Liquidity	
	2003	2004	2003	2004
ANDBANC	41.23%	36.59%	52.22%	56.24%
INTER-MORA	32.97%	32.75%	81.50%	70.07%
BPA	21.60%	21.60%	72.89%	63.84%
CAIXABANK	28.07%	32.49%	96.00%	84.00%
CRÈDIT ANDORRÀ	32.61%	32.08%	79.58%	97.66%
BANCSABADELL D'ANDORRA	14.40%	14.37%	84.90%	72.25%

Source: Annual reports of banking entities

Another indicator of the capital adequacy of the banking entities is the rating system prepared by specialised companies such as Fitch IBCA, Moody's or Standard & Poor's. The table below shows the ratings given to some of Andorra's banking entities in 2004.

	Rating	Agency
ANDBANC	B	Fitch Ratings
INTER-MORA	Aa3	Moody's
BPA	BBB-	Fitch Ratings
CAIXABANK	-	-
CRÈDIT ANDORRÀ	A/B Suport 1	Fitch Ratings
BANCSABADELL D'ANDORRA	-	-

Source: Annual reports of banking entities

II. Financial environment

II.4. Future trends

The Andorran banking system is increasingly focusing on the global market. It cannot and does not want to be excluded from the series of initiatives that have been revolutionising the international financial system over recent years. These new focuses of attention are diverse and they are influencing the sector's future trends, with each one implying significant changes to the manner in which the banking business is managed.

In November 2004 the Ministry of Finance and the Andorran National Institute of Finance held a number of conferences entitled "Prospects for the Andorran Financial Sector", in which the entire banking sector participated. During these events leading international experts gave presentations on the most up-to-date issues such as sector risk strategies, supervisory systems, Basel II requirements, the challenges of ensuring financial stability, the banks' code of secrecy and transparency, new financial products and bancassurance services, as well as ethics, professional practices and corporate governance of the financial system.

There are four key issues that especially concern the sector due to their significant impact on the day-to-day operations of the entities:

International Financial Reporting Standards

Globalisation is contributing to an inexorable standardisation of corporate reporting mechanisms. The growing demand for transparency and comparability of information has led to the need for internationally applicable accounting standards, enabling the financial statements of companies to be analysed irrespective of where they conduct their business. In this context, since 1 January 2005 quoted companies have been under the obligation to apply the International Financial Reporting Standards introduced by European Parliament and Council Regulation 1606/2002 and European Parliament and Council Directive 2001/65/EC, affecting all the neighbouring countries with which Andorra has close trading relations. For the banking sector, the Bank of Spain approved the new Circular 4 on 22 December 2004 which will involve significant changes to the accounting principles applied to date.

The Association of Andorran Banks (ABA), supported by the main auditing firms worldwide, is currently analysing the possible impact that the process of adopting international financial reporting standards could have on the Chart of Accounts of the Andorran financial system. Despite the major implications of such a process and in view of presence in increasing global markets, decisive measures must be taken in this regard.

Basel II

The complex nature of this Revised International Capital Framework and its links with the International Financial Reporting Standards (IFRS) and the regulatory and supervisory systems existing in each country, mean that Basel II is an opportunity and a challenge that is not without its difficulties. The ultimate objective of the Basel Committee on Banking Supervision is to improve the strength and reliability of the financial system by placing ever more emphasis on each entity's internal control over its risk management processes and models, the supervisory process and market practices.

II. Financial environment

Furthermore, the Framework not only focuses on traditional credit and market risks but also fixes capital adequacy requirements to cover operational risk and establishes qualitative requirements concerning the management of all such risks.

The three pillars comprising Basell II, which aim to align the regulatory requirements with the main economic principles of risk management, are as follows:

- *Pillar 1* establishes the regulatory capital requirements and maintains the traditional capital ratio at no lower than 8% of the risk-weighted assets, although it permits the use of sophisticated tools, to which many Andorran entities already have access, taking into consideration their risk profiles.
- *Pillar 2* defines the supervisory review process reinforcing the principles of internal control and corporate governance best practices. The regulatory bodies are therefore responsible for evaluating and intervening where necessary.
- *Pillar 3* aims to achieve market discipline by establishing an appropriate degree of information transparency and comparability.

To conclude, the Framework aims to ensure that entities that best manage their risks are able to benefit from certain advantages when calculating their capital adequacy requirements. Nevertheless, achieving this objective could have major implications for the entities' information technology systems, business processes, and financial objectives. However, the capital adequacy ratios reached by the Andorran banking system are more than adequate for facing these challenges.

Money Laundering Prevention

For many years, the fight against the laundering of money obtained through illegal activities has been one of the country's priorities, especially for the Andorran banking system. In 1990 the Andorran banking system opted for voluntary self-regulation by adopting a code of professional practice and Andorra also modified its Criminal Code by introducing the assumption of the laundering of money obtained through criminal activities. Five years later, the first law against international crime was passed and the legal framework was completed in 2000 with the passing of the "Law for international cooperation on criminal matters and the fight against the laundering of money or securities arising from international crime" and the creation of a Laundering Prevention Unit (LPU); an independent body in charge of promoting and coordinating money laundering prevention measures and cooperating with foreign counterparts.

This regulatory system and the dedication of all the agents involved, especially regarding the efforts made by the sector to adequately train all of its employees, has ensured that reports issued by the various international bodies have been favourable.

In this regard, the Andorran Government requested that the International Monetary Fund evaluate the sector's supervisory system and measures established to combat money laundering. The resulting report emphasises the solidity of the Principality's banking system and the adequacy of its regulations and supervision. With specific regard to this latter point, the analysis highlighted that practically all 25 of the principles outlined in Basel II, recognised as the international point of reference regarding these matters, were more than satisfactorily fulfilled.

II. Financial environment

Corporate Social Responsibility

As a result of recent accounting scandals in certain countries, ever stricter regulations are being introduced in order to strengthen internal control systems and corporate governance best practices. Nevertheless, a firm commitment to corporate social responsibility goes beyond strict compliance with the established standards and cannot just be seen as a strategy to improve an entity's public image.

All of the points set out in the sections above demonstrate that the sector is committed to offering a wide range of financial products and services in a transparent and responsible manner; continuously controlling the impacts its activities may have on the country and the Andorran society as a whole. Furthermore, the growing demands of increasing public awareness mean that the advances made by an entity are not only assessed from a financial perspective, but also from a social and environmental angle. Many of the Principality's banks have started including in their annual reports details of the initiatives they have been conducting, in some cases for a number of years, in relation to this commitment to social responsibility. Many examples of this span various areas including culture, sport, education or the environment. There is an increasing trend in other countries to present information in annual reports in a systematic manner to target the different groups with a special interest in the entity's activities: shareholders, employees, customers, suppliers, society, etc. (which are referred to as stakeholders). In order to ensure that investors can also make decisions based on other factors analysts are also demanding that major multinational corporations provide information to the market that is not just limited to traditional financial data. The different initiatives at international level to standardise the presentation of non-financial information have been well received, as they enable entities to also be compared from this new perspective. It therefore appears that in the near future, the market may demand that corporations refer to both financial and non-financial matters when providing information to the public.

It can be seen in the above sections that the financial sector is facing some very significant medium-term challenges. Many of these are interconnected and provide considerable opportunities, but will no doubt involve the need to make significant changes and refocus strategies.

III. Information of interest

III. Information of interest (*)

Government of Andorra

Ed. Administratiu de Govern – C/ Prat de la Creu, 62-64 – AD 500 Andorra la Vella (Andorra)

Tel. 875700

Head of Government:	Mr. Albert Pintat i Santolària
Minister of Town Planning and Territorial Ordinance:	Mr. Manel Pons i Pifarré
Minister of Foreign Affairs, Culture and Cooperation:	Mr. Juli Minoves i Triquell
Minister of Agriculture and Natural Resources:	Mr. Pere Torres i Montellà
Minister of Finance:	Mr. Ferran Mirapeix i Lucas
Minister of Health, Welfare and Family Affairs:	Ms. Montserrat Gil i Torné
Minister of Justice and Home Affairs:	Mr. Josep Maria Cabanes i Dalmau
Minister of the Economy:	Mr. Joel Font i Coma
Minister of Education and Professional Training:	Ms. Roser Bastida i Areny
Minister of Tourism and the Environment:	Mr. Antoni Puigdemívol i Riberaygua
Minister of Housing, Youth, Higher Education and Research:	Ms. Meritxell Mateu i Pi
Minister of Sport and Voluntary Work:	Mr. Carles Font i Rossell
Secretary General:	Mr. Esteve Vidal i Ferrer
Head of Protocol:	Mr. Antoni Zamora i Puigcercós

Andorran National Institute of Finance ("Institut Nacional Andorrà de Finances") (INAF)

Av. Príncep Benlloch, 30, 3r – AD 500 Andorra la Vella (Andorra)

Tel. 808898 – Fax 865977

Chairman:	Mr. Joan Ambatlle i Vilasetrú
General Manager:	Mr. Carles Salvadó i Miras

() The information of interest corresponds to the people and positions held at 30 June 2005*

III. Information of interest

Andorran Chamber of Commerce, Industry and Services ("Cambra de Comerç, Indústria i Serveis d'Andorra")

*C/ Prat de la Creu, 8, Despatx 204-205 – AD 500 Andorra la Vella (Andorra)
Tel. 809292 – Fax 809293*

Chairman:	Mr. Francesc Pallàs i Viladomat
General Manager:	Ms. Pilar Escaler i Penella

Associació de Bancs Andorrans (ABA)

*C/ Ciutat de Consuegra, 16 – Ed. L'Illa, esc. A, 2n pis – AD500 Andorra la Vella (Andorra)
Tel. 807110 – Fax 866847*

Chairman:	Mr. Joan Quera i Font
Vice Chairman:	Mr. Pere Campistol i Sirera
General Manager:	Mr. Antoni Armengol i Aleix

Andorra Banc Agrícola Reig, SA

*Ed. Centre de Negoci – C/ Manuel Cerqueda i Escaler, 6 – AD 700 Escaldes-Engordany (Andorra)
Tel. 873333 – Fax 863905*

Chairman:	Mr. Manel Cerqueda i Donadeu
Vice Chairman:	Mr. Oriol Ribas i Duró
General Manager:	Mr. Jaume Sabater i Rovira

Banc Internacional d'Andorra, SA

Av. Meritxell, 96 – AD 500 Andorra la Vella (Andorra) – Tel. 884488 – Fax 884499

Chairman:	Mr. Jordi Aristot i Mora
General Managing Director:	Mr. Joan Quera i Font

() The information of interest corresponds to the people and positions held at 30 June 2005*

III. Information of interest

Banca Mora, SA

Av. Meritxell, 96 – AD 500 Andorra la Vella (Andorra) – Tel. 884488 – Fax 884499

Chairman:	Mr. Francesc Mora i Sagués
General Managing Director:	Mr. Joan Quera i Font

Banca Privada d'Andorra, SA

Av. Carlemany, 119 – AD 700 Escaldes-Engordany (Andorra) – Tel. 873500 – Fax 873519

Chairman:	Mr. Ramon Cierco i Noguer
Vice Chairman:	Mr. Higiní Cierco i Noguer
General Managing Director:	Mr. Joan Pau Miquel i Prats

CaixaBank, SA

C/ Dr. Vilanova, 24, 1r – AD 500 Andorra la Vella (Andorra) – Tel. 874874 – Fax 829003

Chairman:	Mr. Pere Roquet i Ribó
General Managing Director:	Mr. Pere Campistol i Sirera

Crèdit Andorrà, SA

Av. Meritxell, 80 – AD 500 Andorra la Vella (Andorra) – Tel. 888000 – Fax 888021

Chairman:	Mr. Antoni Pintat i Santolària
Managing Director:	Mr. Josep Peralba i Duró

BancSabadell d'Andorra, SA

Av. del Fener, 7 – AD 500 Andorra la Vella (Andorra) – Tel. 735600 – Fax 735601

Chairman:	Mr. Robert Cassany i Vila
General Managing Director:	Mr. Miquel Alabern i Comas

() The information of interest corresponds to the people and positions held at 30 June 2005*

ASSOCIACIÓ DE BANCS ANDORRANS